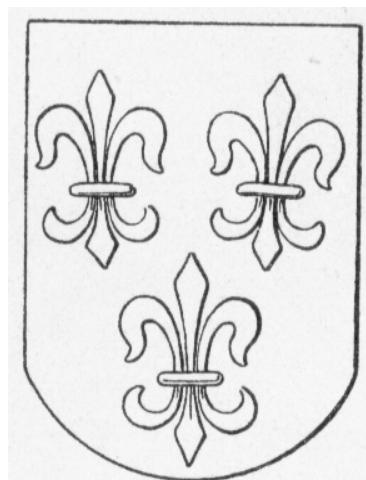


Holmans Herreds Tingbog

1669



transskribert af Gert Hviid

Hielp Gud till it glædeligt Nytt Aar
 Holmandtz Herridtz Snapsting Anno 1669
 Indfaldt Mandagen den 11 Januari:
Heridtzfougen Jost Tomeßen i Huilsbierig
Heridtzschrifueren Peder Jenßen Raffn i Horstrop

Otte Windeßmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Søffrinn Jenßenn ibid:
 Jep Nielßenn i Winding
Lauridtz Søffrinßenn ibid:
Michell Madtzen i Sellerup
 Peder Jenßen i Smidstrop
 Hanß Pederßenn ibid:
Søffrinn Nielßen i Welling

Sex Høring
 Søffrin Madtzen i Vinding
 Anderß Bertelßen i Sellerup
 Peder Tueßen i Schierup
 Laß Klinchhamer i Velling
 Nielß Jepßen i Winding
 Peder Thygeßen i Brøndsted.

Hiemmellet med opragte finger och eed Laß Nielßenn Klinchhamer i Welling och Poffuell Hanßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warßell gaff Morten Nielßen i Mørchholt for hanß buopeell och talde med hanß høstrue imod domb att suare Anderß Hanßenn Mørch i Bierte paa sin egen och broder Hanß Hanßennß weigne her till tingett i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee neste mandag for Juell louglig warßelgaff Jenß Lauridtzen paa Nebbe mundelig her ved thinget imod winder at suare Gaffuerslund sognemend her till tinget vdi dag, huilche forn: otte trofaste dannemend alle sambdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Søffrinßenn i Sellerup, Hanß Nielßenn Bunde i Winding, **Madtz Nielßenn Smed i Andkier**, Frandtz Willomßen ibid: Peder Jenßen ibid: Bendit Nielßenn i Winding, Søffrin Madtzen och Anderß Madtzen ibid: som huer for sig saauelsom eendregteligenn wande och kundgiorde ved æd med opragte finger effter receßenn, att det er denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt siden dee en huer lengst kand mindiß en part offuer 60 Aar, och en part vnder, daa haffur Gaffuerslund sognemend alle tider selff hafft Kongl: Maytz: andpart thiende i Gaffuerslund sogen som er giffuen till Riber Hospitall udi feste, och der aff giffuen reent korn effter contragters indhold, och ydermeere wande dee att deriß forfædre och andre gammelle folch i sognit haffuer for denn: berettet att udi deriß och deriß foreldriß thid igienn haffuer berørte Gaffuerslund sognemend alle tider selffuer hafft forberørte tiende udi feste som haffuer werit offuer 100 Aar och det effter een Contragt som udigammelle dage er giort imellem Riber Hospitalß forstander for denn: och deriß effterkomere och Gaffuerslund sognemend, at dee selffuer alle tid samme tiende schulle nyde for waanlig feste och affgiffit och iche nogen fremit dend schulle haffue megtig huor vd offuer sognit ehr schifft i tuinde parter saa at en part giffuer deriß tiende till kierchenn, och en part till Hospitalet och effter deß beschaffenhed haffuer och sognemendene giort selff en schrifttelig Contragt wed thingbuinde bekrefftet for dennom och deriß effterkommere, at ingen aff sognemendene sig selff till bedste schulle feste berørte tiende, men meenige sognemend dend schulle nyde som forberørt er: Huor effter Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Peder Tommeßenn i Sellerup paa meenige Gaffuerslund sognemendß weigne war thingbuinde begierindeß:

Hanß Escheßenn i Huilsbierig it Thingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Jenß Lauridtzenn i Huilsbierig som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßen, att hand hørde och saae nest forledenn 4 Decemb: att Jerloff Lauridzen i Fredericia komb i Hanß Escheßenß gaard och wtilbørligen tiltalledte hanß høstrue och hun motte søger i schiull for hannom och slog en spand i stycher effter hinde, noch wande i ligesuerne eed Karen Hyrdepige ibid: det hun same tid hoß war och saae forn: Jerlou Lauridzen opslog Hanß Eschildßenß døre och olde ramsterit i hanß huß saauelsom ilde tiltaldte hanß høstrue. Indnu wande Lauritz Eschebenn ibid: ilige eed, att hand berørte tid hoß var och saae Jerlou Laurß: indride i Hanß Escheßenß gaard och der gjorde stor oprør i gaarden och saae at enn spand i gaarden laae synderslagen ved døren, der effter for rettenn fremkom Thomiß Ebbeßen och Peder Jørgenbenn i Huilsbierig, som wande och affsagde att dee haffde verit till siøn i forn: Hanß Escheßenß gaard och saae en spand laa synderslagen och dørin for hußet siøntiß att werre op lobbenn och it støche aff same dør war sprungen aff sidenn paa dend, huor effter Hanß Escheßen var thingbunde begierindeß. Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jenß Jørgenben i Huilsbierig, att dee neste mandag for Juell loulig warþelgaff forn: Jerlou Lauridzenn for hanß buopeell och talde med hanß høstrue imod winder at suare forn: Hanß Escheßen her till tinget i dag.

Christen Nielßen i Breining paa Gaffuerslund sognemendß weigne tilbød Jost Tomeßen i Huilsbierg Herridtzfouget och Jenß Lauridzenn paa Nebbe affgiffen aff Kongl: Maytz: andpart korntiende dee i feste haffuer, och begierer denn: derudi motte *Decuteris* for trei *Quartaller frøichenstyr och Exequer* penge sognemendene der for haffuer wdgiſſuenn, Jost Tommeßen der till suaret, at dee der om haffde Riber Hospitalß forstander selff att søger, och begierde dee wille rette denn: effter Contragten paa det feste hand haffuer paa same thinde iche schulle blifue forbrutt, huor effter Christenn Nielßen var thingbunde begierindeß: Varþell till Jenß Lauridzen tilforne indført och Peder Buch i Schierup vdstede windet.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn och Anderß Olluffßen i Winding, att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Maren Raßmußdatter werendiß i Winding imod tilbud att suare hindeß suoger Otte Pederßen Weffuer i Smidstrup her till tinget i dag. Huor offuer Otte Pederbenn nu for retten i dag det tridie ting tilbød och fremtalte 3 Slđr: 1 mk: 5½ sk: forn: Maren Raßmußdatter effter schifte breffuitß indhold arffuelig kunde tilfalde effter sin broder Sl: Hr: Peder Raßmußenn, førige sogneprest till Aaby och Høstrup sogner vdi Fynn, och begierde hun eller hendiß rette werge wille dennom annamme, och hannom derfore nøyachteligen at Quitere saa hand kunde werre forsickret schulle dee gierne werre følgachtig och iche forn: Maren Raßmußdatter eller nogenn paa hindeß veigne lod sig finde eller war till wedermeelle i nogen maadr:

Noch hiemmellet forschr: Winding warþell att dee och i dag otte dage loulig warþelgaff Lauridtz Pederbenn i Winding imod beschydning at suare Anderß Madtzenn ibid: her till tinget i dag och gaff hand hannom till beschydning for 4 faffne weid hand for hannom haffde hoggenn som hand forminte hand inden 15 dage burde att betalle hann: for eller der for deelle att lide, bleff opsat i 14 dage.

Hr. Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund 1 Auffkald.

Huilche forskreffene otte trofaste dannemend alle samdregteligen wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Erlig och Welacht mand Søffrinn Mogennbenn i Andkier Bunsgaard som lydeligen for rettenn i haandtoug Hæderlig och Wellærde mand Hr: Raßmuß Jenßen, Sogneprest thill Gaffuerslund sogenn, hanß fuldmegtig Christen Nielßen i Breining, gaff och gjorde berørte Hr: Raßmuß

Jenßenn sin kiere stiffader en fuld trøg enig och igiennkallendiß auffkald paa ald huiß arffue och guodtz hannom kunde tilfalde effter sin Sl: fader Hæderlig och Wellærde mand Hr: Mogennß Jenßenn, forige Sogneprest udi Gaffuerslund sogenn, effter schifftebreffuitß indhold det werre sig udi buo och buoschab, guld, sølff, kleder, kre, queg, heste, hopper, korn och kornauffling, rørindiß och wrørindiß inden døre eller vdenn døre wed huad naff det neffniß eller optencheß kand, saa hand bekiende derfor att haffue annammit och opbaarin sin fulde nøye och redelig betalling effter sin egenn wilge och minde, huor for hand nu for thingß domb Quiterit forn: Hr: Raßmuß Jenßen, hanß høstrue och arffuing for sig sin høstrue och arffuing for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff schade bekostning och wdleg och tachet hann: ære och got for god schifft och jæffning och god redelig och reiktig betalling i alle modr: och stod forn: Søffrin Mogenßen med berørte Christen Nielßen till vedermolsting der denne auffkald ochwinde gich beschr:

Anderß Hanßen Mørch i Bierte effter for indførte warbell gaff Morten Nielßen i Mørchholt till beschylding for 22 Slet daller børnepenge hanß fader Sl: Hanß Anderßen Mørch holt hannom wenlig londt och forstracht haffuer, effter sin wdgiffuenne obligation Daterit den 5 Juni Anno 1651 huor udi forn: Morten Nielßen haffuer tilforplegtet sig eller sine arffuing en for alle och alle for én, paa trou och loffue redelig och well att betalle forn: Hanß Anderßen eller hanß arffuinger thill St: Michelßdag nest effter diß dato, schadisløß och uden schade i alle maadr: forschr: 22 Slđr: eller och for hoffuit stoll med ald sin effterstaende rindte och omkostning och jntereße att lide høringß deelle till Brusk Herridtzting naar der effter paa escheß vden domb, warbellschudtzmaall eller forhindring schadißløß udi alle maadr: huilchet berørte haandschrift her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selfuer wiidtløftig vduißer och effter diß leighlighed satte forn: Anderß Hanßen i ald rette och formindte Morten Nielßen effter sin forom rørte haandschrift forschr: børnepending inden 15 dage bør at betalle eller for hoffuit Sumenn med forfalden rindte och andwendte bekostning bør att lide namb och vdvording i hanß buo och guodtz huor det findeß effter forordningenn, och war herom nu i dag vden nogenn ophold endelig domb begierindeß. Saa bleff forn: Mortenn Nielßenn paarobt første andt och tridie gang, mødte iche ey holder nogenn paa hanß weigne till wedermeelle eller imodsigelße i nogenn maadr: Daa effterdi for fougden i rettelegiß forn: Mortenn Nielßenn wdgiffuenne schadisløß forplegt paa 22 Slet dr: børnepenge hand aff Sl: Hanß Anderßen i Bierte londt haffuer, som hand iche till sin bedagett Termin haffuer betald, widste hand iche retter ind hand jou sin haandschriftteß indhold inden 15 dage bør att effterkome och fyldestgiøre eller der for lide namb i hanß buo och guodtz effter forordningen.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted, att dee denn neste mandag for Jull loulig warbelgaff Søffrinn Nielßenn i Piedsted for hanß buopeell imod domb att suare Nielß Hanßenn i Børchop her till tinget i dag och gaff hand hann: till sag for 3 dr: 8 sk: hand hann: plegtig er, bleff opsatt udi otte dage.

Jacob Lauridtzen adwarede och tilsagde saa mange her i Herrit der resterit med hielpe weid steen at age fra Hadersleff, høe och strøelße det dee strax effterkomer saafrembt dee derfor iche will straffeß och stande till rette.

Mandagenn denn 18 Januari Anno 1669:
Otte Windeßmend

Peder Tommeßenn i Sellerup, Hanß Olluffßenn i Follerup, Peder Mortenßen i Andkier, Peder Tueßenn i Schierup, Peder Thyeßen i Follerup, Olluff Olluffßen i Smidstrop, Jep Nielßen i Winding och Madtz Nielßen i Breining.

Søffrin Jenßenn i Schierup aff hußfougden forordnit retten att betiene udi heridtzfougdenß affwerelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Thommeßenn och Nielß Raßmußen i Breining, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund och hanß söner Hanß och Terchell Nielßöner saauelsom hannß høstrue Maren NielßKuon. Item hanß datter Karen Nielßdatter med hindeß hosbonde Klauß Nielßenn ibid: och Simon Madtzen ibid: alle imod siön och winder att suare hußfougden Jachob Lauridtzenn paa Kongl: Maytz: veigne her till tingett i dag.

Dernest for retten fremkom Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund Sognefouget, och Tomiß Søffrinßen ibdi: som wande och affsagde ved eed med opragte finger effter receßenn, att dee i dag 14 dage war till siön effter Simon Madtzenß begiering vdi hanß huß och gaard och saae att hanß offuer synderdør war nederslagen och war stuchenn nogle styng i dend som denn: siønteb war giort med en forch som Simon Madtzen daa klaget att forn: Therchell Nielßen haffuer giort. Item war offuer hengen aff dørin wdloben, noch fandteß tou spuæller synderslagen i Simon Madtzenß **wænder** haffuer paa wognen i gaarden, item saa dee att hanß broder Jenß Madtzen haffde it blodig slag offuer i hoffuidtet och it blaa slag bag paa hanß venster schylder, som hand klaget att Nielß Terchelßen och hanß høstrue børn och suoger haffde giort hannom, huor effter Jachob Lauritzen var tingbuinde begierindeß:

Den sag Nielß Hanßen i Børchop i dag otte dage toug i opsettelße bleff fremdeelliß opsatt wdi femb vger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzen och Anderß Olluffßen i Winding, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jep Nielßen och Jenß Jepßen i Winding att suare Lauritz Søffrinßen her till tinget i dag. Dernest fremkom Nielß Jepßen och Bendit Nielßenn ibid: som wande och affsagde att dee haffde siønet noge weid Jep Nielßenn i Winding haffde pandtet hanß tiener it lyffstych fra for, huilchet denn: siønteb neppelig kunde vere it halff læß woß weid, Jenß Jepßen hoß war wandt hand der Jep Nielßen pandtet Lauritz Søffrinßenß tiener for same halff læß veid huor effter Lauritz Søffrinßen war tingbuinde begierindeß,

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrup, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff ProviantforWalter Nicolaus Berntz for sin buopeell i Welling och talde med hanß folch imod domb att suare Jachob Lauridzen Slodtzfouget och Ridefouget paa Kongl: Maytz: och hanß kongelig høyhedß veigne her till tinget i dag, huor offuer Jachob Lauridzen Slodtzfouget i rette lagde it schrifftelig indleg lydendeß. Eftersom Nicolaus Berntz ProviantforWalter udi Fredericia haffuer tuinde gaarder i Welling, Sl: Hanß Raffn och Jeß Pederßen haffuer paabuoet, som hand ey will suare till Kongl: Maytz: egt och arbeide aff hand med andre Kongl: Maytz: thiennere blifuer tilsgaet om huerchen i kong echte eller andre moder, som ingen maa werre forschaanit for, setter i ald rette paa Kongl: Maytz: och hanß kongelig høyhedß weigne, om berørte Nicolauß Berntz iche bør plegtig att werre att fremwiiße om hand nogen seer benaadning paa slig frihed hand sig tilholder haffuer eller och hand for slig hanß trodtzighed bør att stande till rette och ellerß der foruden att straffeß for wlydighed och er herpaa en forsuarlig domb begierindiß. Coldinghuß den 17 Januari 1669 (*L:S*) *Jachob Lauridzen* Saa bleff Nicolaus Berntz paarobt, mødte iche ey holder nogen paa hanß weigne, Hußfougden begierde endelig domb: Slutning no: 55:

Mandagenn den 25 Januari Anno 1669:
Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jenß Raßmußenn i Damkier, Hanß Jørgenßen i Breining, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Peder Jenßenn i Smidstrop, Jep Nielßen i Winding, Peder Tommeßenn i Sellerup, Thomiß Ebeßen i Huilsbierig.
Søffrin Jenßen forordnit retten at betiene wdi Herridtzfougdenß affuerelße och loulig forfal.

Heritz warþell nemblig Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, Michell Nielß: och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Jenß Madtzen och Anderß Olluffßen i Winding, Nieß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted att dee i dag otte dage loulig warþelgaff meenige Heridtzmend for huer deriß huß och buopeelle imod dumb for landgielde att suare Ambtschiffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Nielß Raffn paa Ambtschiffuerenß weigne sate i rette om resterinde landgielde som bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet Jenß Madtzen och Anderß Olluffßen i Winding, att dee i dag otte dage loulig warþel gaff Nielß Søffrinßen Hiuller i Winding for sin buopeell, item hiemmellet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, att dee same dag gaff Nielß Jenßen i Andkier tienendiß Hanß Staffenbenn, saauelsom Kiersten Pederßdatter tienendiß ibid: imod siøn och winder at suare hußfougden Jachob Lauridtzen her till tinget i dag, dernest for retten fremkom Hanß Nielßenn Bunde i Winding och Hanß Olluffßen ibid: som vande och affsagde ved eed med opragte finger effter receßenn, att dee paa anden Juelle dag nest forleden siønit forn: Kiersten Pederßdatter effter hindeß steffader Nielß Hiullerß begierung och saae att hun haffde thouaabne saar i hoffuidtet som hun daa klaget att Nielß Jenßen i Andkier som tiente i gaarde med hinde giorde hinde samme schade med en ildschee paa Julle dag om morgen, huor effter hußfougden Jachob Lauridtzen war thingþuinde begierindeß:

Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining affhiemmellet att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Nielß Therchelßen i Gaffuerslund hanß høstrue Maren Nielßkuone och søner Terchell och Hanß, saauelsom suoger Klauß Nielßen och hanß høstrue, item Simon Madtzen och broder Jenß Madtzen for huer deriß huß och buopeelle imod winder att suare her till tingett i dag: Dernest for retten fremkomb *Jesper Anderßen Deigen* wed Gaffuerslund kierche som wande och bestod ved æde med opragte finger effter receßen at hand i dag trei wger gich med sin høstrue thill Nielß Therchelßenß som daa war bud effter att wille nederkome och forbinde hannom och der dee der indkom smurde hun hannom med nogen salffue i hanß pande och paa sin neße, och saa schichel bud effter Anderß Mogenßen hann: och schulle besichtige. Dernest for retten fremkomb Anderß Mogenßen i Gaffuerslund wande ilige suorne eed att hand same dag effter Nielß Therchelßen bud kom till hannom saae att hand haffde it refft offuer neßen och it saar i panden, och daa spurde hannom huer hand haffde faaet same schade sagde hand att hand war druchen och falden omkring i en gierde och fitch same schade, det same bekrefftet forn: *Jesper Anderßen Deigen* ligesom forscreffuit staar: Hanß Pederßen Schreder i Børchop wed høyeste eed siell ochsallighed benegtet att hand iche saae nogen same tid der slogeß i nogenn mod: huor effter Jachob Lauridtzen war thingþuinde begierindiß:

Hußfougden Jachob Lauridzenn adwarit enn huer att holde sin hunde tilside fra Wlfhaffuen wnder straff som wed bør: I ligemaader att en huer lader dee andbefadlet steen bliffue lauerit effter ordre vnder Executions straff.

Hiemmellet med opragte finger och eed Johann Olluffßen och Søffrin Jenßen i Gorsløff, att dee i dag 5 vger loulig warþelgaff Madtz Søffrinßen i Gorsløff att suare Karen Simonßdatter

ibid: her til tinget i dag, och gaff hann: till sag for sin tiente løn som er 7 mk: och begierde deelle offuer hann: der for huilchet i dag var till fierde ting for fuld och med beuilling vdi otte dage opsatt och daa enhuer sin rett att werre lige ner:

Effter forschr: Heridtz warbell satte Hanß Hanßen i Rette att saamange vedkomer bør deriſ andpart till Hostrup Aaeß Brouiß forferdigelße att vdlege eller deelle at lide i dag till fierde ting med beuilling opsatt udi otte dage och daa en huer sin rett att were lige ner:

I ligemaader i rettesatte effter forschr: varbell om denn: som resterer med oxbelschatten och fleschschatte Jenß Lauridtzen paa Nebbe fordrer paa och till landtztinget er indsteffnitt huilchet med beuilling er opsatt udi otte dage.

Raßmuß Pederßen i Piedsted it thingþuinde

For retten fremkomb Søffrin Pederßen i Piedsted, Michell Nielßen, Raßmuß Bierig ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Nieß Hiuller ibid: Jenß Pederßen ibid: och Hanß Hanßen i Schierup, som wande och kundgiorde ved Eed med opragt finger effter receßenn denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt att werre att dee i dag otte dage saae att forn: Raßmuß Pederßenß huß och waaning hand paa en øde och affbrendt bundegaard i Piedsted forleden Aar haffde opbiugt aff wlychelig waade ild affbrendte, huor effter forn: Raßmuß Pederßen war thingþuinde begierindiß: Husfougden Jachob Lauridtzen paa Kongl: Maytz: weigne war till wedermelle.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier, att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Jost Tommeßen Heridtzfouget for sin buopeell saauelsom Raßmuß Raßmußen, Hanß Søffrinßen, Tue Michelßen och Søffrin Jenßen i Andkier och Huilsbierig for en huer deriſ huß verelße och buopeell imod winder paa Kong: Maytz: och kongelig høyheds weigne att suare her till tinget i dag: Dernest for retten fremkom Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Therchell Madtzen och Thomiß Jenßen i Andkier, som vande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen denn: i ald sandhed at vere beuist att der er brendt baade asche och teigell i Andkier schouff menß iche dee widste huo der haffde ladet denn: brende, noch wande i lige suorne eed Peder Tommeßen i Sellerup, Anderß Bertelßen, Hanß Hanßenn och Hanß Thomßen ibid: att denn: noch som war beuist der haffde nogen brendt asche och teigell i same Andkier schouff menß iche wed huiß tillelletße dee der till haffuer hafft. Noch wande Nielß Raßmußen i Breining at hand war hoß i it schib som laae ved Stouby hand som war tillad med weid effter Wisiteren i Weylle hanß begierung och daa hørde att Schipperen paa samme schib bekiede at hand haffde paa Samsøe hieme och Wisiteren spurde huor hand haffde bekomit same veid huor till Schipperen suarede att hand det haffde kiøbt aff Jost Thomeßen i Huilsbierig. Indnu wande Hanß Staffenßen, Madtz Nielßenn Smed och Laß Jenßen Bødicher i Andkier i lige eed att dee nogle gange ehr komen i Andkier schouff till nogle soldatter som gich och satte ild i nogle gamelle treer, och daa spurde dee same soldatter huem der haffde giffuen denn: forloff der till huor till dee suarede dee haffde Jost Tommeßenß tilladelße, och same soldatter laae i lostemente till Jost Tomeßenß tiener Tue Michelßenß och forgangen Aar war der en teigelbrender och brendte en eller tou ouffuen fulde teyll menß huiß tilladelße dee der till haffde widste dee iche, huor effter Jachob Lauridtzen Slodtzfouget war thingþuinde begierindeß. Peder Nielßen Setfouget.

Mandagenn denn 1 Februari Anno 1669:
Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Peder Hanßenn Tueßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Jep Nielßenn i Winding, Bendit Nielßen ibid: Michell Madtzenn i Sellerup, Søffrin Pederßen ibid: Nielß Tueßen i Schierup.

Sex Høring

Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund, Nieß Jepßen i Winding, Anderß Madtzen i Winding, Simon Madtzen i Gaffuerslund, Anderß Mogenßen ibid: och Michell Wideßen i Piedsted:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßenn och Hanß Søffrinßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Jost Tomeßenn i Huilsbierig Herridtzfouget for sin buopeell, i lige maader Raßmuß Raßmußenn, Hanß Søffrinßen, Tye Michelßen och Søffrinn Jenßen i Andkier och Huilsbierig for deriß huß werelße och buopeell imod winder at suare Hußfogden paa Kongl: Maytz veigne her i dag: Der nest for rettēn fremkomb Søffrin Pederßen i Sellerup, Michell Madtzenn ibid: och Madtz Christenßenn i Breining Mølle som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn denn: noch som att were beuist att der haffde nogen brendt *Asche* och *Teigell* i Andkier schouff menß iche dee widste huiß tilladelße dee der till haffuer hafft, huor effter Jachob Lauridtzen Slodtzfouget war thingbuinde begierindiß:

Och efftersom Jost Tomeßen fremlagde en domb aff Brusk Heridtzting vdsted den nest affuigte 23 Januari som bleff lest och paaschr: før ind Hußfougden kom paa tinget eller Setfougden Peder Nielßen, formindte Hußfougden Jachob Lauridtzen dend paaschrifft iche burde att achteß efftersom der for ey war giffuen louglig kald och warþell, huor effter Hußfogden war thingbuinde begierindeß. *Peder Nielßen Setfouget forschr: saa wiidt Herridtzfougden andgich wdstede dete beschr:*

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinnßenn och Jørgenßenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Nielß Jenßenn i Andkier och Kiersten Pederßdatter ibid: begge thiennendiß Hanß Staffennßenn ibid: imod domb att suare Jachob Lauridtzen Slodtzfouget paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag och gaff hand forn: Nielß Jenßenn thill beschylding for sagefaldß bødder till Kongl: Maytz: for tuinde saar och schade hand paa Juelle dag haffuer giort forn: Kiersten Pederßdatter med en Ildschee, effter siønnß windes wduißening som findiß No: 8: Satte i rette och formindte Nielß Jenßen burde sine bøder effter lougenn att affsoene eller deelle att lide, och der foruden for hand slig wschichelighed haffuer brugt paa denn *Hellige Høye Fest* bør att wdstaae kierchenß Disciplin, och war her om domb begierindiß. Saa mødte ingen till wedermeelle bleff der for opsatt udi 3 wger:

Ambtschrieffuerenn Rudolph Fausteß tiener Nielß Hanßenn Raffnn fordrit domb offuer saa mange her i Herridzet som resterit med landgielde forfaldenn thill nest affuigte Martini effter opsetteliß indhold indført nest forledenn thingdag och war nu i dag paa Ambtschrieffuerenß weigne endelig domb begierindiß, och mødte der ingen thill wedermeelle eller imodsigelße i nogenn maader, bleff tildømpt en huer her udi Herredtet som med rette resterer inden 15 dage att betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Nielß Jenßen at suare Hußfogden her i dag:

Hiemmellet med opragt finger och eed Søffrin Jenßen i Gorsløff och Johan Olluffßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff for sinn buopeell imod domb att suare Fendrichen vnder welb: Captein Lützouß Compagnie her till tinget i dag,

och gaff hand hannom till beschylding for hanß resterinde landgielde forledenn Aar 1668: ar: 5 tdr: 2 schip ehr penge 5 Sldr: 8 sk: Liubsch, giesteri 5 mk: 12 sk: L: 1 brendsuin 24 sk: Liubsck, $\frac{1}{2}$ tønde Sild 7 mk: 8 sk: L: 20 læs weid 5 Sldr: 4 tønde kuoll 1 Sletdr: 1 mk: Liußegarn 3 sk: Dansk, 1 mk: haar 3 sk: Dansk arbedtz penge 6 Sldr: Noch rester aff Ano 1667 36 sk: Liubsk, gjør Sumen vdi penge 25 daller 3 mk: Dansche, och 6 sk: Dansche, satte i rette och formindte hand forschr: penge indenn 15 dage bør till hannom att Clarere efftersom hanß gordß landgielde thill hanß lønn er asignerit, eller och der for werre namb vndergiffuen. Saa bleff forn: Poffuell Bunde paarobt første andet och tridie gang mødte iche ey holder nogenn paa hanß weigne till giensuar inogen moder, bleff tildømbt indenn 15 dage at betalle huiß hand med rette aff sin gordß landgielde och redßell till Fendrichen rester eller derfor lide namb och wduordering aff sin buo och guodtz huor det findeß effter forordeningenn:

Otte Pederßenn Weffuer i Smidstrop fordrit domb [imod] sine suogerer Christopher Raßmußenn i Smidstrop och Poffuell Raßmußen i Winding effter opsettelßeß formelding her aff thinget vdgiffuenn nest affuigte 14 Decemb: indholdendiß att daa for retten haffuer affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßenn Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee otte dage tilforne louglig warßelgaff forn: Christoffer Raßmußenn och Poffuell Raßmußen imod domb att suare berørte Otte Pederßen Veffuer her till tinget samme dag, och haffuer hand daa giffuet dennom till beschylding for deriß andparter aff denn Systerlod dee till dennom haffuer annammit effter Sl: *Hr*: Peder Raßmußen som deriß Syster Maren Raßmußdatter tilkom, och hand er tildømbt till hinde att lauerer och dog dee saauelsom hand paa sin hustrueß weigne ald arffueparten som er schifftebreffuitß formelding bedrog offuer gieldennß betalling 20 Sldr: 5 sk: haffuer huer sin quota der aff opbaarinn, haffuer formindt dee det igien bør inden 15 dage att tilbage legge eller der for deelle att lide, noch beschylde Poffuell Raßmußen for 3 dr: hand meere haffuer opbaarinn udi en kue, hand bekomb ind som hand schulle och sig til forpleget at fra sig legge och Otte Pederßenn gotgiøre haffuer formindt hand och effter sin forplegt det bør att effterkome, eller deelle att lide och haffuer daa her om verit domb begierindeß, och efftersom ingenn er mødt till wedermeelle er sagen bleffuen optagenn tid effter andenn till nu i dag Otte Pederßenn war endelig domb begierindeß. Saa bleff forn: Poffuell Raßmußen och Christopher Raßmußen paarobt første andet och tridie gang mødte dog iche ey holder nogen paa deriß weigne till wedermeelle eller giensuar i nogenn maader:

Poffuell Knudtzenn i Brøndsted paa Karen Simonßdatterß weigne begierde deelemaall offuer Madtz Søffrinßenn i Gorsløff for hindeß tiendteløn hand war forligt med hinde om nemblig 7 mk: hand hinde opholder och iche will betalle, och efftersom hand der for till fierde ting nest forleden tingdag war for fuld och med beuiling otte dage er bleffuen opsatt dog sin rett at werre lige ner, begierde Poffuell Knudzen deelemaall offuer hannom der for effterdi hannd iche retter for sig i nogen maader, huor for dee Sex Høring meldte hann: feld att were effterdi hand der for er louglig forfuld:

Mandagenn denn 8 Februari Anno 1669:

Peder Søffrinnßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Jep Nielßen i Vinding, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Poffuell Bunde i Gorsløff, Peder Smed i Børchop, och Peder Tueßenn i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Thomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage lougligen warßelgaff Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, hanß söner Hanß och Therchell Nielßønner, item Nielß Therchelßenß hustrue Maren Nielßkuone, saa och Anderß Mogenßen och Jesper Deigenn ibid: Jenß Madtzen och Simon Madtzen for

huer deriſ huf werelſe och buopeell imod winder att suare Ridefougen Jachob Lauridzen Bech paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag. Noch hiemmellet Nieß Michelßen i Brøndsted och Jenß Pederßen ibid: att dee och i dag ote dage gaff Hanß Pederßen Schreder i Børchop loulig mundelig warbell for hanß buopeell och imod winder at suare her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund och hanß hustrue Elßaa Søffrinßdatter [Hviid] som wande och bestod ved aed med opragte finger effter receßenn att nest forleden 3 Januari om afftenen kom Hanß Pederßen Schreder i Børchop udi deriſ huf, och haffde it støng i sin armb, som war blodig, som hand klaget at haffue bekomen i Simon Madtzenß gaard, och sagde hand iche widste om Therchell haffde giort det eller iche, efftersom hand var gandtsche druchen, och Elßaa Søffrinßdatter [Hviid] laante hann: it klede att binde om same schade. I lige maader vande Klauß Nielßenn i Gaffuerslund och hanß hustrue Karen Nielßdatter i lige suorne eed med opragte finger, att nogle dage der effter war dee hoß att Nielß Therchelßen lod sig berette i sit huf menß iche hun hørde hand samme thid klaget paa nogen for sin schade, och dee well haffuer hørt hannd haffuer ladet bede for sig ved same tider baade før och effter Predichenn. Noch vande i lige eed forn: Elßaa Søffrinßdatter [Hviid] att hun hoß war i Nielß Therchelßenß huf imedeller tid att Prestenn Hr: Raßmuß Jenß: meddelelte Nielß Therchelßen *Christe Legom och Blod*, och daa hørde hun hand talde om forn: Hanß Schreder och Presten formanit hann: hand ingen schulle liuge paa, och saa widste hun iche wiidere der om att winde. Indnu wande wed lige eed Simon Madtzenn i Gaffuerslund, att berørte 3 Januari lagde hand en tønde Øll op for sine Bymend effter hanß Sl: hustrue effter deriſ byeß wide och wedtegt och i medeller tid der det for druch scheede ingen klameri i hanß huf menß huiß siden scheede i gaarden eller paa gadenn ehr hannom wbeuist: Hußfougden formindte forschr: windes personer, iche haffde wonden, eller suoren effter lougen som det sig burde, efftersomlougbogen iche war tilstede, och war her effter thingbuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn och Anderß Olluffßen i Winding att dee i dag otte dage loulig warbelgaff meenige Winding och Suinholt bymend for deriſ buopeelle, item hiemmellet Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee same dag warbelgaff Andkier och Huilsbierig bymend for deriſ buopeelle, noch hiemmellet Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee och same dag warbelgaff Smidstrop och Welling bymend for deriſ buopeelle, indnu hiemmellet Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee berørte dag gaff Breining, Sellerup och Gaffuerslund bymend loulig warbell for deriſ buopeelle, och for det sidste hiemmellet Nielß Hiuller och Jenß Pederßen i Brøndsted att dee och same dag warbelgaff Brøndsted och Børchop bymend for deriſ buopeelle alle imod domb att suare Jachob Lauridzen Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß her till tingett i dag: och gaff hand dennom till beschylding for dee haffuer sidet offuer hørig och iche mødt effter som dee var loulig tilsagt, vdi Kolding att paatage hanß Kongl: Maytz: pennge, och age till Haddersleb, effter andordeningenn, menß der imod mot leye borger wogne, for der ingen ophold motte werre pengene mote joe endelig affsted, och fremlagde en optegnelſe paa saa mange der haffde mødt, nemblig aff Breining: Søffrin Hanßenn, Nielß Hanßen, Madtz Nielßen. Gaffuerslund: Anderß Mogenßen. Winding: Christen Huid, Lauridtz Søffrinßen, Iffuer Nielßenn, Jenß Madtzenn, Søffrin Madtzenn, Anderß Madtzen, Hanß Nielßen Bunde. Suinholt: Jenß Pederßen, Jachob Søffrinßen. Andkier: Anderß Buch, Christenn Anderßen, Peder Mortenßen, Peder Jenßenn. Follerup: Madtz Nielßenn och Peder Bull, satte i rette och formindte dee andre i berørte byer som war offuer hørig bør dend wogenleye att betalle dennom bleff loffuit pengene i deriſ sted hen aug och der foruden deriſ bøder for offuer hørighed att wdlege [inden] 15 dage eller der for lide namb och wdwordering i deriſ buo och guodtz effter forordeningen och war herom domb begierindeß: opsatt udi ote dage.

Mandagenn denn 15 Februari Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Thommeßenn i Sellerup, Nieß Jepßen i Vinding, Hanß Nielßenn ibid: Bendit Nielßen ibid: Anderß Bertelßenn i Sellerup, Søffrin Madtzen i Winding, Poffuell Bunde i Gorsløff och Jenß Søffrinßenn i Schickballe.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrup att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Madtzenn i Smidstrup for hanß buopeell imod domb att suare Jacob Lauritzsen Slodtzfouget eller hanß fuldmegtig paa Kongl: Maytz: vegne her till tinget i dag, och der offuer i retelagde Hanß Hanßen i Schierup it schrifftelig indleg lydendiß. Eftersom Peder Madtzen i Smidstrup haffuer for nogle aar siden andtagen en Bundegaard som hand sidenn haffuer ladet forfalde, snart bleffuen Øde och iche der till entenn ployer eller saaer, meget mindre er saa wederheftig hand kand suare till hanß kongelig høyheds egt arbeide, schyld eller landgielde i nogenn maadr: och aldeelliß intet i gaardenn hoß hannom findeß, huerchen Queg bester eller buohaffue, saa der iche noget er enten till Kongl: Maytz: restantz eller andre settendeß der for i ald rette och formeener paa Kongl: Maytz: och hanß kongelig høyhedß vegne att betalle aldt huiß der resterer, och der forudenn Gaardenn Quittere for den person som den effter wuillig dannemendß wodering will andtage och suare till kongelig redßell och rettighed och er herpaa aff Heridtzfougden eller huo retten betiennen domb begierindeß Actum Schierup den 15 Februari 1669 *Hanß Hanßen*. Saa mødte ingen till wedermeelle bleff der for opsatt udi sex vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Mortenßenn i Huilsbierig, imod domb at suare Peder Jørgenßen i Huilsbierig, Olluff Jenßen, Peder Jenßenn, Iffuer Jenßen och Marenn Jeßeß ibid: her till tinget i dag och gaff Peder Jørgenßen hann: till beschydning paa alle deriß weigne for 4 Rdr: Peder Mortenßen mødte och suaret hannd dennom aldeelliß intet war schyldig, menß haffde betald hanß brødre, bleff opsatt udi 8 dage.

Jacob Lauritzenn Slodtzfougetß fuldmegtig Hanß Hanßen fordrit domb effter Hußfuogdenß egen i rettesettelße om den echte der var forsømbt aff en deelß her udi Herridtet som i dag otte dage till opsettelße findeß indført.

Mandagen den 22 Februari Anno 1669:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Hanß Pederßen i Smidstrop, Peder Jenßenn ibid: Anderß Nielßen i Welling, Hanß Klinchhamer ibid: Hendrich Nielßen ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, och Peder Pederßenn i Gorsløff:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff alle Smidstrop och Schierup Sognemend for deriß huße och buopeell att suare Peder Søffrinßen Buch i Schierup her till tinget i dag. Item affhiemmellet Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßen ibid: att dee och same dag varselgaff Winding och Suinholt Bymend for deriß buopeell alle att suare Peder Buch her till tinget i dag. Peder Buch i Schierup for retten frem eschet och begierde saa mange der wedkommer at yde och lauere till dend Øxßen och flesk schat Jenß Lauritzenn paa Nebbe for denn: haffuer wdlagt dee det wille med gode lauere saa frembt dee der fore iche wille lide Execution och wiidere laugmaall derpaa kand følge, och war her effter thingßuinde begierindeß. Anderß Nielßen och Hendrich Nielßen i Welling paa deriß egen och dee andre

deriſ weigne i Welling och Smidstrop suaret att dee en huer haffde i rette tide vdgiffuit huiſ dennom med rette tilkom vden Proviantforwalterenß, Peder Madtzenß i Smidstrop och Nielß Jenßenß i Welling, thill Bertell Nielßen i Welling, och Hanß Klinchhammer, berørte tuinde mend mødte och berette dee same penge igien som war 17½ Sldr: haffde lauerit till Hanß Hanßen i Schierup, Hanß Hanßen var till wedermeelle och berettet att haffue verit med samme penge udi Nebbe som Jenß Lauridtzen iche wille annamme, for dee iche war tilsammell, menß bad hand ville betalle Hanß Willomßen 8 daller der aff for en stud, som hand och saa giorde.

Sluttingen till den domb Huſfougden lod fordre imod denn: der haffde forsømbt denn penge echte, i dag 14 dage gich i opsettelse och i dag otte dage bleff fordrit. Daa effterdi dee i rette kaldet bønder andgaaende dee penge echte imod siger dee joe derom er bleffuenn tilsgagt och iche sligt haffuer effterkommit och der fore i stedenn mote aff Huſfougden leyeß wogne, samme echte at for rete, daa wiideß iche retter ind dee jou bør saa mange der haffuer sidet offuer hørig samme wogenleye att betalle inden 15 dage eller der for were namb wndergiffuenn och for deriſ ofuerhørelße att stille øffrighed tilfredtz:

Anderß Nielßenn i Velling, Hendrich Nielßen, Hanß Klinchhamer, Bertell Søffrinßen ibid: och Hanß Pederßen i Smidstrop tilbød Smidstrop Kiercheß Werge Søffrin Pederßen kierchenß andpart korntiende aff Smidstrop och Welling att hand det wille anname denn: vden hinder och trette, Søffrin Pederßen var till wedermeelle och der till suaret, att naar dee det lauerer fuldt vnder it maall saa wille hand det annamme.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Hanßenn och Søffrin Hanßenn i Welling at dee i dag otte dage louglig warbelgaff Peder Jenß: i Smidstrop och Hendrich Nielßenn i Welling imod domb att suare forn: Søffrin Pederßen her till tinget i dag, och gaff hand denn: till beschydling for kierchenß tiende som resterer till Smidstrop kierche aff Smidstrop och Velling fra 1663 och till 1668 formindte effterdi dee stander for same tiende korn dee det bør att Clarere eller der for were namb vndergiffuenn och war herom domb begierindeß.

I lige maader gaff forschr: warbell Peder Degen i Smidstrop och Nielß Schreder i Welling warbell och imod domb at suare Søffrin Pederßen, och gaff denn: till beschydling for resterinde Jordley aff huiſ jord dee aff kierchenß bruger till deriſ buoliger vleff aldt opsatt udi 14 dage.

Noch hiemmellet Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage varselgaff samptlige Smidstrop och Welling mend for deriſ buopeelle imod domb att suare Hendrich Nielßenn och Peder Jenßenn, och gaff dennom till beschydling for resterinde tiende kornn till kierchenn dee stander for och aff *Kierche Wergerne* tiltalliſ for bleff opsatt 14 dage.

Peder Jørgenßenß sag i Huilsbierig imod Peder Mortenßen bleff fremdeelliſ opsat ote dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßen och Anderß Staffenßen i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Madtz Søffrinßen ibid: och talde med hanß høstrue imod domb att suare Peder Pederßen, och gaff hand hannom till beschydling for 11 mk: ringer 4 sk: londte penge, bleff med beuilling opsatt 14 dage.

Søffrinn Pederßen i Piedsted it Winde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Nielßenn Baſe och Laß Jørgenßen i Piedsted att dee nest forledenn 12 Februari louglig warbelgaff for Koldinghuſ port och talde med

Porteneren, om Welb: Slottzheren eller nogen paa Kongl: Maytz: eller kongelig høyheds weigne wille haffue noget imod effterschr: vinde att suare her i dag. For retten fremkom Tyge Poffuelßen i Piedsted, Hanß Thoreßen, Madtz Anderßen, Jeß Joenßen, **Nielß Christenßen**, Michell Nielßenn, och Raßmuß Bierig ibid: som vande och kundgiorde wed æde med opragte finger effter receßenn dennom fuld witterligt at werre, att forledenn Aar affbrendte forn: Søffrin Pederßenhuß och waaning aff wlychelg waade Ild med ald hanß formoffue baade auffll och andet saa hand aldeelliß intet beholdt, huor effter forn: Søffrin Pederßen war thingbuinde begierindiß:

Søffrin Jenßen i Schierup domer udi effterschr: sag

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Buch i Schierup och hanß hustrue Elsa Pederßdatter for deriß buopeell, item same dag warßelgaff Nielß Pederßen i Welling, **Christen Christenßen och hanß hustrue Karen Madtzdatter** for deriß buopeell imod domb att suare Heridtzfougen Jost Tomeßen her till tinget i dag. Huor offuer Jost Tomßen i rettelagde Sl: Jenß Pederßenß haandschrifft aff Schierup paa 100 Slette daller, hand hann: er plegtig bleffuene Daterit den 24 Marty 1656, som hand formindte sig betalling for i dend salig mandß bunde eye efftersom ingenn løß øre findiß till gieldenß afflegelße och war herom domb begierindeß. Saa mødte ingen till wedermeelle, bleff derfor opsatt udi sex wger.

Mandagenn denn 1 Marty Anno 1669:

Otte windißmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jørgen Nielßen i Ranß, Søffrin Pederßen i Welling, Peder Jenßen Smed i Børchop, Hanß Escheßenn i Huilsbierig.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nieß Michelßenn och Jenß Pederßen i Brøndsted att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jenß Lauridtzenn paa Nebbe for hanß buopeell imod tilbodß winde att suare dee sampetlig Brøndsted bymend her till tinget i dag, huor offuer berørte bymend tilbød hannom Kongl: Maytz: andpart korntiende thill hann: att wille lauere, naar hand Quitterer eller betall dennom for saa wiidt dee haffuer vdlagt till **Frøichenn Styr**, huor effter Poffuell Knudtzen paa meenige bymendß veigne var thingbuinde begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Søffrin Jenßen i Gorsløff att dee i dag otte dage varßelgaff Søffrin Pederßnn i Welling, Smidstrop Kiercheß Werge, imod winder att suare Nielß Pederßen her till tinget i dag.

Dernest for rettenn fremkomb Peder Pederßen aff Thyffkier, som wande och bestod wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, sig att kunde mindeß vdi 50 Aar, och daa imedellertid haffuer Sl: Jenß Anderßen som buode paa det Cronbuollig i Smidstrop Nielß Pederßen nu ibuor, iche giffuit meere schyld aff det Kierche jord till buoliget legger, imenß han derpaa buode ind 24 sk: Aarligenn, thill den tid Sl: Mogenß Bille var Lennßmand paa Koldinghuß, som gjorde same 24 sk: till Rix pennge, och hand siden denn: saalediß Aarlig vdgaff till Smidstrop Kierche men hand leffuede. I ligemaader wande Raßmuß Nielßenn i Lundemølsted vdi lige Eed att haffue tient udi Smidstrop och mindeß 24 Aar och daa er hann: beuist diß imedellertid att vere pascerit ligesom forn: Peder Pederßen for hann: vandet haffuer, det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Nielß Pederßen war thingbuinde begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Thomeßenn i Sellerup og Thomiß Mortenßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund hanß

hustrue Maren Nielßkuone och Sønner Hanß och Terchell Nielßønner. Item hanß datter och hindeß mand Klauß Nielßenn, saa och Simon Madtzen ibid: hanß broder Jenß Madtzenn, Thomiß Søffrinßen, Christenn Mogenßenn, Anderß Mogenßen och Jesper Deigenn alle for deriß buopeell imod domb att suare Ridefougden Jachob Lauritzenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag paa Kongl: Maytz: weigne, huor offuer Hanß Hanßenn paa Ridefougdenß weigne i rette satte och formindte att effterdi aff Thingbuinderne fornemiß her aff thinget vdsted nest forleden 18 Januari, 25 Dito, och dend 8 Februari, huad klameri och Slagßmaall dee haffuer werrit vdi Simon Madtzenß gaard forleden 3 Januari saa Nielß Therchelßen sig der offuer schall nederlagt till sengß, thaget Presten till sig ladet bede for sig for och effter Predichen udi Kierchen, Simon Madtzen ladet siøne huad gewalt i hanß gaard er sched, med same klameri, och huad schade hanß broder Jenß Madtzen der offuer haffuer bekomit och wille sligt imellom denn: selffuer nederslutte och fordølge, Kongl: Maytz: sagefald, formeener sligt imod lougen ey bør att schee menß dee billig der for bør att stande till rette effter retmeßig paakiendelße, och war her om domb begierindeß. Bleff der for opsatt udi Sex wger:

Nielß Raffnß sag med beuilling imod Jenß Vlff opsatt udi otte dage.

Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier affhiemmellet att dee i dag otte dage varselgaff Laß Jørgenßenn i Andkier, imod domb at suare Jost Tomeßen her till tinget i dag. I rettesate for Setfougden Peder Buch att effterdi hand haffde bort rømbt aff hanß huß och buolig det hand der for bør att betalle biugfeldigheden saauelsom aldt huiß hand resterer aff same buolig, opsatt udi sex wger.

Noch affhiemmellet Jenß Pederßen och Nieß Michelßenn i Brøndsted att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Laß Søffrinßenn i Børchop for sin buopeell imod domb att suare Jost Tomeßen her till tinget i dag, och gaff Jost Tomeßen hannom till beschylding for 9 Sldr: opsatt udi fiorterrane dage.

Hanß Hanßenn i Schierup paa Kasparuß Høfflich hanß weignne, gjorde spørßmaall till Bolßmendenne her udi Herridtet huor lediß dee gjorde deriß arbeide och hoffning aff deriß huße och buoliger, huor till bleff suaret aff saa mange tilstede war att dee gjorde saalediß som følger. Winding: Jenß Madtzenn och Peder Thomß: warþelßmend, Jenß Jepßenn seer till schouffuen Kobberþlyche, och er Budfouget i Byen. Andkier: Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßen warþelßmend, Frandtz Willomßenn Budfouget, Peder Mortenßen och Laß Schreder gjør arbeid till haugen, dee andre buoll der i Byen Øde. Sellerup: Hanß Thommeßen warþelßmand, Tomiß Mortenßen haffuer friheds breff, Morten Laßen Øde och leger Siug, dee andre buoll i byen alle Øde. Breining: Nielß Raßmußenn warþelßmand, dee andre gjør huer en vgedag i haffgen. Mørchholt: Offer Søffrinßen Langlob, Søffrin Olluffßenn gjør en vgedag till haffgen, Jenß Suendßenn Budfouget. Gorsløff: Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen warþelßmend, Hanß Jepßenn, Iffuer Jenßen, Madtz Anderßen, Hanß Olluffßen gjør huer en vgedag till haffgenn, Hanß Hanßen huer 14 dage i haffuen, Lauge Friß Odderfanger for fiskerdammeniß affbrech, dee andre buoll der i byen ere Øde. Ranß: Tomiß Pederßen 1 vgedag till haugenn, det andet buoll Øde, Anderß Knudßen i Ranß, Hanß Klemendßen i Gorsløff och Peder Madtzen i Smidstrop trei gaardmend forarmit och gjør huer en vgedag till haffgenn. Brøndsted: Nieß Michelßen och Jenß Pederßen warselßmend. Gaffuerslund: **Olluff Raffnn** Budfoget, Klauß Nielßen som er lagt till haffgen berettet ich att haffue giort noget der till indnu effter som det er it bunde wering som aldrig tilforen giort hoffning aff till Slottet. Børchop: Nielß Hanßen budfouget i Børchop och Brøndsted, Hanß Joenßen gjør en vgedag i haffuen, **Hanß Raffnn** it gadehuß gjør till haffgen huer 14 dage. Piedsted: Nielß Pederßenn

och Madtz Anderßen, gadehueße gjør huer 14 dag i haffgen, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen varßelmand, Jørgen Raßmußen, it gadehuß och en gamell afflegß mand, Michell Madtzen andtagen it Øde sted, och haffuer frihedß breff, Jep Nielßen i Gammelbylyche gjør Langlob, Søffrin Jørgenßenn i Follerup budfouget i Piedsted och Follerup. Smidstrop: Otte Pederßen och Nielß Pederßen warßelßmend. Velling: Nielß Buch Budfouget, Jørgen Pederßen, Christenn Christenßenn, Hanß Nielßen, Anderß Søffrinßen, Olluff Thomeßen, Peder Strangeßen, gjør huer en wge dag och Peder Jesperßen huer 14 dage udi haffgenn. Schierup: Peder Quist see till schouffuen, Nielß Tueßen, Peder Søffrinßen, Christenn Smed och Raßmuß Lundmand, gjører alle ueigne lob inden och vden Heridtet och iche nogenn kunde beschylde Kasparuß Høfflich enten at haffue giort vndersleb eller tagen nogenn Stichpenge for deriß hoffning menß sig forholdet som enn opreigtig och erlig personn well eigner och andstaar i alle moder, huor effter Hanß Hanßen paa Kasparuß veigne war thingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Thomeßen i Sellerup for sin buopeell imod domb att suare Mette Jensdatter tienendiß i Sellerupmølsted her till tinget i dag, och gaff hun hann: till beschylding for hindeß tiente løn nemblig 5 Sldr: it par schou som hun formindte hand inden 15 dage burde att betalle eller lide namb, opsatt udi 6 vger.

Mandagen denn 8 Marty Anno 1668: [skal vel være 1669]

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørckholt, Peder Pederßen i Gorsloff, Søffrinn Pederßen, Søffrin Olluffßen ibid: Christenn Nielßenn i Breining, Søffrinn Pederßen i Welling, Hendrich Nielßen ibid: och Frandtz Willomßen i Andkier.

Peder Pederßen i Gorsloff hanß sag imod Madtz Søffrinßen fremdeeliß opsatt 14 dage.

Søffrinn Pederßen i Welling hanß sag imod dee Smidstrop Sognemend andlangende Kierchenß restantz opsatt udi fiorcen dage.

Mandagenn denn 15 Marty: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup i domerß sted. Peder Søffrinßen i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Søffrin Madtzen i Winding, Hanß Olluffßen i Follerup, Michell Wideßen i Piedsted, Tyge Poffuelßen i Piedsted, Jenß Nielßen och Peder Wideßen ibid:

Mandagenn denn 22 Marty Anno 1669:

Otte Windeßmend

Nielß Jennßenn Buch i Børchop, Peder Tomeßen i Børchop, Hanß Hanßen ibid: Nielß Therchelßen i Gaurslund, Søffrinn Pederßen i Welling, Michell Wiideßen i Piedsted, Otte Pederßen i Smidstrop, Nielß Pederßen ibid: Jep Nielßenn i Winding.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Nielßenn och Christen Jenßenn i Gaffuerslund att dee i dag fiorcen dage louglig warßelgaff for Koldinghuß Port och talde med en dreng paa Hußfougdenß kamer som heder Madtz om nogen paa Kongl: Maytz: veigne wille haffue imod winder her till tinget att suare i dag som Klauß Nielßen i Gaffuerslund achtet att føre och tage beschr: der nest for retten fremkomb Nielß Jenßen Buch i Børchop som wande och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßen, att det er hann: i ald sandhed fuld witterligt det Klauß Nielßen formend i Gaffuerslund som haffuer buod paa det bundebuolig

hand nu ibuor nemblig: Tue Klaußen, Tyge Schreder och Hanß Schreder, iche haffuer giort nogen hoffgierning till Slottet menß alleniste tilsagde i Byenn. Nielß Hanßen i Børchop och Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund fremkom och bekrefftet forschr: winde i ald sandhed att were som forschreffuit staar det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor paa Klauß Nielßen war thingbuinde begierindiß.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Peder Lauritzenn och Anderß Pederßenn i Børchop, at dee i dag otte dage loulig warþel gaff **Nielß Christenßen i Surkier**, for hanß buopeell, imod domb att suare Peder Lauritzenn i Børchop her till tinget i dag, och gaff hann: till beschydling for 9 mk: hand hann: plegtig war paa schift med en hest, opsatt 3 vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Jenßenn i Schierup och Lauritz Christenßen i Velling att dee i dg 3 vger loulig warþelgaff Anderß Nielßenn i Welling, Søffrin Nielßen, Christen Christenßenn, Bertell Søffrinßen, Søffrin Pederßen ibid: imod domb att suare Christen Hanßen Hyrde i Welling her till tinget i dag och gaff hand denn: till beschydling for hanß lønn hannom resterer i byenn nemblig 7 schip 1½ fd: biug, 1 schip meell, 3½ læß høe 4 læß weid som hand formindte forschr: fiere mend burde at forschaffe hann: och betalle inden 15 dage eller werre namb wndergiffuen, opsatt udi trei vger.

Søffrinn Pederßenß sag i Welling imod denn: der resterit med kierche korn i Smidstrop och Welling fremdeelliß opsatt udi 14 dage.

Mandagen denn 29 Marty Anno 1669:
Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßen i Schierup, Madtz Nielßenn i Breining, Iffuer Jørgenßen i Gaurslund, Peder Tommeßenn i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Peder Jenßen Smed i Børchop, Jeß Nielßen i Mørckholt, Jenß Søffrinßen i Schickballe.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Peder Madtzenn i Smidstrop for sin buopeell imod winder att suare Hanß Hanßen paa Ridefougen Jacob Lauritzzenß weigne her till tingett i dag. Der nest for retten fremkomb Hanß Pederßenn i Smidstrop, Peder Jenßenn, Christen Rod och *Olluff Olluffßen* ibid: som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßenn att forn: Peder Madtzenn iche haffuer siden dee igien till Cronen bleff indløst giort echter med heste eller vogne som dee andre, huor till Peder Madtzenn suaret att hand haffde huerchenn heste eller wogenn at kiøre med och der for iche kunde giøre echter, huor offuer berørte Hanß Hanßen fordrit domb effter i rette settelße och opsetteliß indhold indført nest affuigte 15 Februari och findeß No: 15: och for retten frem eschet aff forn: Peder Madtzenn huad hiemzell schøder eller adkomster hand kunde haffue paa same gaard och eigendomb hand denn: wille fremviße, saa der aff kunde erfareß huorlediß hand er kommen till gaardenn, huor imod Peder Madtzenn suaret att hand haffde kiøbt en Øde Eigendombß gaard for nogle Aar siden och giffuenn enn Suma penge for, och mange wed dee penge er kommen till auffl och bierung att gaardenn er bleffuenn Øde er meere hanß schade ind kongenß, och berette ydermeere att siden hand bleff gaarden megtig haffuer hand vdgiffuenn paabuden schatter naar hanß andre nabuor gaff saa vell och echter men hand haffde att kiøre med, och om hand iche motte nyde kongelig høyhedß order om Øde findeß der saa meget seed udi jordenn hand kunde betalle med thi hand meener saadann tiltalle iche at vere rett och hand burde att vere fri for den tiltalle, war och tilstede Ambtschrijfueren Rudolph Fausteß thiener Knud Thomeßen som bette restandtzen aff forschr: gaardß landgieldede beløb forleden Aar 1668 vdi penge 12

Rix dr: 1½ mk: huor offuer dee bød denom i rette paa bege sider med flere ord och talle denn: derom imellom faldt.

Hanß Pederßenn i Smidstrop andgaff en Brendviinß kieddell, att haffue kiøbt som hand erbød sig att ville giffue schatt aff effter kongelig forordening:

Peder Jørgenßenn i Huilsbierig fodrit domb imod Peder Mortenßenn ibid: som tilforne den 15 Februari er bleffuenn tagenn i opsettelse, effter enn wdtog aff enn tingbog Anno 1666 den 17 Septemb: som indholdte att Peder Mortenßen daa haffuer kiendtiß sig schyldig och plegtig att werre bleffuenn Sl: Jenß Schrederß arffuinger i Piedsted 6 Sldr: dee 3 dr: der aff sig tilforplegt att betalle thill St: Michelßdag nest effter diß Dato, och dee 3 till nest paa følgende Paaske schadesløß, och efftersom Peder Jørgenßen bleff tilspurdt om hand kunde nechte der iche war noget betald till dee andre hanß Sydschind der aff, huilchet hand iche gjøre wille menß hand haffde inttet faaet for sin part. Peder Mortenßen mødte iche eller nogen paa hanß weigne till wedermeelle eller giensuar i nogenn maader, bleff der for tildømbt att betalle huiß aff forschr: penge resterer inden 15 dage eller der for vere namb vndergiffuen.

Mandagen denn 5 Aprilli Anno 1669:

Otte Windeßmend

Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Hanß Knudtzenn i Brøndsted, Simon Madtzenn i Gaffuerslund, Anderß Mogenßen ibid: Søffrin Jørgenßen ibid: Jacob Søffrinßen i Gorsløff, Søffrin Olluffßen ibid: och Jenß Raßmußenn i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag otte dage loulig warßelgaff dee Follerup mend och Piedsted bymend for huer deriß buopeelle imod domb att suare Jacob Lauritzsen Hußfouget och Ridefouget till Koldinghuß her till tinget i dag paa Kongl: Maytz: weigne, huor offuer Hanß Olluffßen i Follerup *Sognefouget* andgaff att haffde tilsga Tyge Pederßen i Follerup, Tygge Poffuelßen i Piedsted, Jeß Joenßen, Laß Jørgenßen, Nieß Trogelßen, Peder Baßse, Peder Wideßenn, Peder Anderßen, Peder Søffrinßen Surkier, Morten Thomeßen, att dee schulle mødt paa Koldinghuß den [dato mangler] sidst forledenn, om afftenen, och om morgen saa tillig same dag paa taget *Rigenß Marschalcheß Suite som kom fra Dreßenn* och agen till Sundet, som Hußfougden berette dee iche mødt och effterkom ey holder wille møde effter bud och befalling och denn: erklore huor for dee same echte iche for rettet, och der offuer i rette satte och formindte dee for slig deriß modtwillighed burde at stande till rette och der foruden deriß bøder for wlydighed effter receßen at wdlege och war her om domb begierindeß. Saa mødte dee Piedsted Bymend och begierde dette i opsettelse, bleff derfor opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßen och Jep Jenßen ibid: att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Iffuer Nielßenn i Winding for sin buopeell imod winder att suare Maren Olluff Tordtzenß eller hindeß fuldmægtig her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Christen Hyrde i Welling att suare dee Welling mend her till tinget i dag, huor offuer Anderß Nielßenn, Bertell Søffrinßen, Christen Christensen gaff last och klage att hand haffde for ød gierderne om deriß Hyrdehuß och hand haffde iche effter løfftet vocht faar och kalffue som dee serlig motte giffue 5 Sldr: for, hand slog deriß Queg løß en maanit for Michelßdag som dee formindte hand burde att stande till rette for, opsatt udi otte dage.

Maren Olluff Tordtzenß it thingþuinde

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Jepßenn i Winding, Hanß Nielßenn Bunde, *Madtz Thommeßen Huid*, Jenß Madtzenn, Jep Nielßenn, Hanß Nielßenn och *Christenn Tommeßenn Huid* ibid: som wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed fuld witterligt att werre, att Maren Olluffß och hindeß Sl: hosbonde Olluff Tordzenn oplod denn Crongaard for Iffuer Nielßen i Vinding hand nu paabuor, och daa wndtog dee denn: att haffue till Afftegt for gaarden Bolßhußet daa fandteß wdi gaarden, som var Sex fag med nødtørftig kaalgaardß jord och gordtz rom, item schulle haffue till deriß ophold aff gordtzenß jord fiere schiper hart kornnß land i huer Wangschiffte, Aarlichen, och der for udenn 4 schip ar: land och 1 schip boghued lannd Aarligenn, saa welsom till høe halffparten aff Bußkierß Haffge, huilchet dee nød och brugte thill nest forleden feide tid paakom forn: Sl: Olluff Thordtzen bort døde och gaarden bleff ødelagt, och ydermeere wande dee sampteligenn att forn: Maren Olluffß der effter selff paa sin egen bekostning aff den armod hun kunde affsted komme, haffuer ladet sit berørte Afftegtß huß opsette saadan som det nu findeß, att saa i sandhed ehr det bad dee denn: Gud till helper paa, huor effter Maren Olluffß var thingþuinde begierindeß, och stod Iffuer Nielßen till wedermolsting och formindte hun iche effter sinn hosbondß død burde wiider ind den halffue afftegt, war och till wedermolsting Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß paa Kongl: Maytz: weigne der dette winde gich beschr:

Nielß Raffnn it Winde:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Proviantforwalterenn Nicolaus Berntz for sin buopeell i Welling och talde med hannß tienistepige imod winder att suare berørte Nielß Raffn paa sin egen och Sydschindß veigne her till tinget i dag: Hanß Nielßen i Lild Welling, Laß Klinckhammer ibid: Hanß Klinchhammer i Stor Welling, Olluff Jepßenn, Bertell Søffrinneßenn, Peder Schoemager, Christen Christenßen, Anderß Nielßenn och Nielß Hanßen ibid: som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt det halffue partenn aff den Selfeiger gaard i Welling Sl: Hanß Raffnn paabuode, war wdwiiste och wddeelt till hanß Børn nemblig Nielß, Hendrich, Dorite och Maren, som dee och for wfredtz tiden fra det andet Eigendomb brugte efftersom dee det effter deriß Sl: Moder Karen Hanßkuone war arffueligenn tilfaldenn, och tilfaldt denn: dend halffue part nest ved Sl: Jeß Pederßenß jord baade udi ager och eng huor det fandteß, huilchet dee och brugte och i heffd haffde effter Sl: faderß dødelig affgang thill feide tiden paa komb gaarden bleff ødelagt, som berørte Nicolaus Berntz Proviantforwalter sig der effter haffuer bemegtitget, huor effter Nielß Raffnn paa sin egen och Sydschindß weigne war thingþuinde begierindeß:

Peder Thomeßen i Sellerup bleff tildømbt att betalle Mette Jenßdatter hindeß resterinde lønn nemblig 5 dr: it par schou hun hann: aff tient haffuer, inden 15 dage eller der for werre namb vndergiffuen.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelßenn och Jenß Pederßen i Brøndsted att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Tygeßenn i Brøndsted for hannß buopeell imod domb att suare Jenß Høg Heritzfouget i Brusk Herit her till tinget i dag: och gaff Hanß Hanßenn hannom paa Jenß Høgß weigne till beschylding for en Guldkiede och it begger aff Sølff Peder Tygeßenß hustrue fader Sl: Tomiß Søffrinßen aff hann: i pandt haffde, och forminte dee det igien burde at tilbage schaffe till løben for det som det er vdsat eller der for deelle att lide bleff opsatt udi trei vger:

Kongl: Maytz: Herridtz warßell her udi Herrit nemblig Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Jørgen Hanßenn och Hanß Søffrinßen i Andkier, Raßmuß Jenßen och Michell Nielßenn i Piedsted, Hanß Thomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßenn i Gorsløff, Anderß Olluffßen och Jep Jenßenn i Winding, som affhiemmellet wed eed med opragte finger, att dee i dag otte dage loulig warßelgaff meenig Heridtzmend for huer mandtz huß och buopeell huer par i deriß forordenit sogner och byer imod domb att suare Kongl: Maytz: Ambtschirffuer Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer welbemte: Ambtschirffuerenß tiennen Knud Thommeßen i rete satte och formindte att saa mange her udi Heritet som iche haffde lauerit och ydt *Schirffuer schipen* dee der for burde med penge at betalle 24 sk: schippenn, och det inden 15 dage eller der for lide namb i deriß buo och guodtz effter forordening och war her om domb begierindiß. Bleff med beuilling opsat udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrinn Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Lauridtz Søffrinnßen i Børchop for sin buopeell imod domb att suare Tyge Jachobß: SchouRider paa Maior Rubertiß weigne her till tinget i dag: bleff giffuen till beschylding for restantz som bleff opsatt udi otte dage:

NB

Hanß Hanßenn i Schierup it winde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Nielßenn i Børchop, **Raßmuß Lauridzen**, Jenß Buch, Lauridtz Bundeßen, Lauritz Jenßen ibid: och Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßenn, att det i ald Gudtz sandhed er det dend tridiepart aff denn selfeiger bundegaard i Børchop som tilhør Hanß Hanßenß wmøndig sydschind nemlig Anne och Dorite Hanßdøtterer, haffuer liget øde sidenn wfredtz tidenn och liger indnu øde det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Hanß Hanßen war thingbuinde begierindeß, och war Jachob Lauridzenn Slodtzfouget till Kolding Huß som paa Kongl: Maytz: weigne samtychte dette winde vden warßell att motte wdstedeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Peder Buch i Schierup for hanß buopeell imod domb att suare Peder Nielßenn i Børchop paa Gaffuerslund Kiercheß weigne her till tinget i dag, och gaff hand hann: till beschylding for en fierding Smør hand aarlig till Gaffuerslund aff sin gaard yder och lauerer, formindte hand det med penge burde att betalle eller lide namb, bleff opsatt udi otte dage:

I lige maader affhiemmellet Nielß Raßmußen i Breining och Hanß Thomeßen i Sellerup att dee i dag otte dage warßelgaff Thomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, i lige maader att suare Peder Nielßen paa Gaffuerslund Kiercheß weigne her till tinget i dag, och gaff hann: till beschylding for resterinde landgiede till Kierchenn aff hanß gaard aarlig der till ganger, nemblig 1 ørte rog, 1 ørte biug och 1 ørte ar: saa och en fierding Smør, som hand formindte hand indenn 15 dage burde att betalle eller der for lide namb i hanß buo och guodtz huor det findeß och war her om domb begierindeß. Saa mødte ingen till wedermeelle bleff der for opsatt udi otte dage.

Peder Raffnn it Winde:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Søffrin Jennßenn ibid: Hanß Pederßen i Smidstrop och Peder Jenßenn ibid: som wande och affsagde wed eed med opragte finger effter receßen att dee paa Mandag nest affugte war till siøn paa it støche Homelgaardß jord legendiß till Jachob

Nielßenß gaard i Schierup imellom bege Peder Raffnß Homelgaarde som i fellig haffuer werit indgierdt, huilchen forn: Jachob Nielßenß Homelgaard er i feide tidenn bleffuen Øde och leger indnu Øde sauelsom gierdene om det windgierdt huilchet Jachob Nielßen iche war megtig at oprette, menß Peder Raffnß Homelgorde och der offuer kunde bliffue Øde, efftersom Jachob Nielßen der foruden haffuer nødtørftig Hommelgordß jord wed gaarden, och daa er dee saalediß derom bleffuen forEnit att Peder Raffn schulle beholde same støche jord och med sit eget indheigne och oprette och Jachob Nielßen der imod schulle haffue till den Crongaard hand ibuor fuld wederlag vdi Peder Raffnß gordß ager synden for samme Hommelgaard som ganger langß op med Poffuell Nielßen och Peder Mortenßen Tofftegierde, huilchet dee loffuit och huer andre tilsagde for it Euig och V igienkallendiß Mageschifft, och ydermeere wande forn: Peder Buch och Søffrin Jenßenn att nu i dag før ting holdtiß war dee hoß Jachob Nielßen som laae paa sin Syge Seng och forhörde hann: om hand kunde kome till ting at gjøre thingbuinde om same Mageschifft och befandt sig saa suag hand det iche giøre kunde, menß ombad dennom dee det paa hanß weigne wille bekreffte, och der for toug Peder Raffn i haand och paa hanß weigne loffuit saalediß wrygelig att schulle bliffue holdet och effterkommit som forschr: staar i alle maader, och war Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß till wedermeelle, och samtychte paa høyst bemte: Kongl: Maytz: veigne samme Mageschifft efftersom hand haffde verit paa aasteden, och det er achtet ey att werre hanß Maytz: paa sin gaard till schade menß meere till gaffn, huor effter forn: Peder Raffn var thingbuinde begierindeß.

NB

Søffrin Jenßen domer i effterschr: sag

Jost Tomeßen Herridtzfouget fordrit domb effter sin opsettelsiß formelding indfört den nest affuigte 22 Februari och findeß No: 17 belangende gieldß fordring hand haffde effter Sl: Jenß Pederßen i Schierup och efftersom det i dag war ret siete vgerß dag begierde Jost Tomeßen nu i dag endelige domb, och deroffuer i rettelagde denn Sl: mandß haandschrift Daterit den 24 Marty 1656: indholdendiß at forn: Jenß Pederßen haffuer kiendtiß sig aff rett witterlig gield schyldig och plegtig att werre berørte Jost Tommeßen itt hundret Slette daller huer daller til 64 sk: dansche bereignit, som hand haffuer tilforpleget sig enn for alle och alle for en sine arffuinger att betalle thill paasche nest paafølgende schadesløß och vden schade i alle maader, eller och derfor at stande Jost Tomeßen eller hanß arffuinger for domb eller høringß deelle her paa Holmantz Herridtzting vden warbell eller wndschylding och der fore anname fyldeß vdleg vdi hanß bønder eigendomb i Schierup bye och march vden imodsigelße tuist eller trette, huilchet same vnderschr: och forseiglit haandschrift her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selfuer viidere vduißer huor offuer Jost Tomeßen sate i rette och formindte att effterdi Jenß Pederßen och hanß børn wed døden for lang tid sidenn er hengangen och ey nogenn løß øre meddell eller formoffue effter dennom findeß alleniste en deell aff enn øde affbrendte jordeigen bundegaard i Schierup hand haffuer paabuoedt om hand iche bør att haffue indwißening effter hanß schadesløß breff for Capitall rendte och andwendte bekostning, vdi handß bundegaard och eigendomb effter receßenn: Saa mødte **Christenn Christenßen i Welling** som haffuer denn Sl: mandtz effterleffuersche **Karenn Madtzdatter till echte**, och fremlagde it tingbuinde her aff tinget wdgiffuen Aar 1666 denn 16 Juli: indholdendiß att daa for rettenn haffuer wonder Hanß Hanßenn i Schierup, Peder Søffrinßenn ibid: Peder Søffrinßen i Sellerup, Nielß Pederßen i Smidstrop, Jørgen Jenßenn i Huilsbierig, Jørgen Hanßen i Andkier, Nielß Jenßenn i Welling, Bertell Søffrinßenn, Peder Strangeßenn ibid: Terchell Madtzenn i Schierup och Anderß Bertelßen i Sellerup, denn: i Gudtz sandhed fuld witterlig att werre, det forn: Sl: Jennß Pederßen bleff i nest forleden vfredtz tid gandtsche frarøffuit ald hanß guodtz och formoffue rørindiß och wrørindeß och hanß bundegaard hand paaboede rent affbrendt och kom vd till Weylle i elendig maade forpint och forsueden aff Ildenn der hand wille redet ved sin gord saa hand och hanß fatig

hustrue **Karenn Madtzdatter** kom i stor armod och motte bede om brødet hoß got folch indtill den Sl: mand bort døde och bleff begraaffuen i den wrolig tid udi Weylle kierchegaard i dee fattigeß jord och siden wdstdod hanß berørte fatige hustrue stor nød och armod efftersom hunn aldeelliß inttet beholdt at leffue aff och yderneere haffuer daa wonden forn: Peder Søffrinßen i Sellerup, Nielß Pederßen i Smidstrop, Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig, Jørgen Hanßen i Andkier och Peder Søffrinßenn i Schierup, att dee hoß war paa Welly kierchegaard der berørte Sl: Jenß Pederßen bleff begraaffuen, hørde och saae att hanß hustrue forn: Karenn Madtzdatter daa offuer graffuen vedersagde arffue och gield efftersom hun der till ./ formedelst berørte ruin høylingen war for aarsaget med wiidere same tingß windeß indhold, daa effterdi Sl: Jenß Pederßenß schadesløß haandschrifft i rettelegeß vdgiffuen till Jost Thomeßen paa 100 dr: och der effter hann: iche findeß nogen løß øre eller guodtz huor udi hand sin betalling kand bekome, alleniste same øde affbrente eigendomb i Schierup som hand haffuer paa buod daa wideß iche retter derudi att kiende ind att Jost Thomeßen jou bør att haffue sin fornøyelße for capitall, rindte och omkostning vden ophold vdi samme eigendomb saa wiidt det kand tilstreche.

Mandagenn den 19 Aprili Anno 1669:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßen i Schierup, Jenß Søffrinnßen i Schickballe, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Tomiß Jenßenn i Andkier, Christen Rod i Smidstrop, Hanß Jørgenßenn i Breining, Nieß Throgelßen i Piedsted, Madtz Nielßenn i Breining, Anderß Bertelßenn i Sellerup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop at dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Anderß Nielßenn i Welling for hanß buopeell att suare Hußfougden Jacob Lauritzzen her till tinget i dag: och der offuer i rette satte och formindte att effterdi Peder Hanßen haffde besoffuit en Quindfolch och hand att werre bortwigt om Anderß Nielßen Sognefouget iche bør att schaffe hann: tilstede eller selff suare till deß sagefaldß bøder, och war herom domb begierindeß, opsatt udi 14 dage.

Den sag Ambtschiffuerß thiener Knud Thomßen haffuer i opsettelse imod Herridtzmen-denne om Schriffuer schippen bleff fremdeelliß opsatt udi fiortern dage:

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Madtz Anderßen och Søffrin Hiuller i Piedsted, att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff for Kolding Huß Slodtz port och talde med porteneren imod winder at suare **Nielß Christenßen i Piedsted Surkier** her till tinget i dag.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Hanß Sørenßen i Andkier och Christen Tuenß:[?] ibid: att dee den 7 Aprili sidst forleden louglig warßelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier och talde mundelig med hann: imod domb och winder att suare Jost Tomeßen Herridtz fouget her till tinget i dag.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, att dee i dag 14 dage louglig warselgaff Søffrin Pederßen Kuod i Welling imod dom att suare Anderß Madtzenn Stichtschiffuer eller hanß fuldmegtig paa Smidstrop kiercheß weigne her till tinget i dag: huor offuer berørte Anderß Madtzenß fuldmegtig Axell Willomßen i rette lagde it schriftelig indleg lydendiß: Efftersom Søffrin Kuod i Welling haffuer werit kierche wege till Smidstrop kierche paa nogenn Aarß tid och ingenn reigenschab giort till endelighed før ind ieg med største besuering haffuer bragt hannom der till och er schyldig bleffuenn till Smidstrop kierche det Aar for 1667 till 1668, fyrgé tyff och enn halff slet dr: atten schielling, forudenn halff syttende rix daller hand rester till mig aff dee Kongelige wdgiffter for alle

forledenn aaringer saa formeener jeg hand bør och plegtig ehr at betalle kierchenn och mig med rede penge eller att lide deelle, saafrembt hand iche strax will stille mig nøyachtig loffuen och wißen och efftersom hand uden nogen befalling eller tilladelße haffuer annammit kierchenß kornn i Holmandtz Herrit dette Aar indog hannom er adwarit iche att schulle befatte sig noget med kierche wergemaallet, effterdi hand iche er wederhefftig, saa formeener ieg hand till same korn bør att schaffe sinn hiemmell eller det strax fra sig loffuere eller lide deelle, paadet en anden erlig mand i dend sted kinde tilforordeniß, huorpaa ieg er domb begierindiß att denne min berettening maa lebiß paaschriffuiß och indföriß i huiß for retten affsigeß. Colding denn 19 Aprilli 1669: Søffrin Kod mødte och begierde sagen i opsettelße bleff der for udi otte dage optagenn.

Nielß Christenßen i Surkier it thingbuinde

Forschreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode troe och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Olluffßen Baße i Piedsted, Peder Søffrinßenn Surkier, Peder Nielßen Wideßenn, Jenß Nielßen, Nielß Trogelßen, Peder Anderßenn, Mortenn Thomeßen, Michell Wideßenn, Poffuell Staffenßenn, och Jeß Joenßenn ibid: som wande och kundgiorde wed Eed med opRagte finger effter receßen, dennom i ald sandhed fuld witterligt at werre, att den ***selffeiger bundegaard i Piedsted kaldeß Surkier*** er bleffuen i forledenn feidetid affbrendt och ødelagt och indnu leger øde vdenn en liden hytte och ich der till enten er pløyet eller saaed før indnu forn: ***Nielß Christenßen*** sig dennd haffuer andtaget, huor effter forn: ***Nielß Christenßen*** var thingbuinde begierindiß.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted at dee haffuer louglig warbelgiffuenn ***Nielß Christenßen i Piedsted Surkier***, at suare Ambtschirruerenß tiener Knud Thomßen her till tinget i dag. Dernest for retten fremkomb Jenß Nielßen i Piedsted, Peder Søffrinßen, Tomiß Pederßen, Peder Anderßen och Raßmuß Pederßen ibid: som wande och bestod ved Eed med op Ragte finger effter receßen, att dee forleden Tißdag war otte dage war med forn: Knud Thomeßen vdi ***Piedsted Surkier***, forn: Jenß Nielßen paa Heridtzfougdenß weigne, och dee andre till woderingß mend att giøre wdsett for resterinde landgilde och daa fandtiß der intet i boen, noget leffuendiß Queg vden 2 griß och 3 hønß, och ***Nielß Christenßen*** berette iche att haffue entenn bester eller Queg hand sig kunde tileigne att betalle nogen restantz med menß om wor Herre wille onde hann: noget widste hand indnu iche. Dernest wande i ligesurone Eed forschr: varselßmend att dee hørde same dag vdi Knudt Tomeßen hoßwerrelße, att ***Nielß Christenßen*** suaret Knud Thomeßen ved plogenn det hand haffde tou bester om hand kunde faae denn: betald, huor effter Knud Thomeßen var thingbuinde begierindiß: och i rettesatte och formindte att effterdi ***Nielß Christenßen*** haffde tou bester som hand tilforne haffde nechtet det dee burde at vere som forseugen godtz och hand derforat lide effter receßenn och war herom domb begierindiß, huilchet bleff opsatt udi otte dage.

Michell Wideßenn i Piedsted lauerit her i dag for rettenn Ambtschirruerenß tiener forn: Knudt Thomeßen 9 Slette daler aff sin landgilde och berette sig det andet for sin armodß schyld att werre effterlatt.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, att dee i dag 14 dage louglig varsel gaff hußfougen Jacob Lauritzenn Bech mundelig her wed tinget att suare paa Kongl: Maytz: weigne imod winder att suare Giertrud Jacob Nielßenß her till tinget i dag: Dernest for retten fremkomb Søffrin Jenßen i Schierup, Nielß Thueßenn, Michell Jenßen ibid: och Raßmuß Nielßen i Lundemølsted, som wande och

kundgiorde ved Eed med op Ragte finger effter receßen, denn: fuld witterligt att werre att Jachob Nielßen er en syg stachell och paa en halff anden Aarß tid iche kunde giort sig noget till nøtte och nu leger stedtze i sengen aldeelliß amechtig, tilmed forledenn Aar meste deriß queg, nemblig 5 kør och 4 andre nød, och haffuer byget paa it øde sted och nu der offuer geradenn i største armod, huor effter Giertrud Nielßdatter hanß hustrue war thingbuinde begierindeß.

Peder Lauridtzenß sag imod **Nielß Christenßen udi Piedsted Surkier** belangende dee penge for enn hest fremdeelliß med beuilling opsatt udi otte dage.

Tyge SchoffRiderß sag imod Lauridtz Søffrinßen i Børchop fremdeelliß opsatt udi otte dage.

Peder Nielßenn i Børchop fodrit dumb offuer Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund paa Gaffuerslund kiercheß weigne, for hanß gordß landgiede hand aarlig thill kierchenn schulle leuere, huilchet hand bleff tildømbt att betalle inden 15 dage eller verre namb wndergiffuenn.

[den sag] med Peder Buch same dag gich i opsettelle fremdeelliß opsatt udi otte dage.

Peder Lauridtzennß sag imod Nielß Christenßen fremdeelliß opsatt udi otte dage. [er indført oven for].

dee Piedsted mend bleff tildømbt effter hußfougden Jachob Lauridtzenß i rettesettelße som findeß No: 23 att stille Øffrigheid tilfredtz for deriß wlydighed eller der for stande till rette.

Christenn Hanßenn Hyrde fordrit dumb offuer anderß Nielßen i Welling, Søffrin Nielßen, **Christenn Christenßen**, Bertell Søffrinßenn och Søffrinn Pederßen effter opsetteliß formelding som findeß No: 22 bleff tildømbt att betalle huiß dee med rette hyrdenn plegtig er indenn 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen.

Hanß Hanßenn domer i effterschr: sag, Heridtzfougen Jost Tomeßenn andgaard.
Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Tommiß Ebeßenn i Huilsbierig och Hanß Escheßenn ibid: som wande och bestod ved Eed med op Ragte finger effter receßenn, at dee haffde werit till siøn paa en liden eng liggende i Andkier Moße for enden aff en ager som tilhør Andkier Bundegaard kaldeß *Reffhøjß ager*. Daa saae dee ud i dag att Søffrin Mogenßen ploug pløyet vden for enden aff same ager, ind i engenn vdi lengde 8½ god huer god 3 allenn lang och i bredelße 47 fur, och kiørde Søffrinn Mogenßen selff plougen och bad Jost Tommeßenn hannom nogle gange meget wenlig hand vilde opholde dermed, effterdi engenn tilhørde hannom, och elsche fred och iche for Aarsage nogenn tuist eller wenighed imellom dennom dermed huilchet dee och med flid dreff paa at wille haffue hindret, effterdi det war aff detbedste engjord och iche dee nogen tid tilforne haffuer siet at vere pløyet, hand ville dog ey lade sig sige menß bleff ved att pløye i engen ligesom tilforne, och stadelig i denn meening hand haffde rett till at pløye sinn ager saa langt vd som dee der leger i nerverelßen hoß hannom, saa dee saae och hørde och med ald sandhed kand winde och sige at Jost Tomeßenn komer vschyldig i dene tuistighed som Søffrin Mogenßen hann: i saa moder for aarsages. Dernest for retten fremstod Jørgen Jenßenn i Huilsbierig som berette sig at kunde mindeß udi 40 Aar och Jørgen Hanßenn udi Andkier i 32 Aar, wande ilige suorne Eed denn: fuld witterligt at werre, och haffuer toch pløiget denn ager nest westen ved den ager som leger till andkier Bundegaard och Søffrin Mogenßen i Aar haffuer ladet pløye, haffuer verit eng jord saa lenge dee kunde mindeß och Jost Tomeßen effter den deelling bleff

giort imellom hann: och Søffrin Mogenbenn selff i forleden somer lod auffle høe paa ded eng jord Søffrin Mogenbenn i Aar haffuer indpløyet udi, det bad dee dennom Gud till hielper paa: Der offuer i rettesatte, efftersom Søffrin Mogenbenn som besider Andkier Bundegaard med forset willie och berod hou haffuer giort hann: fortred och schade paa endeell aff ded eng jord hann: effter deelling aff dannemend ehr tilsagt vdi dend halffuepart aff same eigendombb gaard hann: tilhør, och imod Jost Tomeßen venlig begiering at hand dermed wille opholde effter thingbuindeß formelding haffuer giort eng jord till pløijord och sig bemegtitget, och til eignit som strider imod deriß oprettet wenlig sluttet Contragt och den iche holdenn setter i rette for Setfogden och er domb begierinde om ieg enne arffuing och effterkommere, som samme halffue eigenndombb gaard megtig ehr iche effter dee 4 Aarß forløb fra Contragtgens Dato hør och bør at holde reiktig deelling paa same Andkier Bundegaardb eigendomb och diß tilhørinde i naar det aff enten dennom løster wbehindret aff Søffrin Mogennben hanß hustrue deriß arffuinger och effterkomer i alle maader och war her om domb begierindiß. Mødte ingen till wedermelle, bleff derfor opsat 6 vger.

Mandagenn denn 26 Aprilli Anno 1669:

Otte windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Søffrin Jenßen, Peder Pederbenn i Gorsløff, Jachob Søffrinbenn ibid: Jeß Nielbenn i Mørckholt, Søffrin Madtzen i Winding, Peder Tygebenn i Follerup, och Peder Jenbenn i Smidstrop.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederbenn och Nielß Pederßen i Smidstrop, att dee i dag otte dage louglig varselgaff Augustinuß Ernst Großman for sin buopeell imod domb att suare Hußfougden Jachob Lauritzenn paa Kongl: Maytz: weigne her till tingett i dag, huor offuer Hußfougden i rette satte och formindte at effterdi der *spørgeris* enn talle, att der it barn er bleffuenn borte for Augustinus som var hanß stibdatter, huilchen hand formeener hand och hanß hustrue bør att schaffe tilstede eller derfor att stande till rette och var herom domb begierindeß, bleff opsatt udi sex wger.

Noch hiemmellet med op Ragte finger same warsell att dee i dag otte dage varselgaff meenig Smidstrop och Welling Bymend for deriß buopeelle imod forbod at suare Hußfougden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag: huor offuer Hußfougden forbød att dersom ingen befindeß att vere Peder Hanßen noget plegtig som haffuer besoffuit en quinde udi sit echteschab att dee iche lader hannom nogen betalling faae før ind hand haffuer stild kongsagenn, och befalde alle och enhuer att dersom dee kunde ertappe forn: Peder Hanßen dee daa holder hann: fast saa hand kand bliffue lauerit paa Koldinghuß, vnder straff som wedbør, huor effter Jachob Lauritzzen var thingbuinde begierindiß.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Pederbenn och Jenß Pederßen i Brøndsted, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Pederßen i Piedsted Balle for hannß buopeell imod domb att suare Jenß Nielßen Hospitalßforstander for resterinde landgiede och arbedßpenge her till tinget i dag. Och gaff Jenß Nielßen hann: till beschydling for restandtz som tilsamell beløber 6½ dr: forfalden er till Kolding Hospital och formindte hand inden 15 dage bør at betalle eller der werre namb vndergiffuen, bleff tildømbt at betalle huiß hand med rette resterer eller effter 15 dageß forløb lide namb och wdwordering i hanß buo och guodtz effter forordeningen.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Søffrin Jenßen i Gorsløff och Johann Olluffbenn ibid: att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Peder Laurßen i Børchop for hanß buopeell imod domb.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Hanß Thommeßenn och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage louglig varßelgaff *Iffuer Huid i Gaffuerslund* och Tomiß Søffrinßenn ibid: for deriß buopeell imod domb att suare Jost Tomeßenn Heritzfoget her till tinget i dag, och gaff hand dennom till beschylding, att effterdi dee iche med dee andre i sognit haffuer ydt reenn korn i Kongl: Maytz: andpart kornn tiende, det dee burde det for ind werinde Aar det at lauere i kierchenn, her forudenn gaff Tomiß Søffrinßen till sag for resterinde landgiede till kierchenn, bleff aff Hanß Hanßen opsatt udi sex vger.

Tyge Jacobßen SchouRider paa Maior Rubertiß veigne fordrit domb offuer Lauritz Søffrinßen i Børchop och Peder Laurß: ibid: for huß dee resterer aff deriß gaar[d] der dee paabuor for Aar 1667 och 1668: Nemlig Peder Lauridtzen 7 Rix dr: och Lauridtz Søffrinßenn 3 Rix dr: 2 mk: som hand formindte dee inden 15 dage burde at betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn. Bleff tildømbt at betalle eller were namb wndergiffuenn.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Sl: Jenß Pederßen aff Schierup hanß hustrue **Karen Madtzdatter** med sin nu haffuende hosbonde **Christen Christenßen**, saa och hanß sydschind och arffuing Nielß Pederßen Buch i Welling och Elßaa Pederßdatter i Schierup, imod windr och tilbod att suare her till tinget i dag saauelsom i dag otte dage och 14 dage: Dernest for rettēn frem komb Hanß Hanßenn i Schierup, Søffrin Jenßen, Søffrin Nielßen och Jenß Rod ibid: som wande och kundgiorde ved Eed med op Ragte finger effter receßenn att det i ald sandhed er det Peder Buch haffuer giffuenn schatt och fröichen styr aff det pandt hand haffuer fra Sl: Jenß Pederßennß bundegaard hid indtill som vdi gords schattenn tillegeß, huor offuer Peder Buch tilbød arffuingerne same pandt till løßen effter receßenn och war her effter tingßuinde begierindeß.

Noch gaff dee Smidstrop varßell. Iffuer Huid och Tomiß Ebbeßen warßell for huß der rester aff kierchenß tiende i Gaffuerslund sogen, som kierche vergenn Peder Nielßen begierde domb offuer hann: for, opsatt 14 dage.

Peder Laurßen fordrit domb offuer **Nielß Christenßen i Piedsted Surkier** for 7 mk: tillforne er gangen i opsettelle. **Nielß Christenßen** mødte och ville iche wiidere vedgaae ind 1 Slđr: som hand bleff tildømbt at betalle.

Mandagenn denn 3 May Anno 1669:
Otte windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Peder Tygeßenn i Brøndsted, Jørgen Hanßen ibid: Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund.

Herritz warßell nemlig Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Jørgen Hanßen i Andkier och Hanß Søffrinßen ibid: Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Michell Nielßen i Piedsted och Raßmuß Jenßenn ibid: Jenß Madtzen i Vinding och Anderß Olluffßenn ibid: Nieß Michelßen i Brøndsted och Jenß Pederßen ibid: Søffrin Jenßen i Gorsløff och Johan Olluffßen ibid: som affhiemmellet wed Eed med op Ragte finger effter receßenn att dee i dag otte dage louglig warßelgaff meenige Herritzmend for huer mandtz huß och buopeell paa Kongl: Maytz: weigne att suare Ambtschiffueren Rudolph Faust och Hußfougden Jacob Lauridtzen for huß paa høyst bemte: Kongl: Maytz: vegne kand forefalde at for rette, saauelsom for schouff siønß affsigt att suare her till tingett i dag.

Noch hiemmellet forn: Søffrin Jenßen och Johan Olluffbenn i Gorsløff at dee nest forleden Onsdag war fiorten dage louglig warßelgaff Christen Hanßen vdi Fredericia for hanß buopeell och talde med hanß hustrue imod domb at suare Hußfougden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag.

Jeß Nielßen i Mørchholt for retten fremkom och wed Eed med op Ragte finger bekiende, att hand haffde werit hoß Ambtschiffuerenn Rudolph Faust och forhørit huorledeß med schiffuer schipen schulle forholdeß i Gorsløff sogen, efftersom guodtset haffde verit wdlagt och dee aldrig tilforne haffde giffuit nogen schriffuerschipe, daa suaret Ambtschiffueren och sig erbød att wille schriffuerschiperen anname udi kornit indnu efftersom dee det tilforne iche war beuist, huor effter Ambtschiffueren war thingbuinde begierindiß.

Erlig welfornehme mand Kongl: Maytz: Ambtschiffuer paa Kolding Huß Rudolph Faust fordrit domb om Schriffuerschipenn som hanß tiener Knud Thommebenn haffde tagen i opsettelse nest affugite 5 Aprilli: och findeß No: 26: och der offuer først i rettelagde effter berørte indførte Heridtz warßell i dag sit schrifftelig indleg saa lydendiß: Efftersom Hanß Jørgenbenn udi Breining och hanß med Consortes sidstforleden 19 Aprilli haffuer till Holmandtz Herridtzting i rettelagt och ladet paaschriffue en Copia aff hanß Kongl: Maytz: breff thill Ambtmandenn Jørgenn Siefeld Daterit denn 20 Septemb: 1651 formeldende at Ambteß bønder denn tid for Schriffuer Schipe schulle for schaaniß Protesterer derfor mig nu ingen at ville giffue, daa for vnderer ieg mig der offuer att saadanne trettegierig menisker :/ som siøniß meere Schriffuer Schipenn att forholde aff had ind for denn schade som dee der aff kunde haffue :/ iche bedre haffuer Considererit att der hannß Kongl: Maytz: bleffuen Soueren Herre haffuer hand ladet publicere att alle deebenaadinger hand tilforne haffde vdgiffuit schulle werre reuocerit och igienn kaldet med mindre der derpaal søgte hanß Maytz: Confirmation som her iche scheed er, for det andet i rettelegiß hanß Maytz: naadigst breff Daterit denn 17 Decemb: 1663 som tilforne er publicerit paa Holmandtz Heridtzting den 21 Marty och 25 Juli 1664 och er tolff Aar effter Bønderniß forbemete: benaading och melder at samptelig Koldinghuuß Ambtß Bønder formedelst besuering for Contributioners op børsell schulle reiktig lauere till Ambtschiffueren Johan Badenhaupt dend sedvaanlig Schriffuer Schippe, for det tridie frem wiißeß min aff hanß Kongl: Maytz: naadigste giffuen bestalding Daterit den 14 Februari 1667 som iblant andet melder at jeg schall nyde ladt huiß min formand for mig nødt haffuer. Daa effterdi endeell aff bønderne, udi Holmandtz Herit haffuer for nogen tid sidenn selff tilbudenn mig att yde udi korn Schriffuer Schippenn huilchet ieg och saa den tid er bød mig att annamme, menß effterdi at dee det ey indnu haffuer lauerit kand fornemiß at dee andre haffuer giort dem aff spendig och till trette *instigerit*, setter der for udi rette och formeener, att alle dee bønder som udi Herridtet med Schriffuer Schippe indnu resterer der dend iche allenne bør att betalle med penge ligesom andre wnder Ambtet och som ved andre Ambter scheer, menß ind och dee som giør saadan Rebellion for achter der med hanß Kongl: Maytz: Soueranitet och opsetter denn: imod hanß Kongl: Maytz: naadigste wdgiffuenne breff thill Johann Badenhaupt som tuinde gange till tinge er for kyndet, och min naadigste giffuenn bestalling som mig Badenhauptß breff Confirmerer och dee som findeß saa gienstridig imod hanß Maytz: betienter att dee der for bør at straffiß som hanß Kongl: Maytz: Mandats friwillig och modtwillige forachter och offuer treder och erstatte mig huiß sinchelße och omkostning mig der offuer for aarsageß och effterdi forn: personer haffuer i rette lagt it andet gammell konge breff huor effter dee formeener att betalle deriß resterinde smaa redßell och ey effter dend Taxt som ieg der for begierer daa ind dag samme breff sidenn hanß Maytz: bleff enn Souerain Herre ey er Confirmerit saa Disputerer ieg det iche saa meget, menß samme breff er att forstaae naar her ingenn Hoffholding er, menß ieg beuißer med Hoff

Marschalchß befalling och ordre att bønderne schulle samme smaa redtzell, huor om dee offte bleff adwarit tilmed haffier hanß Maytz: Bønderne indløst att hanß kongelig høyhed samme Species schulle haffue till hanß bord och Tractamente naar hand her war, och effterdi ieg samme resterinde smaa redßell motte ind kiøbe gandtsche dyre och till køchenschrifuerenn lauere, som med hanß Quitteringer kand beuißeß daa setter ieg i rette och formeener, at alle betaller ded resterinde effter dend Taxt mintiennen fordrer effter baade forleden Aar och fremdeelliß her effter naar der same Species ey yderm udi rette tider och naar dee derom bliffuer adwarit. Colding den 3 May 1669 *Rudolph Faust*. Der nest fremlagde Kongl: Maytz: woriß allernaadigste arffue konge och herriß obne breff lydendiß: Wii Fredrich den tridie med Gudtz Naade Danmarchiß Norgeß Wendeß och Gotteß Koning Hertug udi Sleßuig Holsten Stormarenn och Ditmerchenn Greffue udi Oldenborg och Delmenhorst, Giøre alle witterligt att wii woriß Ambtschrifuer offuer wor Ambt Koldinghuß oß Elschelg Johan Badenhaupt naadigst haffuer for ondt och beuilget, saa och hermed for wnder och beuilger att hand formedelst denn ringe indkombst och vnderholding ved same hanß bestilling, och der udi imod den besueringß tiltagelße och widtløftighed med dee paabuden Contributioners opbørßell och Clarering maa haffue nyde och opberge, aff woriß vnder same Ambt Koldinghuß beleggende bønder dennd sedwaanlig *Schrifuer schippe*, saasom den andenstedtz paa Ambterne her udi wort rige Dannmarch till Ambtschrifuerne wdgiffueß, huor effter bemte: woriß wndersaatter med detß reiktig laffuering sig wnderdanigst haffuer att rette och forholde giffuit paa woriß kongelig Residentz udi Kiøbenhaffn, denn 17 Decemb: 1663 vnder wort Zignet *Fredrich*: same kongebreff fandteß paaschreffuen att verre lest paa Jerloff Heritzting den 2 Marty, paa Brusk Heridtzting den 19 Marty, paa Holmandtz Herridtzting den 21 Marty: paa Eldbo Heridtzting den 22 Marty: paa Andst Heritzting den 6 Juli, noch paa Holmandtz Herridtzting denn 25 Juli, paa Brusk Heritzting den 15 Decemb: aldt vdi Aar 1664: Noch fremstillet Welbemte: Ambtschrifuer hanß Kongl: Maytz: naadigste giffuenne bestallingß breff huor udi høyst bemte: Kongl: Maytz: haffuer tillagt Ambtßchrifueren Rudolph Faust och beuilget hann: att maa nyde for sin thieniste det samme som hanß formand for hannom med rette nødt och hafft haffuer, som schall begynde och andgaae fra Philippi Jacobi effter same hanß Maytz: anderlediß derom tilsigen diß worder, forbyder alle och en huer her imod att hindre eller udi nogen maader for fang att giøre vnder kongelig hyldest och naade war Daterit udi Kiøbengaffn den 14 Februari 1667: Indnu i rettelagde Kongl: Maytz: obne breff aff det kongelige Residentz udi Kiøbenhaffn vdgiffuen denn 11 Aprilli som iblandt tilholder att effter som det jordguodtz aff Koldinghuß Ambt som sidenn Nyt Aarß dag 1662 till en och anden er bleffuenn wdlagt, till først kommende Philippi Jacobi dag imod anden wederlag igienn vnder same Ambt schall følge, till woriß Elschelg Kiere sön Printz Christians Hoffholtingß fornødenhed, ti biuder och befaller Vi hermed naadigst alle forbemte: bønder och tiener som i saa maader er bleffuen wdlagt att i retter eder effter fra bemte: Philippi Jacobi dag att suare vnder bemte: Koldinghuß ligesom tilform før ind det guodtz i paabuor bleff wdlagt der till bemte: Voriß Elschelg Kiere Sønß Hoffholtingß fornødenhed att yde och Calrere aldt hiuß i effter jordbogenn aff Landgielde och Arbeidtz penge wißse och wuißse aarlig plegtig er, och for det sidste fremlagde en schrifftelig befalling fra woriß gunstig Her Ambtmand Welb: Morten Schienchell hanß Kongl: Høyheds Hoff Marschalch, som saa formeldte Befalleß hermed Ambtschrifueren Rudolph Faust att hand endten selff dee resterinde smaa redsler, aff hønß och eed som hoß bønderne her paa Koldinghuß Leen, indestaar strax ind fordrer eller och vnder sin haand fra sig giffuer beschreffuit huilche der haffuer betaldt och siden huem der rester att køchenschrifueren det kand lade indfodre, paa det hannß kongelig høyhed vdi kiøchenit ingen mangell schall lide. Coldinghuß den 28 May 1668 *Morten Schienckell*, huilchet alle forschr: Breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i dennom selffuer viidere wduißer. Saa mødte aff Heridtzmendene Søffrinn Pederßenn i Gorsløff, Peder Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Hanß Knudtzenn,

Peder Tygeßen, **Søffrin Jørgenbenn**, Jørgen Hanßen, Søffrin Jenßen ibid: Christenn Nielßen i Breining, Madtz Nielbenn, Tomiß Madtzenn ibid: Søffrin Olluffbenn i Gorsløff, Hanß Anderßen ibid: Søffrin Nielbenn i Mørckholt, Nieß Trogelbenn i Piedsted, Morten Tomeßen, Michell Widebenn, Peder Surkier ibid: Simon Madtzenn i Gaffuerslund, och Anderß Mogenßen som der imod wed deriß formand forn: Søffrin Pederbenn i Gorsløff lod fremlege it thingbuninde her aff tinget wdsted Aar 1651 denn 13 Octob: som till indhold formeldte att Lauritz Poffuelbenn Amisbøll daa for retten er fremkommen, lod leßse och paaschirrue Copia aff Kongl: Maytz: wor allernaadigste Heriß *Mesiuē* Lenbmanden Erlig och Welb: mand Jørgenn Siefeld till Wisborg gaard Kongl: Maytz: Befallingbmand paa Koldinghuß, tilschreffuen lydendiß fra ord till ord som fölger. Friderich denn tridie med Gudtz naade, Danmercheß Norgeß Wendeß och Goteß Koning Wor gunst tilforne wiide att efftersom Meenige wore och Cronens bönder och tiener wdi dit Lehnn for oß wnderdanigst haffuer ladet andrage, huorlediß dee nu effter woriß förlige derom wdgangene obne breff, som sig paa Lenbmandenß forlehningsß breff grundet och funderit ehr, schall kraffuiß och anmodiß om Schirrue schipe till Schirrueren derpaa stedet a vdgiſſue med wnderdanigste begiering att det der med som aff Arildtz tid motte forholdeß och der for bemte: Schirruer Schippe att wdgiſſue motte forschaaniß efftersom dee dend iche vden deriß store schade kand vdgiſſue eller affsted komme, daa ind dog forlehningsß breffuit Schirrueren till Schirruer Schippen tilholder dend vi och naadigste sidenn der effter paa budet haffuer, effterdi for oß wnderdanigst ehr bleffuenn beuist att dee dend iche aff gamell och Arildtz tid schall haffue wdgiſſuit, bönderne och der forudenn der i Lehnit meget at schall werre for Armede, haffuer Vi for got och Raadsambt befundenn, att det dermed som aff Arildtz tid werit haffuer forbliffuer ti haffr: du Schirrueren att tilholde, att hand bönderne derpaa Lehnit ey nu meere ind tilfornne om forn: Schirruer schippe besuerger eller anmoder, saa VII forschaanit der med scheer wor willie befallendiß dig Gud schreffuit paa wor Slott Kiøbenhaff den 19 Septemb: Anno 1651 wnder wort Zignet *Friderich*: vnder samme schall saa befundenß att werre schirrue, att dette er en reiktig Copia effter originalen bekiender ieg vdnderschr: med min egen haand aff Canceliet for Kiøbenhaffnß Slott den 20 Septembris Anno 1651 *Erich Krag mpp*: Dernest i rettelagde it thingbuninde och her aff tinget wdgiſſuenn Aar 1651 den 7 Aprili, som till indhold formeldte att der daa for retten haffuer wondenn, **Søffrin Nielßen i Piedsted Surkier**, Hanß Nielßen i Vinding, Jørgenn Marchußen ibid: Søffrin Hanßen i Gaffuerslund och Hanß Hioreßen i Gorsløff enn huer aff dennom mindiß 60 Aar. Søffrin Jenßen i Piedsted, Iffuer Tomeßen ibid: Peder Tøgerbenn i Gorsløff, Anderß Laßen ibid: Lauge Raffnn i Welling, Peder Wolßen ibid: **Christen Madtzenn i Brøndsted**, diße haffuer wonden en huer att kand mindeß 50 Aar. Peder Tombenn i Winding, Morten Olluffben i Sellerup, Nielß Raßmußen i Gorsløff, Hanß Jepbenn i Winding, Jenß Iffuerßen i Brøndsted och Jenß Laßenn i Schierup, wandt at kand mindeß en huer paa 40 Aarß tid, Iffuer Jørgenbenn i Sellerup, Søffrin Iffuerßen i Gorsløff, Tue Michelßen ibid: wandt en huer paa 30 Aar, Søffrin Willadtzen i Gorsløff paa 28 Aar, Peder Jenßen och Laß Anderßen ibid: huer paa 20 Aar, daa er denn: i gudtz sandhed fuld witterligt enn huer effter sin alder och Aar siden dee lengst kand mindeß att Cronens tiener och bönder her i Holmandtz Herrit aldrig haffuer ydt eller udgiſſuenn noget biug eller andt kornn till schirruerschipe, till Slodtzschirrueren paa Coldinghuß den som nu er eller nogenn aff hanß formend udi nogen maader, menß der for werit forschaanit till nu effter som det war Kongl: Maytz: fri endeell. Indnu fremstillet i retten it tingbuninde och her aff tinget Aar 1649 den 25 Juni, som tilholder att Raßmuß Christenßen i Mørchholt och Hanß Anderßen i Biert, daa haffuer fremlagt for tingß domb, lod leße och paaschirrue Kongl: Maytz: woriß allernaadigste heriß Misieu, till erlig och Welb: mand Ebbe Gyldennstiern till Tyrestrup, Kongl: Maytz: befallingbmand paa Koldinghuß lydendiß: fra ord till ord som effter fölger: Fredrich denn tridie med Gudtz Naade Danmarcheß Norgeß Wendeß och Goteß Koning wor gunst tilfornn efftersom sampetlig wore och Cronens tiänner

vnder Koldinghuß Leen for oß wnderdanigste lader andrage, huorlediß att smaa bederne som dee effter jordbogen aarligenn wdgiffuer, schall for tuinde Aar siden daa landerne bleff satt paa affgiffit effter voriß Elschelig Kiere Hr: fader Høylofflig i huekomelße naadigste befalling were bleffuen dennom paa penge her høyet offuer dend Taxt som dee denn: nogle Aar tilforne war for ondt fore wnder danigste der for begierindeß wii denn: naadigste for same Smaabederß forhøyelße wille forschaane och derhoß dennom beuilge Aarlig at mote nyde bemte: Smaabeder huer Species for denn Taxt aff høyest bemte: woriß Sl: Hr: fader waare forwndt, daa er vi naadigst tilfredtz att bemte: vore och Cronens bönder och tiänner maa her effter indtill vi andrelediß tilsigendiß worder, betalle huer Species aff bemte: Smabeder, som dee Aarlig effter Jordbogenn schulle vdgiffue effter den Taxt som det dennom Anno 1625 och 1633 aff Høytbemte: woriß Sl: *Her* fader er bleffuen for wndt, dog schall dee der imod forplegt werre, saadann Speries for same pris till woriß fornødenhed igien at forskaffe och selge naar vi woriß hoffholtung derpaa slottet holdendeß worder, huilchet dig och saalediß i denne reigenschaber paa voriß rentteri schall blifue gotgiort dermed scheer wor willie befallendiß dig gud, schreffuit paa wort slott Kiøbenhaffnn den 4 juni 1649 wnder vor zignet *Fridrich*, som berørte thingbuinder her i dag for retten bleff lest och paaschr: i denn: selffuer widere vdußer och ydermeere suaret forscr: at dersom dee iche effter wnderdanigst andsøgning iche maa forschaaniß for berørte Schrifffuer schipe, som tilforne aff Arildtz tid werit haffuer wille dee dend i kornit lauere eller och der for betalle effter land kiøb, och formindte denn: for tiltalle fri att were, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Der paa bleff saalediß sluttet, daa effterdi Kongl: Maytz: min allerdaadigste heriß breff aff Ambtschiffueren høyachtbahr Rudolph Faust i rettelegiß indholdende at høyest bemte: hanß Kongl: Maytz: naadigst befaller bönderne att giffue denn førige Ambtschiffuer Johann Badenhaupt enn Schiffuer schippe, der hoß och i rettelegiß hanß bestallingß breff som siger hand schall nyde denn rett och rettighed hanß formand for hann: nødt haffr: bönderne der imod protesterer och i rette legger it thingbuinde, Daterit Aar 1651 den 13 Octob: Thill Welb: Jørgen Siefeld daa leenþerre paa Koldinghuß at hanß Kongelig Maytz: naadigste igienkallet det breff, daa tilforne om en paabuden Schiffuer schippe wdgangen och det saalediß som aff Arildtz tid werit haffuer at schulle forbliffue med meere diß indhold ydermeere aff endeeß bönder suareß dersom Kongl: Maytz: effter deriß wnderdanigste andsøgning iche nu i lige maader som til forne aff Arildtz tid, wille haffue forschaanit och lade forbliffue, wille dee wnderdanigst rette denn: effter hanß Maytz: willie, och enten kornit eller penge der for effter land kiøb same Schiffuer schipe betalle och nu iche for mig med noget beuißeß dee jou till Johann Badenhaupt same Schiffuer schippe haffuer vdgiffuit och berørte Rudolph Fausteß bestallingß breff siger som for er meldt att hand schall nyde den rettighed hanß formand nødt haffuer, daa tilfindeß dee der resterer med Schiffuer schippenn paa berørte maade enten med korn eller penge effter land kiøb at betalle saafrembt dee iche kand søger Kongl: Maytz: naadigst effterladelße deromb, huad sig andbelanger att Rudolph Faust formeener bönderne for denn giordte ophold med Schiffuer schipen att haffue sig forseet imod Kongl: Maytz: derom wdgiffuenne breff och der fore at straffeß som Kongl: Maytz: Mandats fri willig och modtwillig forachter, det indfindeß thill min gunstig Her Landtzdomerß paakiendelße, ellerß huad sig andgaar landgielderenß smaa beder som bönderne paastaar att wille nyde for deß betalling kongl: Maytz: aff naade dennom haffuer beuilget effter sit breff siden Aar 1625 huor om dee it thingbwinde med deß indførte kongebreffß Copia Daterit 1649 denn 25 Juni, haffuer i rettelagt, der imod aff Ambtschiffueren Rudolph Faust iche fremlegeß noget huor effter viider opbergiß schall daa kunde ieg iche anderlediß kiende ind bönderne jou bør at nyde dend nade Kongl: Maytz: denn: naadigst forwndt haffuer, indtill Kongl: Maytz: naadigste wiidere frem wiße andordning och befalling fremlegeß.

Effter forskreffene indførte warßell till Christenn Hanßenn i Fredericia som tilholder sig den gaards grund i Gorsløff hans Moder Bierigß paabuor, och gaff Hußfougen Jachob Lauridtzenn hannom till beschylding for hanß gaardßenß jord lader auffle och deß affgrøde bort fører gaarden till störste forargelße, ey heller noget der paa byger iche heller suarer till Kongelig Redßell och tynge, formindte hand burde att stande till rette for aldt det gaarden wed slig hanß bedriffter bliffuer forarget och war herom paa Kongl: Maytz: veigne domb begierindeß, Ambtschrifluern Rudolph Faust war tilstede och bekiende at forn: Christenn Hanßenn iche nogen festebreff indnu paa gaarden haffde annammit bleff derpaa sluttet, effterdi Christen Hanßen er i rette kaldet att fremwiße huad tilladelße hand haffuer att lade örche bruge och sig nöttiggiore denn gaard i Gorsløff denn enche Mette Bierigß ibuor, efftersom hand dendß affgrøde sig tileigner och bort fører och iche der aff wdreder kongelige schatter och andre redßell derom hand iche møder eller noget fremleger daa er min kiendelße derpaa saalediß, att hand iche sig dermed bør att befatte eller tilholde wndertagenn hand fremwißer festebreff och der effter betaller och klargin for ald dend der aff gaaende kongelig wdgiff som det sig bør.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Nielßenn och Sachariaß Hanßen i Eltang, at dee paa løffuerdag war otte dage loulig varßel gaff for erlig och welfornehme mand Rudolph Faust hanß dør och buopeell i Kolding hanß thiennen Knud Thomeßen imod winder at suare hußfougen Jachob Lauridzzen her till tinget i dag. Item warßel gaff Ambtschriflueren berørte Rudolph Faust om hand wille haffue noget der till att suare, huor offuer hußfougden Jachob Lauridtzenn gjorde spørßmaall till Søffrin Jenßen i Schierup, Jenß Søffrinßen i Schikballe, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Tomiß Jenßenn i Andkier, Nielß Trogelßenn i Piedsted, Madtz Nielßenn i Breining och Anderß Bertelßenn i Sellerup, om dee anderlediß hørde her paa tinget nest affuigte 19 Aprili, daa dee war aff dee otte windißmend schreffuen till stoch, att werre pascerit imellom hußfougden Jachob Lauridzzen och Ambtschrifluerenß tiener Knud Thommeßenn ind att Jachob Laurßen tilspurde samme Knud Thommeßenn efftersom hand stod saa hart paa att wille haffue vdset hoß Nielß Christenßenn, for restandtz aff den øde bundegaard Surkier hand i dette Aar sig haffuer andtaget, hand wille lade det saa lenge beroe och talle med sin hosbonde før ind hand ganget nogenn trette ann med hannom, saa vilde hußfougen och selff talle med Ambtschriflueren derom, och lade hann: wiide den fatig perßonß tilstand, huilchet Knud Thomeßen iche gjøre vilde menß stod hart paa effter sin giffuene varßell att wille haffue sin i rettesettelße som i ting bogenn bleff indførde, och der hußfougen daa tilspurde Knud Thomeßen om hand wille tage denn fatig mandtz bester aff hanß ploug och dermed nederlege hanß auffling saa gaarden fremdeelliß schulle bliffue øde, och om Knud Thomeßen iche daa suaret at hand ville tage denn: och lade hußfougden see derpaa, huilchet forskreffuenne mend bekrefftet ved høyeste eed ligesaa att werre pascerit som forskreffuit staar. Dernest tilspurde hußfougen Jachob Lauridzzen meenige Heridtzmend om dee kunde nechte dee jou en part haffuer klaget att same Knud Thomeßen haffuer tagen fri heste och wogen fra en bye till en anden effter sit eget behag imod høyhedenß ordre och befalling, saauelsom och fordrit for smaabeder langt høyre ind kongelig forordning tillader, huor till i dag for retten suaret Søffrin Pederßen i Gorsløff, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Peder Pederßen i Gorsløff, Hanß Knudtzen i Brøndsted, Peder Tygeßen, Søffrin Jørgenßen, Jørgen Hanßen, Søffrin Jenßenn ibid: Christen Nielßenn i Breining, Madtz Nielßen, Tomiß Madtzenn ibid: Søffrin Olluffßen i Gorsløff, Hanß Anderßenn ibid: Søffrin Nielßen i Mørchholt, Nielß Trogelßenn i Piedsted, Morten Tomeßen, Michell Wideßen, Peder Surkier ibid: Simon Madtzenn och Anderß Mogenßen i Gaffuerslund, som der till suaret, att det war en huer beuist hand haffde taget fri vogn i huilchen by hand kom, naar hand reigste paa restantz och fodrit høyere for dee smaabeder ind dee pleyet att giffue. Indnu tilspurde herridtzmendenne, saa mange som hoß var och saae nest affuigte 26

Aprille her ved om Knud Tommeßenn iche holdt udi Andkier schouff bag treerne noget fra tinget med enn *karbiner* ved sidenn, och en *paffert* ved beltet som var bege med flint laaßer, och der SchouRiderenn Tyge Jachobßen hann: ertapet med slig gewehr i wildbanen, om hand iche daa toug same geweh fra hannom och schød denn: løß till it tre, och befandtiß at vere scharplad, huilchet gewehre saa hoß SchouRideren bleff udi for waring, huor till suaret berørte Søffrin Pederßen och Peder Pederßenn i Gorsløff, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Tygeßenn, **Søffrin Jørgenßenn**, Jørgen Hanßen ibid: Christen Nielßen i Breining, Madtz Nielßenn ibid: Søffrin Nielßen i Mørchholt, Nieß Trogelßen i Piedsted och Michell Wiideßenn ibid: som der till suaret och wed eed berette ligesaa same dag ved tinget och ydermeere wandt Michell Wiideßen vdi Piedsted, att hand haffde hørt paa Piedsted gade det forn: Knud Thomeßenn haffde hafft letferdig ord om hußfougden Jachob Lauridtzen som iche er finlig i ting bogen at indschriftue, Knud Tomeßenn war till wedermeelle och syaret att hand iche vidste noget vfiint at haffue tald om hußfougden menß det burde Michell Wideßen at beuiße och ydermeere suaret att haffue ført forschr: gewehr for sicherhedß schyld med sin hosbondß restandtz och penge och iche hann: schall offuer beuißeß andre steder i wildbahnen dermed att haffue werrit ind paa den rette retferdig wey imellom byerne, och war Jachob Lauridtzen effter berørte poster tingbünde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßen i Smidstrop, att dee i dag otte dage louglig varßelgaff Mogenß Jørgenßenn i Welling imod domb att suare Jachob Lauridtzen Slodtzfoget her till tinget i dag, och gaff hann: till beschydling for enn deell rißeger och böger som findeß paa det bygested hand nu i feste haffuer i Stor Welling, satte i rette och formindte hand burde att schaffe sig hiemell der till eller derfor lide och stande till rette och war herom domb begierindiß. Opsat 14 dage.

Mandagenn den 10 May Anno 1669
Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Peder Wideßenn i Piedsted, Jørgen Nielßenn i Ranß, Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Peder Jenßenn i Smidstrop, Peder Tomeßen i Sellerup och Peder Søffrinßenn ibid:

Herridtz Warßell nemblig Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Hanß Thommeßenn i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, Søffrinn Jenßen i Gorsløff och Johann Olluffßenn ibid: Mieß Michellßen i Brøndsted och Jenß Pederßenn ibid: Anderß Olluffßenn i Winding och Jep Jenßen ibid: Hanß Søffrinßen i Andkier, och Jørgen Hanßen ibid: dee affhiemelet wed eed och opragte finger effter receßen att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Meenige Herridtz Mend for huer mandtz huß och buopeell huer par i deriß forordenede Sogner och Byer imod Schoffsiønß affsigt att suare her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelßenn och Jenß Pederßenn i Brøndsted att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff *Restantz Schrifueren* Knud Thomeßenn, mundelig her ved tinget imod winder att suare Hußfougden Jachob Lauridtzen her till tinget i dag. Der nest for rettenn fremkomb Anderß Tommeßenn tilholdendiß i Gamelby Mølle, och Jenß Pederßen tienendiß Hr: Holger Søffrinßenn i Piedsted som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att dee hørde paa Piedsted gade at *Restandtz Schrifueren* Knud Thommeßen sagde till Michell Wiideßenn i Piedsted schammelig ord om Hußfougden som iche er werdt i tingbogen att indføre som Michell Wideßenn och nu for rettenn effter sit førlige winde i dag bekrefftet sandhed att werre huor effter Jachob Lauridtzen var thingbünde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Hr: Raßmuß Jenßen i Gaurslund for hanß buopeell imod siøn och siønß affsigt om hanß Prestegaardß schouff att suare hid till tinget i dag: Der nest for retten fremkomb Jeß Nielßen i Mørchholt, Jørgen Nielßen i Ranß, Hanß Klinckhammer i Welling och Jep Nielßenn i Winding som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßen att dee nest forledenn Torßdag war med Ridefougenß fuldmegtig Hanß Hanßen i Schierup till siøn i Gaffuerslund Strandschoff och siønit att der fandtiß 3 bøger rodhogenn, den første war 5 quarter offuer stubben, och i lengdenn 5 schiørt huer schiørt 3 allen lang, den anden bøg war en allen offuer stubben och i lengdenn 4 schiørt huer 3 allen land, den tridie war huoll i rodenn och 16 allen lang forudenn toppenn, som alle befantdiß at were hogen nest forleden winter wforuist, och bort ført, noch fandtiß legendiß i tofften till gaarden Hr: Raßmuß Jenßen paabuor 4 ege bloch huer 4 allenn lang wsindet, der nest fremkom Jenß Søffrinßen i Schickballe wande i lige suorne eed att efftersom hand haffuer opacht till schoffuen daa er hand kommenn till Hr: Raßmuß Jenßenß folch der dee houg forschr: trei bøger huilche daa berette for hannom dee houg dennom for Prestenn och det war paa hanß Prestegaardß schouff huor effter Hanß Hanßen var thingbuinde begierindeß: Saa mødte Søffrin Mogenßenn i Andkier och paa sin Stibfader Hr: Raßmuß Jenßenß weigne i rette lagde hanß schriftelig suar lydendiß: Efftersom berettiß at Hußfougden Jachob Lauritzenn Bech schall haffue ladet siøne Prestegaardenß Schoffue, som ingen for hannom werre sig enten Kongl: Maytz: Lenßmend eller Betienter udi mandeminde haffuer giort huilchet och iche heller haffuer werit nødigt, effterdi schoffuenn haffuer werit holden wed lige och iche till wpligt forhoghen, och Presterne iche wiider der aff ind deriß ildebrand fri och wbehindret effter ordenantzen bekomen daa will ieg haffue hannom paa det wenligste betachet, for saadan sin store omhyggelighed och besuering och beder hannom fremdeelliß at hand will anbefalle Schoffougen at hand haffuer god indseende med Prestegaardenß schoffue att dee iche aff nogen fremit forhogeb till wpligt, att ieg eller mine effterkomer ich der offuer i sin tid schulle lide schade paa woriß ildebrand thi ieg aldeelliß inttet haffuer ladet hoge till wplecht, eller wiidere begiere ind denn høye fornødenhed och nødtørftig ildebrand wdkreffuer huilchet ieg och mine formand for mig fri och wbehindret aff alderß tid effter ordenantzenn haffuer nødt och offuer gandtsche Danmarch sedwaanligt ehr, huor der er ser schoffschifter till Prestegaardenne och ingen fellig huor for ieg will wnderdanigst formoder at ieg maa nyde denn samme naade som mine andre medbrødre udi ordet, saa lenge ordenantzenn stander wed magt och wCacerit, thi paa Cronens schoffue schall iche befindeß att ieg noget haffr: ladet hogge, wiidere ind huiß ieg haffuer hafft med Øffrighedennß tilladelße och mig effter konglig Mandat foruist, Jeg tuiller iche paa att dee Dannemand siønmendenne sig io præraverer att dee haffuer reiktig grune eller schielsteen for sig och wide sicherligenn, huad och huorlediß dee affsiger, att det iche denn: schall bliffue for trydeligt, Tofftom sig andbelangenne som er it fri adelig Eigenndomb giffuen ad Mensam aff fornehme høye adelig personner der som Jachob Lauritzenn aff en Christen kierlighed och medynch denn store schade och ruin som der udi paa adschiellige tider baade paa gammelle och vnge store och smaa treer ere giort vdenn kongelige ordre mig och mine effter kommere til største schade lader siune och taxere daa beuüber hand mig der udi en stor welbehag i synderlighed dersom hand worder mig beforderlig som hanß bestilling wdkreffuer, att hand Presterne schall patroninere, effterdi vi ingenn amptmand paa stedet haffuer, som saadant effter ordenantzen tilhøre, att ieg nogenn erstatning for same schade kand bekomme, hoß denn: som schoffuen haffuer ladet forhogge, med mindre dee frembwisser kongelig Mandat saadant paa den sted schulle for retteß huiß iche for aarsageb ieg saadant paa høyre steder Supplicando vnderdanigste att andrage, ti ind dog Gud vere loffuit att hanß Kongl: Maytz: wor Allernaadigste Herre och Arffue Konge er enn absolut Herre och haffuer magt och herre

dome iche alleniste offuer sine wndersaatter men ind och offuer aldt huiß dee eyer, dog alligeuell høriß neppeligen att hanß Kongl: Maytz: foreschiffuer eller wdgiffuer nogenn kongelig befalling om Adelig Eigendombß brug huad heller Adellenn selff bruger deriß eigendomb eller till anden brug haffuer Conserverit wanseeat at hanß Kongl: Maytz: haffuer baade machten och rettenn der offuer, Gud wide at ieg høyligen behøffuede dee treer som aff andre ere bort tagenn till en øde och aff fienderne affbrendte Prestegordß opbygelße till huiß Peperation same lidet Endeelß schoff aff fornehme Adelig personner i Gamelle dage er perpetuerit efftersom ingenn anden Egeschoff er till Prestgaardenn, huor aff tømmer till bygning kand bekommib, jeg tuiler iche paa at Jachob Lauritzenn joe sin plecht schyldig lydighed och tieniste sig erindrer, huiß ich schall paa tilbørlig steder med første orraßion specifire Demonstreris om hanß kongelig høyhedß bedste søgeß eller iche, wenligenn begierindeß att dette for rettenn maa leßib paaschriffuiß udi siønß winde indføriß och mig igien tillige med gienpart ved siønß windet till widere forklaring meddeelliß och tilstilleß. Gaffuerslund denn 10 May 1669: her till fuldmægtigeß Søffrin Mogenßen, *Ræsmuß Jenßen m.m.*

Stichtschriftueren Anderß Madtzenß fuldmægtig Axßell Willomßen fordrit domb imod Søffrin Pederßen i Welling, Smidstrop kiercheß Verge for huiß hand till kierchenn paa reigenschab kand schyldig bliffue, effter sin i rette setelße och opsetteliß indhold indført den 19 Aprili och findeß No: 31: Søffrin Pederßen mødte till wedermeelle och frem eschet kierchebogenn och sagen i wiidere opsettelle, saa hand kunde wiide der effter att suare huilchet Axßell Willomßen iche tilstede wille menß fremlagde kierchebogenn aff Stichtschriftueren Anderß Madtzen vnderschreffuen som fandtiß sluttet saalediß for Aar 1667: lignet och lagt indtegen och wdgifften imod huer andre daa befindeß Søffrin Koed i Welling paa dette reigenschab att schyldig bliffue till Smidstrop kierche penge $11\frac{1}{2}$ Slør: 18 sk: som hand i neste tilkomende reigenschab haffr: till indtegt att føre och der med er reiktig affbetald 2 tdr: biug och 8 tdr: ar: som Stichtschriftueren dette Aar aff kierchenß korn haffuer bekommit saa hand derpaa aldeelliß innttet schyldig bliffuer, och haffuer kierchen i beholding Kalch och Disk och Tinn en Salmbog och en Kloch i tornit, huad dee kongelig wdgiffter sig belanger som udi Søffrin Koedß regennschaber findeß till wdgifft ført er wklarerit med wiidere same kierchebogß indhold her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wiidere wduißer, och der offuer begierde endelig domb med flere ord och talle dennenom derom imellom faldt, bleff saalediß sluttet Effterdi denne sag effter Søffrin Pederßenß egen begiering først i otte dage och siden der effter i 14 dage er opsatt till nu i dag hand och igien møder i rette, kierchebogen och daa fremblegiß huor aff seeß att hand bliffuer for 1667 det sidste giordte reigenschab schyldig $40\frac{1}{2}$ Slør: och hand iche fremleger noget der imod enten att hand haffuer ladet noget forbyge paa kierchen till deß Decotering eller i andre maader noget paa kierchenß wdgifft noget andparter och welfornehme mand Anderß Madtzenn Stichtschriftuerß fuldmægtig Axßell Willomßen i dag som tilforne begier att Søffrin Pederßen wden wiidere wiidtløftighed och bekostning will indstille sig hoß sin berørte hosbonde inden 3 vgerß vdgang och same schyldighed till kierchenn med retferdig och billig regenschab affleger eller anden nøyachtig beuißning fremlagt daa tilfindeß hand det at effterkomme eller och der effter namb at lide for gielden och diß derpaa andvendte bekostning:

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Jenßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage loulig varbelgaff Søffrin Pederßen i Welling Smidstrop Kiercheß Werge imod winder att suare Otte Pederßen i Smidstrop och Peder Jesperßen i Welling her till tinget i dag, der nest for rettenn fremkomb Peder Pederßen i Welling och Hanß Pederßen i Smidstrop som wande och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßen dennenom

fuld witterligt att werre saa lenge dee er huer kand mindeß daa er der iche nogenn tid giffuen meere till kierchen aff det buolig Otte Smed paabuor ind 3 mk: dansche aarligen før indnu siden feide tiden dee haffuer hørt at der meere der aff fordriß. Noch wande i lige suorne eed forn: Peder Pederßen och Nielß Hanßen i Welling dennom i lige maader fuldkommen att werre beuist der iche siden dee lengst kand mindeß ehr giffuen meere till kierchen aff det buolig Peder Jesperßen ibuor, ind 24 sk: Aarligenn, før indnu siden feide tiden dee och haffuer hørt der meere der aff fordriß, det bad dee denn: Gud till hielper paa.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßen och Jep Jenßen i Winding att dee i dag otte dage louglig warþelgaff dee Suinholt mend for deriß buopeelle imod domb att suare Schierup Kiercheß Werge Søffrin Jenßen her till tinget i dag och gaff hand denn: till beschydling for deriß resterinde kierche kornn forledenn Aar, nemblig huer : rog 2 schip, biug 3 schip och ar: 5 schip, huilchet med beuilling bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage varþelgaff Christen Griß i Welling imod forbud att suare Nielß Raffn paa sin egen och Sydschindß weigne her till tinget i dag, der nest for retten fremkom Hanß Klinchhammer i Welling och Peder Jenßen i Smidstrop som wande och affsagde att dee som i gord war 3 vger forbød Christen Griß att befatte sig med det buollig hand paabuor eller noget deß tillegelße forn: Nielß Raffnn och hanß Sydschind er arffuelig tilfaldenn vden deriß hiemell och minde wnder wold och rann, huor effter Nielß Raffnn war thingþuinde begierindeß:

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted, att dee i dag otte dage louglig warþel gaff Kierstenn Pederß i Brøndsted med hindiß lauguerge, imod domb att suare Hanß Jørgenßen i Breining her till tinget i dag och gaff hinde till beschydling for børnepenge hun till Hanß Jørgenßen plegtig er paa **Sl: Jørgen Mortenßen** barnß weigne, huilchet med beuilling bleff opsatt udi 3 wger.

Mandagenn den 17 May Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Peder Tomeßenn i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Jeß Nielßen i Mørckholt, Iffuer Jørgenßen i Gffuerslund, Søffrin Olluffßen i Mørchholt, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag 3 vger louglig warþelgaff Stichtschirrueren Anderß Madtzenß fuldmegtig Axßell Villomß: mundelig her wed tinget imod winder at suare Smidstrop Kierche Werge Søffrin Pederßen her till tinget i dag.

Kongl: Maytz: Herridtz warþell nemblig Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, Michell Nielßen i Piedsted och Raßmuß Jenßen ibid: Hanß Søffrinßen i Andkier, och Jørgen Hanß: ibid: Hanß Thommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Søffrin Jenßen i Gorsløff och Johann Olluffßen ibid: som affhiemelet wed eed med opragte finger effter receßen att dee i dag 14 dage louglig warþelgaff Heridtz mendene i deriß forordenede Sogne och byer, for huer mandtz huß och buopeelle. I lige maader hiemmellet Anderß Olluffßen och Jep Jenßen i Winding att dee same dag warþelgaff for huer mandtz huß och bopeell i Winding och Suinholt alle imod schoff siønß affsigt att suare her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Peder Pederßen i Gorsløff, Jenß Nielßen Buch i Børchop, Nielß Nielßen i Gorsløff, Søffrin Nielsß: i Mørchholt, Tomiß Jennßen i Andkier, Madtz Nielßen i Breining och Jep Nielßen i Winding som wande och affsagde wed eed med opragte finger

effter receßenn att dee nest affuigte 19 och 20 Aprilli war till siøn till alle schoffuene her i Holmandtz Herit vdi Ridefougden Jachob Lauritzenn Slodtzfouget paa Koldinghuß och SchouffRiderenn Thyge Jachobßenß offuer werelße och paa wißening, att besichtige aldt huiß i schoffuen befaldteß att werre hogenn wforuist siden Philippi Jacobi dag 1668: och er som effter følger. Schierup schoff fandtiß rodhogenn 14 rißbøger Taxerit for 2 læß weid och 9 bøger dtyffuit sat for 2 læß: Suinholt schouff rodhogenn och styffuit till 3 læß sex riß eger rodhogenn dee tou der aff till 2 stolper dee tou till fiere stenger och dee tou till 2 spærtree. Winding schouff i Strandschoffuenn nogle bøger fandtiß styffuit och tou smaa rodhogenn till 5 læß weid, 1 riß eg rodhogenn till 1 hanbielch i Kobberslyche fandteß eger styffuit till 1 læß staffuer tre. Andkier schouff fandtiß styffuit nogle bøger Taxerit for 4 læß och tou rodhogenn till 2 læß noch 1 rißbøg hogenn till 1 stiert. Andkier Synderschoff och Lundbund war styffuit till 1 læß weid Bierkrog fandtiß rodhogenn 3 riß eger till 3 stolper 2 eger styffuit till $\frac{1}{2}$ læß staffuer tre. Sellerup schoff 1 bøg styffuit och 3 rodhogenn rißbøgr till 3 læß. Breining schoff rodhogenn till 3 læß. Gaffuerslund schouff fandtiß hogen paa bundenß effter lodß eigerniß berettening till 2 læß och paa Cronens / Prestegaardß schoffuen wndtagenn / fandtiß hogenn till 2 læß weid. Gorsloff schouff effter lodtzeigerinß berettening fandteß hoggen paa Cronenß till 2 læß veid och paa Poffuell Bundeß Bundschoff tuerstyffuit och rodhogenn till 2 læß. Mørckholt schouff fandtiß 7 rodhogenn bøger huor aff dee fiere war huolle i rodenn och iche werdt att Taxere dee andre satt for 2 læß weid noch tou bøger styffuit till 1 læß. Nebbe schouff 5 smaa bøger till 2 læß en eg rodhogenn till 1 stolp, i Hest hauffgen 1 bøg rodhogenn Taxerit for 8 læß. Ranß schouff 2 rodhogenn bøger till 2 læß. Brøndsted schouff fandteß 12 rodhogenn bøger huor aff nogle war rødenn i stubben, och det andet Taxerit for sex læß weid och nogle bøger styffuit till 1 læß. Piedsted schouff, 20 rodhogenn bøger smaa till en otte læß weid, nogle rodhogenn riß eger till 2 læß staffuer tre, styffuit till 2 læß rodhogenn 25 smaa rißbøger till 2 læß noch 12 rißbøger styffuit till 2 læß. Follerup schouff Holt 9 rodhogenn bøger som lodßeigerne berette att werre hogen till hielp weid, noch fandtiß nogle bøger tuerstyffuit till 2 læß weid 4 riß bøger rodhogenn till 1 læß noch styffuit till 2 læß: Smidstrop schoff fandtis 9 rodhogenn bøger till 3 læß noch 9 rodhogenn eger dee trei der aff till 3 spærtrer och dee sex till 2 læß staffuer tre, nogle rißbøger till $\frac{1}{2}$ læß och ellerß styffuit till 2 læß weid. Welling schoff rodhogenn 40 eger huer Taxerit for 1 stolp 19 eger styffuit till 3 læß staffue tre och 19 bøger styffuit till 3 læß, och nogle rißbøger till 3 læß weid. Børchop schouff fandtiß hogenn paa Cronens till 3 læß bøg och paa bundenß till 2 læß weid. Wlsbechiß Enmerche fandtiß 3 rodhogenn eger, 3 rodhogenn bøger, 1 riß eg 1 rißbøg och 2 bøger styffuit, huilchet siønßmendene iche widste at Taxere efftersom det er en serlig Enmarche legendiß till den gaard i Welling Proviantforvalter Nicolaus Berntz haffuer ladet biuge, som beretteß SI: Hanß Raffnß børn haffuer deriß Arffueloder udi och ingen forschiell dee der for kunde giøre. Michell Wiideßen i Piedsted war tilstede och berette att aff forschr: opteignit schoffhog i Piedsted schoff war der hogenn paa Prestenß till 1 læß och paa Hospitallenß till 3 læß, wiidere kunde forschr: siønßmend iche finde eller bleff paauist att siøne eller Taxere i nogen moder, det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Jachob Laurß: Hußfouget war thingßuinde begierindiß: och der offuer i rette satte och formindte dee udi en huer bye som der findeß opschreffuen for bør deriß schoffhogß bøder att betalle eller der for lide nam och vdwordering i deriß buo och guodtz och war her om dumb begierindiß. Saa mødte Knud Pederßen och Jenß Pederßen i Suinholt som berette att nogle aff dee eger som findeß for Suinholt schoff war bortstollenn. Søffrinn Pederßen och Bertell Søffrinßen suaret at dee udi Welling schoff findeß optegnit ehr och stollen. Nielß Raffn suaret att endeelß aff det som er hogen i Piedsted schoff er och bort stollen, och ellerß bleff suaret aff meenig mand endeelß aff opteignit schoffhog att were hogen till hielpe weid med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa efftersom det aldtid haffuer werit sedwaanligt att bønderne for wforuist schoffhog effter der paa giorte Taxt haffuer bødt med penge, och Kongl: Maytz: breff siger en huer bunde schall

suare till sin schoffß parter, daa tilfindeß dee samme wforuist schoffhog att betalle inden 15 dage saa frembt att øffrighed iche naadigst will det effter lade baade for deriß armod, saa och der for att dee udi en hast beretter endeell der aff at haffue hogen till hielp veid.

Søffrin Jenßen sag imod dee Suinholt mend fremdelliß opsat 14 dage.

Mandagen den 24 May Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Jørgen Nielßen i Ranß, Jørgenn Hanßen i Ranß, Christenn Nielßen i Breining, Jep Nielßen i Winding, Hanß Olluffßen i Follerup.

Hanß Olluffßen i Follerup tilforordnit att døme i effterschr: sag Heridtzfougen Jost Tommeßenn ehr jntereßerit wdi.

Peder Nielßen i Børchop och Christenn Nielßen i Breining, Gaffuerslund Kiercheß Werger fodrit domb imod Peder Buch i Schierup for en fierding Smør hand tilkomer aff sin gaardß landgiede aarligenn att lauere, till Gaffuerslund kierche huilchen fierding Smør forleden Aarß Medsommer iche er bleffuen till denn: lauerit, satte i rette och formindte hand forschr: fierding Smør med rede penge burde at betalle efftersom dend i kierchenß reigenschab findeß indfört, eller der for lide namb i sin buo och guodtz huor det findeß, och var herom domb begierindeß. Saa mødte forn: Peder Buch och der till suaret att hand frembød same fierding Smør tit och offte i loulig och rette tider, indtill Jost Tommeßenn førige Kierchenß Werge same Smør annamit och mindte sig der for for berørte tiltalle Quit att werre med flere ord och talle denn: derom imellom faldt. Daa effterdi sagenn udi Sex wger haffuer werit optagenn, och Peder Buch iche fremlagde nogen Quittantz med att beuiße samme Smør att haffue lauerit, daa widste Setfougden iche retter ind berørte Peder Buch jou bør for same fierding Smør att Clarere eller fremwiße reiktig Quitting att hand det till kierchenß werge haffuer lauerit inden 15 dage eller lide namb:

Her i dag for rettenn fremkomb nogle aff Brusk Herridtz mend som begierde Eg wdforuist thill dee peelle dee var andbefallet at yde, der till suaredte SchouffRiderenn Tyge Jachobßen att hand der for effter Hußfougenß befalling war hid komen, och nu strax ville begiffue sig med dennom i Schoffuenn, dee och med hannom och Schoffougden tillige kunde opsøgeß, huor dee kunde findeß tienlig, schulle dee strax blifue wduist. I lige maader aduaret dee och dee Holmandtz Herridtz bønder som nogen penge indnu resterer att dee och wille medfølge och hogge dennom dee behøffuer huilchet Tyge Jachobßen begierde indfört.

Slutting till denn domb Hußfogden Jachob Lauritzen fodrit imod Proviantforwalter Nicolaus Berntz som findeß No: 7: Daa effterdi ingenn møder och noget fremleger och beuißer at Nicolaus Berntz tilholdende Bøndergaarde, och Eigendomb udi Lild Welling tilforne haffuer werit forschaanit for Egt och Arbeide, daa widste Setfougden Søffrin Jenßen iche at kunde kiende hannom fri der for vndtagenn hand haffuer høy Øffrighedtz naadigste breff och beuilling derpaa att fremwiße.

Mandagenn denn 7 Juni Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Anderß Nielßen i Welling, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Pederßen i Gorsløff, Peder Tommeßen i Sellerup, Hanß Jørgenbenn i Breining och Jennß Søffrinbenn i Schickballe:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier at dee nest forledenn Løffuerdag war otte dage loulig warßelgaff Jenß Bertelßenn i Weylle Mølle och Bertell Marchußen aff Gudsøe Mølle for Weylle Mølleß buopeell och talde mundelig med Jenß Bertelßen imod domb at suare Christenn Harboe her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag 14 dage loulig varßelgaff Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund for hanß buopeell imod winder at suare Hußfougden Jachob Lauridtzen paa Kongl: Maytz: veigne her till tinget i dag, der nest for retten fremkom Morten Nielßen i Welling fôrige SchoffRider och Hanß Hanßen fôrige Deellefouget som wande och affsagde at ald denn stund dee war Cronen och Sirchell betroed att wduiße treer med, haffuer Hr: Raßmuß Jenßenn iche ladte nogen Treer wduiße ey heller begiert foruist, menß hoggen vforuist paa Prestegaardenß schouff huorhann: løstet. Noch wande i lige Eed Tyge Jachobßen nu SchoffRider och Jost Tomeßen Heridtzfouget nu Schoffouget, att Hr: Raßmuß Jenß: iche haffuer ladet noget wiße eller begiert foruist siden dee bekom Cronen och Sirchelen att wduiße treer med, menß i lige maader hoggen wforuist huor effter Jachob Lauridtzen var thingbuinde begierindiß. Peder Buch wdstede dette winde:

Effter forscreffuenne indførte warßell fremlagde Christenn Harboe imod Bertell Marchußen Møller sit schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg vnderschreffuenne haffuer affstandenn paa min Naadigste Herre och Kongeß behaug Weylle Mølle for Aarlig affgiffit till Bertell Marchußen effter Crontragtens imellom os oprettet diß wiider indhold aff huilchenn Aarlig affgiffit retserer thuende Terminer nemblig for nest forledenn *Fastelaffn* och *Pindzedad* penge 45 daller huilche ieg haffuer ladet fodre nogle gange, och mig iche er bleffuen betald dermed for aarsagede mig en besuerlig reigste fra Kiøbenhaffnn, och hand sig alligeuell iche godwillig will indstille, medenß for aarsager, att ieg sligt endelig ved rettenß meddell schall söge, och der for haffuer ladet hannom hid till i dag her paa Holmandtz Heritzting indkalde, och domb offuer hann: at forhuerffue, for samme berørte 45 daller och der paa andwndte bekostning formoder at domeren ey her udi gior nogenn ophold efftersom min tieniste iche nogenn ophold kand taalle, medenß maae mig Cito igien till Kiøbenhaffn i Kongl: Maytz: tieniste indstille. *Actum Wedell den 7 Juni 1669 Christen Christensen Harboe mpp:* Der nest i rettelagde en Contragt som saa formeldte Anno 1666 den 19 Januari haffuer Vi vnderschreffuenne vdi Herrenß naffn indgaaet och sluttet effter følgende Accordt saa lydendiß. Jeg Christenn Harboe med min kiere hustrue Margrete Hanßdatter samtyche hermed affstaar och offuerdrager Weylle Mølle med ald sin herlighed och frihed /: saa lenge min hustrue och ieg niuder hanß Kongl: Maytz: benaading /: som denn i alle maade tilhører och nu forefindeß till wel forstandig mand Bertell Marchußen boende udi Gudsøe Mølle, och till same Weylle Mølleß Reparation beloffuer ieg at forschaffe hannom tuende Egetreer och en bøg till biugningß tømmer, dog schall forn: Bertell Marchußen selff paa egenn bekostning samme tømmer lade føre till Weyle Mølle, huor imod der forudenn Jeg Bertell Marchußen tilbeplegter mig att fuldkome och effterkome effterschr: Poster: først schall ieg giffue och betalle till Welacht mand Christenn Harboe for Møllenß affstaelße och offuer dragelße Aarlig halfffembtesindstyffue slette daller nu gangbar mønt och schall andgaae nest følgende Fastelaffn i dette Aar till huilchenn tid ieg schall forpligt werre att wige och trede till samme Mølle, forn: 90 daller schall ieg reiktig betalle Christenn Harboe hanß hustrue och arffuinger saalediß: Det første Aar till Fastelaffn 1667 paa tuende Terminer den første Termin at Contentere nu till nest kommende Fastelaffn 1666 som er 45 Slør: och denn andenn Termin wfeilbahr at betalle hannom till Aarß dagenn som och er ligesaa megit eller saa mange, menß udi dee andre effter følgende Aaringer att betalleß till fiere tider om Aarit fra Fastelaffuenn

bereignit huer fierding Aar thyffge och thou Slette daller 2 mk: danske. For dett andet schall ieg fra Dato reigten betalle, alle paabudenne Schatter och denn: som her effter paa biudeß kunde, til med och om her effter flere Frøichen Styr bleff paabuden huilche /Alle:/ jeg paa tilbørлиг thider och steder schall lauere och Contentere. For det tridie beloffuer ieg att dersom Christenn Harboe naadigst kand erlange nogen affslag eller forlindring paa Contribution schatter Weylle Mølle andgaaende, daa saa wiidt same frlindring, att giffue till bemte: Christen Harboe forudenn dee førige wdloffuede 90 daller Aarlig forpacteningß penge. For det fierde schall jeg holde bemte: Mølle wed saa god heffd och macht som det sig enn Mølle wedkommer och behøffuer. For det fembte som Gud det saa behagede min sønn [offuer] Leffuende min død daa hand at til wige och beholde forschr: Mølle for om meldte forpactening och der imod fuldkome alle ligesom denne min forplegt i alle Punchter formelder, effter min død och hermed holde huer andre dette schadisløß med wore arffuinger, saa er derfor tuinde lige Enß Stemminge for Eniger Concluderit och huer aff parterne en tilstillet, dette bekrefte Wi med wore hender och Segell her neden fore och ombedet Søffrin Pederßenn och Lauridtz Ammisbøll i Weylle med till destobedre tryghed att Confirmere. *Actum Wedle Die et Anno ut Supra.* Fandtiß wnderschreffuen aff forn: Bertell Marchußen, Christen Harboe, Søffrin Pederßenn, och Lauridtz Amisbøll. Derpaa fandtiß affschreffuen att werre betald alle forfalden Quartaller thill 1668 denn 11 Novemb: huilchet forschr: indleg och Contragt her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer vdußer och effter diß leiglighed war Christen Harboe endelig domb begierindeß. Saa mødte Bertell Marchußen och der imod i rette satte och suaret att effterdi Christen Harboe iche haffuer holden sin Contragt och till Bertell Marchußen lauerit huiß breffue som Møllenß herlighed och frihed andgaard effter offte anmoding saauelsom sin egen løffté den 18 Decemb: 1668 daa hand haffde hann: for sin Oberst vdi Kiøbenhaffn indsteffnit for same breffue saa och iche heller holdenn sin egen wdgiffuen haandschriftt paa dee 5 blocher till Møllennß høy nødwendig biugning formindte der for Contragten att werre forbrøt død och machtesløß och Christenn Harboe att were plegtig Møllen at annamme och betalle huiß Bertell Marchußen paa Møllenn andwendt haffuer, siden hand denn andtoug. Huor imod Christen Harboe suaret att haffue sin Contragt holden och effter kommit och haffuer forskaffet hann: seddell paa tuinde Eger och en bøg effter Contragten indhold, formindte der for slig Bertell Marchußenß wdfluchter iche burde at andseeß menß begierde endelig domb effter sin i rettesettelße. Noch fremlagde Bertell Marchußen en beschichelße Seddell som saalediß formeldte. Eftersom *Mandhaft* Christenn Christenßenn Harboe vnnder hanß Kongl: *Maytz: Liffguardie* sig well erindrer huad Contragt hand med mig haffuer Sluttet om Weylle Mølle, nemlig att ieg schulle nyde alle Møllenß friheder och herligheder imod dend store tynge samme Mølle følger och ieg maa suare, saa effterdi ieg nu ingen Documenter som friheden kand med ved lige holdeß och søgeß effter, aff hannom hid indtill effter offte anmoding haffuer kundet megtig bliffue huor for ieg indnu wed dißse tou dannemend till offuer flødighed aff hannom begierer mig for det første motte tilhendigeß hanß benaadingß breff, item det breff huor effter ieg kand fodre behøffug schouff till Møllenß Reparation och wedlige holdelße, ti at ieg først schall løbe om tømmer naar mangell er paa Møllen och lade saa maallen lige, bewilger iche dee store wdgiff, for det andet det forbudß kongebreff att Weylle bye och andre som haffr: søgt Møllenn schall wed dend forbliffue, for det tridie alle andre breffue, Mølle Demningen och strømenß wed lige holdelße wedkomende till effter rettning och huor snart ieg dem maa bekomme forwenter herpaa hanß schriftelig suar paa det hanß løffté effter indsteffningen den 2 Decemb: 1668 giort for hanß Obrister Welædelle Herre, Herrn Arnßtorp med tilbørлиг respect kand effterkommis efftersom hand daa berettet for hanß Exelent diße bemte: breffue att lige udi Weylle, och Obristen hannom forelagde att lauere mig dem. *Haunie* den 23 Decemb: 1668 *Bertell Marchußen*, och fandtiß bag paa same breff schreffuen her foruden fordriß ydermeere effter Christen Christenßen Harboeß Zeddell dee femb bloche hand mig

wed Contragtens sluttening beloffuede och ieg iche indnu haffuer bekomit eller haffuer mig ladet fore viiße stedet huor dee legger wiidere ind schoffuenß naffn menß iche wild werit mig følgachtig till pladtzen och stedet forn: knube i sig selff paaligger och fandteß der ydermeere schreffuit, haffue wnderschr: Anno 1668 den 23 Decemb: verit hoß forn: Christenn Harboe med dette breff i hanß huß som hand selff tog och leste, war wnderschr: som det i sig selffuer wduiße, noch fremlagde en beuiß som lyder. Kiendeß ieg Christenn Harboe att haffue forerit Bertell Møller i Gudsøe Mølle femb Egeblocher till bygningß tømmer som schall findeß paa Winding schouff och Hordsted schou till at forbyge paa Weylle Mølle som schall werre foruden voriß Contragt bekiender ieg *Christen Christenßen Harboe mpp*: huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: Bleff saalediß derpaa sluttet, daa effter tiltalle giensuar och den sagß leiglighed saa och effterdi begge parterne i rette møder och Bertell Marchußen som Møllen haffuer i forpachting iche fremleger nogen beuiß att hand dee resterinde penge /: till tuinde Terminer forfaldenn ehr :/ effter Contragtens indhold, haffuer betald, daa tilfindeß Bertell Marchußen forschrr: 45 dr: effter sin forplecht med diß der offuer for aarsaget omkostning inden 15 dage at betalle eller der for werre namb vndergiffuen.

Hußfougdenn Jachob Lauritzenn fordrit domb imod Augustinus Ernst Großman i Welling, effter sin i rette settelße och opsettelsiß indhold tilfört nest affuigte 26 Aprilis och findeß No: 34: Belangende it aff hanß Stibbørnn som er bleffuenn borte och var nu paa Kongl: Maytz: veigne endelig domb begierindiß. Saa bleff forn: Augustinus Ernst Großmand paa robt förste andet och tridie gang, mødte iche ey holder nogenn paa hanß weigne till giensuar eller erklering i nogenn maader: daa effterdi sagenn udi sex vger haffuer verit opsatt saa der udi iche wiider forholling imod receßen schee kunde, och berørte Augustinus Ernst Großmand er i rette kaldet och beklaget, for it hanß Stibbarnn som hand beschyldeß for att haffue bort jagett, och ey nogenn kundschap er, huor same barn er aff bleffuenn, daa wideß iche retter der udi att kiende, ind forn: Augustinus Großmand jo bør her for sig louglig att erklero, och schaffe nogenn kundschap at barnit offuer hanß bort jaggelße ey er kommen till schade.

Hußfougden Jachob Lauritzenn adwarit och befalde en huer att lade dee paabudene staffe bliffue ydt och lauerit vnder Executions straff.

Peder Nielßen i Børchop fordrit domb imod Tomiß Ebbeßen och Iffuer Huid for huiß der resterit aff Gaffuerslund Kiercheß thiende, huilchet med bege parterß beuilling bleff opsatt otte dage.

Hußfougden Jachob Lauritzenn adwaret och paamindte saa mange her udi Herridtet der haffuer bekommen frihed paa deriß gaarder for dennom at opbyge att dee tiltencher och byger paa denn: och naar dee der om søger schall dee bekome Zeddeller paa biugningß tømmer.

Peder Buch i Schierup fordrit domb om det pandt hand haffuer fra Sl: Jenß Pederßenß gaard i Schierup hand haffuer opbødenn arffuinger till løßenn effter thingbuindeß wduiße den nest affuigte 26 Aprilli gich i opsettelße, och der offuer i rette lagde it tingbuinde her aff tinget vdgiffuen Aar 1660 denn 12 Novemb: som till meening indholdte att forn: Peder Buch daa for retten haffuer fremlagt ladet leße och wd Copie it pandtebreff som var synder røndet och forderffuit udi forleden vfredtz tid daa det haffde verit hensat och forvart for fienderne, huilchet dog nogenlediß kunde leßeß och haffuer werit till meening att Aar 1654 Mandagenn den 19 Januari haffuer Jenß Pederßen i Schierup for tingß domb kiendtiß sig schyldig och plegtig att werre sin Suoger berørte Peder Søffrinßen 20 Rix dr: in Specie som hand hannom udi rede penge londt och med forstracht haffuer som hand haffuer tilforplegtet sig och sine

arffuinger en for alle eller alle for enn erlig och vell att betalle Peder Søffrinbenn eller hanß arffuinger med gode rede penge och ingen andre wahriß frembydelße effter hanß egen wilge och minde vden schade och schadisløß i alle maader: och till deß ydermeere forsichering haffuer Jenß Pederbenn pandtsatt fra sig och sine arffuinger till Peder Buch och hanß arffuinger for forschreffuene 20 Rix dr: hanß selffeiger gordß Enghaffue kaldeß Winding Wadß Hauffge udi sin lengelße och bredelße som den forfundenn er, aff Arildtz tid werit haffuer och hør och bør med rette att werre, som dee schall haffue nyde bruge och beholde for it fuldt och frit brugelig Pandt indtill forn: Peder Søffrinßen eller hanß arffuing nøyachtig med rede penge affbetald bluffuer dend sidste penge med den første och den første med den sidste schadisløß i alle maadr: effter same thingbuindeß wiidere indhold her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: och effter diß leiglighed formindte forn: Peder Buch att effterdi same Pandtsatt Enghaffue iche er hann: louglig fraløst alligeuell hand arffuingerne det louglig haffuer bøden till løben effter thingbuindeß indhold och sagen nu siden i sex vger haffuer werit opsatt det dend burde hann: och hanß arffuinger for Eigendomb effter Recebenn følgachtig att werre, och war nu i dag endelig domb begierindeß. Saa mødte ingen till giensuar eller imod sigelße i nogen moder.

Forschr: otte dannemend alle wande, att dee saae och hørde Jenß Pederbenn i Brøndsted her i dag for rettenn i haand toug Anderß Hanßen ibid: loffuit och tilforpleget sig, att betalle *Iffuerß datterß* patrimonium hand i boen hoß sig beholdt effter hindriß fader Sl: Iffuer Lauridtzennß død, som er 20 Sldr: forudenn it schrinn effter schifftebreffuitß wduißening, huilchet hand loffuit for sig och sinne arffuinger att holde bemte: *Iffuerßdater* hindeß formønder Anderß Hanßen och deriß arffuinger vden schade och schadisløß i alle maader: Huor effter Anderß Hanbenn var thingbuinde begierindiß, och stod Jenß Pederßen till wedermeelle der dette vinde gich beschr:

Hanß Hanßen i Schierup domer i effterschr: sager Heridtzfougden Jost Tomß: andgaard. Jost Tommeßenn Herridtzfouget fordrit domb imod sinn Suoger Søffrin Mogenßen i Andkier effter sin i rette settelße och opsettelsiß indhold nest affuigte 19 Aprilli indført och findeß No: 33: och begierde nu i dag endelig domb effter som det er ret dombß dag, naar Pindtze vger daa ingen ting bleff holdenn iche regniß och ydermeere i rette satte och formindte att effterdi Søffrin Mogenbenn haffde forsetligwiß giort hann: denn schade paa sit eng jord och pløyet udi det i bredelbenn 48 fure effter thingbuindeß formelding om hand iche for huer fure bør att bøde 3 mk: effter lougenn, och der till med at haffue forbrut denn oprettet Contragt saa Jost Tommeßenn hanß hustrue och arffuing eller huem dend andpart hann: tilhør i Andkier Bundegaard bør att haffue fri adgang och tilgang effter dee 4 Aarß forløb fra Contragts Dato i alle maader att lade deelle, berørte bundgaarde och ald deß tillegelße wed huad naffn det er eller werre kand indtill hand eller denn: i alting bekommer halfft der aff effter deriß nøye, och begierde endelig domb. Søffrin Mogenßen mødte iche ey holder nogen paa hanß veigne till giensuar eller wedermeelle i nogenn maadr:

Jost Tommeßen Herridtzfouget fodrit domb imod Iffuer Huid i Gaffuerslund och Tommiß Søffrinbenn ibid: for dee iche med dee andre i Sognit haffde lauerit Kongl: Maytz: andpart korn tiende hand i feste haffuer, effter sin i rette settelße och opsettelsiß indhold indført nest affuigte 26 Aprilli och findeß No: 35: och ydermeere i rettesate och formindte att effterdi forn: Iffuer Huid och Tomiß Søffrinbenn haffuer opbaarin kongenß andpart tiende i kierffuenn och huerchen denn i reent korn eller kierffuen effter hanß festebreffß indhold till hann: haffuer lauerit om dee der for iche bør at lide som for whiemmelt, och her effter ey nogen rett att haffue tienden i kierffuen sig att tilegne medenß Jost Tommeßenß festebreff och recebenn sig att effter rette och der offuer i rette lagde Riber Hospitalß Forstander deriß

vdgiffuene festebreff paa samme tiende Daterit den 8 Novemb: 1652, som tilholdte dee att haffue fest hannom halffparten aff Kongl: Maytz: andpart korn tiende i Gaffuerslund sogenn, hanß liffßtid, huilchenn tiende forn: Jost Tomeßen maa och schall annamme och opberge aff Gaffuerslund sogen aff alle och en huer udi kierffuen paa aggeren effter Kongl: Maytz: vdgiffuene mandater och sidste recebis tiudelße och giøre sig det saa nøttig som hand bedst kand huilchet samme festebreff her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selfuer wiidtløftig vduißer. Iffuer Huid war tilstede och begierde ingen suar her till imod indført etc:

Jost Tomeßen fremlagde en domb her aff tinget wdgiffuen Aar 1668 den 10 Februari for huerffuit offuer Iffuer Huid i Gaffuerslund och Tomiß Ebeßen i Huilsbierig for huiß der resterer aff Gaffuerslund Kierche tiendiß affgafft dee paa Sognemendeniß veigne i feste haffuer aff Aar 1666 som var roug 1 ørte biug 3 ørte 4½ schip och ar: 2½ ørte 6 schip, item Iffuer Huid seerlig for 5 Slør: hand haffde hoß sig aff Kierchenß beholding, same domb war saalediß sluttet at effterdi Tomiß Ebeßenn och Iffuer Jørgenßen daa iche haffuer fragaet jou forschr: rest at besideß aff Gaffuerslund Kiercheß thiende der paa Sognemendeniß veigne i feste haffuer, er dee tilldømbt der for inden 15 dage at Clarere effter som det i kierchebogenn er andslagen for saauelsom Iffuer Jørgenßenn for dee 5 dr: hand haffr: hoß sig aff Kierchenß beholding eller huer for sin proquota att werre namb wndergiffuen, huilchen domb Jost Tomeßen begierde fornyet effter som dend indnu ey war fyldestgiort.

I lige maader begierde en domb fornyet offuer Tamiß Søffrinßen i Gaffuerslund her aff tinget vdgiffuen den 20 Januari 1666: for huiß hand aarlig tilkomer at wdgiffue aff denn gaard hand paabuor till Gaffuerslund Kierche nemblig, rog 1 ørte biug 1 ørte haffre 1 ørte 1 fierding smør och 1 tiendgriß huilchen domb war saalediß sluttet att effterdi Tamiß Søffrinßen iche haffuer mødt eller forschr: imod sagt er hand tildømbt sin forschr: resterinde landgiede till Kierchen at betalle inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz huor det findeß effter receßenn och effterdi den indnu siden Dato ey er effterkomit eller fyldiøgt begierde Jost Tomeßen dend fornyet.

Mandagenn denn 14 Juni Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Peder Tomeßen i Sellerup, Jørgen Nielßenn i Ranß, Hendrich Nielßenn i Welling, Hanß Jørgennßen i Breining, Søffrin Olluffßen i Gorsløff och Peder Wlff i Mørckholt.

Søffrin Jenßen i Schierup betiendte retten i dag udi Herridtzfougdenß affuerelße.

Heritz warßell nemblig Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier, Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, Anderß Olluffßen och Jep Jenßen i Winding, Nielß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted, som affhiemmellet ved Eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag otte dage louglig warßelgaff meenig Heridtz mend for deriß buopeell huer par i deriß forordnit sogner och byer imod gord siønß affsigt att suare her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Raßmuß Laßen i Gorsløff, Michell Pederßen och Jacob Søffrinßen ibid: att suare Stichtschriftueren Anderß Madtzenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer Axßell Willomßen paa sin hosbonde Anderß Madtzenß weigne gaff forn: Raßmuß Laßen till sag for noget kierche Jord hand paa nogen tid schall

haffue brugt schylder till Gorsløff Kierche 2 mk: Aarlig, Michell Pederßen i lige maader 1 ager schylder 2 mk: och Jacob Søffrinßen 1 ager schylder 2 mk: satte i rette och formindte dee bør att fremwiße huad hiemell och adkombst dee haffuer till same Jorder at bruge eller och der for lide deelle, opsat i 6 vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Hanßen och Jenß Jenßen i Welling att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Peder Jenßen i Smidstrop och Hendrich Nielßen i Welling for deriſ buopeell imod domb att suare Smidstrop Kierchel Werge Søffrin Pederßen i Welling her till tinget i dag. Noch same dag gaff Otte Pederßen i Smidstrop, Nielß Pederßen ibid: och Peder Jesperßen i Welling louglig warbell for deriſ buopeelle och imod domb at suare forn: Søffrin Pederßen paa Smidstrop Kierchel weigne her till tinget i dag ochgaff hand Peder Jenßen och Hendrich Nielßen till beschydling for huiß der resterer aff kierchenß tiende dee i feste haffuer nemblig hoß Proviantforwalter for Aar 1663 och 1664 aff kierchenß kornn penge 18 dr:2 mk: 7 sk: Anno 1666 – 3 mk: Anno 1667 penge 13 mk: 12½ sk: Ano 1668 – 24 sk: er saa for alle aaringer penge 23 dr: 11½ sk: Noch aff dee Øde gaarde hannon er schreffuen till fuld regenschab i kierchebogen, for Ano 1666 och 1667 udi tuinde Aar nemblig Peder Madtzenß gaard i Smidstrop, Welling Jørgen Raffnß gaard, Peder Ebßenß gaard, Nielß Jenßenß gaard, Hanß Hanßenß gaard, Olluff Hanßenß gaard och Jenß Baßeß gaard 15 schip 1½ fierdingkar rog, 16 schip 2½ fd: biug, haffre 6 tdr: 1 schip 1 fdcar er ipenge effter Taxstenn 33 dr: 1 mk: 1½ sk: Suma Samarum 56 dr: 13 sk: satte i rette och formindte forschr: tuinde mend som stander for tienden bør der till att suare och Clarere inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuen, bleff opsatt udi otte dage.

I lige maader gaff Otte Pederßen Nielß Pederßen och Peder Jesperßen till beschydling for huiß dee resterer till kierchen aff dee buoliger dee paabuor, opsatt udi otte dage.

Forschreffuenne otte trofaste dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Olluffßen i Follerup, Anderß Nielßen i Welling, Jeß Nielßen i Mørchholt, Jep Nielßen i Winding, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund som vande och affsagde ved æd med opragte finger effter receßenn att dee forledenn vge siønit alle gaardenne her i Herrit och daa befandtiß brøstfeldighed som effter følger. Gaffuerslund sogen och Bye. Hr: Raßmuß Jenßen paa den festegaard hand ibuor er opsat 10 fag ny huß uden for gaarden dee 5 fag med jordgraffuen stolper, noch fandtiß opsat 1½ fag ny huß i gaarden, och it fag Quist. Jenß Mogenßen ½ gaard haffuer frihed och intet biuget. Morten Olluffßen ½ gaard haffuer frihed och intet biuget. Lauritz Jenßen ½ gaard haffuer frihed och inttet biuget. Tommiß Søffrinßenß salßhuß stander gandsche paa fald. Schickballe Jenß Søffrinßen fattiß it huß. Børchop: Peder Nielßen opsatt trei ny huße huer 5 fag. Christenn Pederßen haffuer frihed och it huß nylig byget ellerß ehr brøstfeldighed paa alle dee andre gaarde i byenn. Sellerup: Peder Tommeßenß gaard øde. Nielß Matiaßen som haffuer fest en halff øde gaard haffuer sat 9 fag stolphuß, fatteß it huß. Søffrin Mortenßen haffuer fest en halff øde gaard haffuer sat 11 fag stolphuß fatiße it huß. Hanß Hanßenß gaard brøstfeldig for tømmer. Peder Tomeßen nylig opsat 4 fag huß och 2 fag port huß fateß it huß. Hanß Tommeßen halffgaard brøstfeldig for tømer. Søffrin Jenßen 2 huß paa jord graffuen stolper det enne brøstfeldig for tømmer. Buoliger: Søffrin Bertelßenß øde. Hiare Pederßenß øde. Hanß Thommeßenß huß fatteß tømer. Karen Pederßdatter fatteß it huß. Breining: Madtz Nielßen fatteß it huß. Hanß Jørgenßen fateß it salßhuß. Buoliger: Christenn Nielßen nylig fest it huß Olluff Mortenßen haffuer paabuod huor paa findeß tou gamelle huße som will neder falde med mindre det med all erførste bliffuer derpaa forbedret. Michell Knudtzen haffuer it gammell huß och det andet huß øde. Breining Møllested: Madtz Christenßen fateß it huß. **Andkier:** Peder Jenßen fateß 2 huße. Peder Mortenßen fateß it huß. Peder Christenßen: fateß 2

huße. Peder Søffrinß: fateß it huß. Laß Jenßen fateß it huß. Bertell Frandtzen nylig fest och opsatt it huß 10 fag paa it øde sted dend anden biugning fateß. **Madtz Nielßen fatteß biugningß tømer.** Terchell Madtzen fatteß 2 huße. Søffrin Staffennßen fateß noget tømer att forbedre hußene med. Hanß Staffenß: fateß it huß. Buoliger: Hanß Christenß: øde. Peder Hanßen nylig fest och sat paa steden 8 fag huß. **Huilsbierig: Peder Jørgenß: Kreng nylig fest fatteß 2 huße.** den anden Peder Jørgenbenn fatteß 2 huße. Tomiß Ebbeßen fatteß it huß. den bundegaard Peder Jenßen och Søffrin Nielbenn haffuer paabuod er øde. Buollig:Tomiß Ebbeßenß øde. **Brøndsted:** Peder Tygeßen fatteß it salßhuß. Søffrin Jenß: fateß it huß. Hanß Knudtzen fateß it huß. Anderß Hanß: fatteß it huß. Jørgen Hanßen fatteß it huß. **Søffrin Jørgenßen fatteß it huß.** Elisbet Peder Nielßenß fatteß it huß. Gorsløff ogen och bye: Jenß Søffrinßen fatteß 2 huße. Peder Nielß: haffuer ichonn it huß. Tomiß Karg fatteß 2 huße. Jørgen Staffenßenß salßhuß er brøstfeldig for bielcher och leider, och fatteß it huß. Nielß Ibßenn fatteß 2 huße. Peder Jørgenbenn fatteß 2 huße. Nielß Christenbenn fatteß it huß. Hanß Anderßen fateß it huß. Tøger Tomeßen fatiß en lade och 3 binding salßhuß. Michell Bull fatteß it salßhuß och it feehuß. Christen Pederß: fateß it salßhuß. Madtz Søffrinß: Krag fatiß it salßhuß och it feehuß. Raßmuß Søffrinnbenn haffuer ichonn it huß. Hannß Anderßen Bierigßgaard fater 4 fag huß. Jachob Søffrinß: fatteß it huß. Søffrin Olluffß: fatteß 2 huße. Hanß Jørgenbenn fatteß it huuß. Søffrin Pederbenn fatteß it huß och it huß noget brøstfeldig. Raßmuß Laßen fateß 1 lade, noch it støche feehuß. Hanß Nielßen Schoffuenborgit huß brøstfeldig for leider, noch fatteß it feehuß 4 fag. Anderß Thomeßenß salßhuß brøstfeldig for leider, it feehuß fateß keider och bielcher. Mørckholt: Laß Jepßen fatteß 6 binding huß. Christenn Raßmußen fateß bielcher och leider till 10 binding huß. Jenß Raßmußen fateß 15 binding huß och leider under 12 binding huß. Morten Nielßen fatteß leider till 10 binding. Staffenn Mortenbenn fatteß leider och stolper till 16 binding huß. Peder Wlff fatteß leider till 10 binding huß. Søffrin Hanßen fatteß leider till 10 binding huß och 4 stolper till it andet huß. Søffrin Hanßenn Bund fatteß femb binding ladehuß. Søffrin Nielbenn fatteß 10 fag salßhuß. Ranß: Jørgen Nielßen fatteß it huß. Lauridtz Jenßen fatiß it salshuß. Hanß Hanßen fatteß it salßhuß och 1 ladehuß. Paa Anderß Knudtzenß sted findiß ichonn en liden Hytte. Søffrin Søffrinßen fatteß nogenn leider. Schierup: Jenß Vinter fatteß 2 huße. Søffrin Jenßen fatteß it huß. Michell Jenßen fatteß 3 huße. Jachob Nielßen fatteß 2 huße. Peder Raffn byger paa it øde sted haffuer sat 2 huße och fatter 3 huße. Søffrin Damkier fates 2 huße. Raßmuß Veng fatteß it huß. Jenß Weng fatteß 2 huße. Søffrin Nielß och Peder Søffrinßenß gaard øde. Jenß Muncheß gaard fatiß it huß. Hanß Hanßenn fatteß 3 huße. Suinholt: Knud Pederbenn och Jachob Søffrinßen fatteß it staffuehuß. Michell Jenbenn it megit wforuarlig Ildsted i Schierup. Jachob Nielßen, Sidßell Schoemager, Søffrin Nielßen, Neß Michelbenn och Jørgen Nielßen ibid: alle w-forwarlig Ildsteder. Winding: Anderß Madtzen fatteß it huß. Jørgen Nielßen fatteß it huß. Jep Nielbenn fatteß leider till 7 fag huß. Hanß Pederbenn fatteß it huß och haffuer en øde schorsteen. Welling: Behøffuer huer mannd biugningß tømer. Piedsted er alle gaardene gandtsche brøstfeldig och behøffuer tømer och tag vndtagen Morten Tomeßenß, Poffuell Staffenßenß och Nieß Trogelßenß gaarder nogenlediß er wed magt. Hanß Baße, Raßmuß Pederbenn och Michell Wideßen haffuer huer it wforuarlig Ildsted: Madtz Hanßen i Welling, Poffuell Hanßen, Laß Klinchhamer, och Nielß Jenßen ibid: haffuer huer it wforuarlig Ildsted. Follerup: Hanß Olluffßen fatteß it huß och jord leider till 8 fag. Nielß Bertelßen fatter it huß. Madtz Nielbenn fatter it huß. Tyge Pederbenn fatter 2 huße. Peder Tygeßen fatter 2 huße och Peder Bull fatter 2 huße. I lige maader befandiß Hampfrøe at were saaed och ymper och pille staffuer satt vden paa dee steder huor nylig øde steder war andtagen eller indnu war øde, huor effter Ridefougdenß fuldmegtig war thingbuinde begierindeß. Warßell forschr:

Gaffuerslund Kierche Werge Peder Nielßen i Børchop fordrit domb [offuer] Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Jørgenbenn for resterinde affgiffit aff Gaffuerslund kiercheß tiende dee

i feste haffuer for forledenn Aar 1668 huilchet gich i opsettelße nest affuigte 26 Aprilli och findeß No: 36: och er bedrager sig samme tiende korn rog 2 tdr: 1½ schip, biug 4 tdr: 3 schip 1 fdcar: ar: 5 tønder 2½ schip, huilchet schulle werit lauerit thill nest affuigte Fastelaffuen, satt i rette och formindte att effterdi forschr: tuinde mend stander for bør at Clarere eller der for werre namb wndergiffuen. Saa mødte Peder Thomeßen i Sellerup, Hanß Jørgenßen i Breining, Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Laß Pederßen i Børchop som suaret paa meenig Gaffuerslund sognemendß weigne, att dee effter deriß oprettet Contragt thingþuinndeß indhold wille wdpandte huiß der resterer, huer for deriß Byer, saa dee iche wille at noget om deriß kierche tiende schulle talleß saa forskreffne tou mend kunde vere vden schade huor offuer Tomiß Ebbeßenn och Iffuer Huid igien eschet aff forschr: mend for rettenn dee wille gjøre andstaldt i sognit saa det resterinde kunde blifue wdpandtet inden otte dage denn: schadesløß, bleff aff Hanß Olluffßenn i Follerup tilforordnit Setfouget tildømbt att Clarere kierchenß tiende effterdi dee der for stander och haffuer i feste eller lide namb effter forordeningen:

Mandagenn denn 21 Juni Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinnßen i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder pederßen i Gorsløff, Nielß Therchelßenn i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Søffrinn Pederßen i Welling, Peder Jenßenn i Smidstrop och Hendrich Nielßen wdi Welling:

Den sag Søffrin Kuod i Welling haffuer i opsettelße imod nogle mend i sognit er fremdeelliß opsatt udi 14 dage.

Form: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jeß Nielßenn i Mørchholt, Peder Wlff, Staffenn Mortenßen ibid: Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Tomiß Ebeßen i Huilsbierig, och Jep Nielßenn i Winding som vande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag 14 dage var till siøn vdi *Ranß Maier*, offueruerindeß Kongl: Maytz: Ridefouget Jachob Lauritzenn, och daa befandtiß samme *Maier* Aar effter andet meget for arget och aff haffwandet hen schyllet saa denn: siøntiß att huer mand der i byenn iche kunde auffle meere ind 5 læß høe i det allermeste att saa i sandhed er bad berørte mend denn: Gud till hielper paa, huor effter Hanß Hanßen och Søffrin Søffrinßen var tingþuinnde begierindeß, fremlagdeß her hoß Ridefogden berørte Jachob Lauritzzenß schrifftelig kundschap som indholdte att hand paa Kongl: Maytz: weigne samtychte dette winde vden varßell att motte vdstediß:

Mandagenn denn 28 Juni Anno 1669:

Otte Windeßmend

Jenß Nielßenn i Piedsted, Peder Tomeß: i Sellerup, Anderß Bertelßenn ibid: Peder Pederß: i Gorsløff, Jennß Søffrinnßenn i Schickballe, Søffrin Pederßen i Welling, Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Søffrin Nielßenn i Mørchholt:

Peder Buch betiendte retten udi Herridtzfougdenß affuerelße.

Hiimmellet med opragte finger och Eed Raßmuß Laßenn i Mørchholt, och Tommiß Søffrinnßenn ibid: att dee i dag 3 vger loulig warßelgaff for Koldinghuß Slotzport om nogen paa hanß Kongl: Maytz: veigne wille haffue noget att suare imod opsigelße winde dee Mørchholtß mend achtet at gjøre och tage beschr: her till tinget i dag, och forkyndet Porteneren same varßell.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielbenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted at dee i dag otte dage loulig warßelgaff Madtz Anderbenn i Piedsted for hanß buopeell imod winder att suare Nielß Raffn her till tinget i dag: Der nest for rettēn fremkom Jørgenn Raßmußenn i Piedsted wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen hann: i Gudtz sandhed fuld witterligt er att det Crone buollig i Piedsted Madtz Anderbenn nu i buor som kaldtiß *Dorite Smed Kuoniß Huß* derpaa buode hanß fader Raßmuß Jørgenßen udi 40 Aar och hand effter hann: udi 7 Aar, och daa haffuer dee aarlig giffuen der aff till landgiede 12 schiper biug, 2 hønb, 1 lamb, 1 gaaß och tou schiper haffre. Der nest wande i lige suorne Eed Søffrin Jenßen i Piedsted och Søffrin Frandbenn ibid: dee att kunde mindeß udi 70 Aar der haffuer buod otte mend paa same buolig och Olluff Simenßen war den første huilche effter huer andre haffuer aarlegen giffuen berørte schyld aff forschr: buolig, at saa i sandhed er det bad dee denn: Gud till hielper paa, huor effter Nielß Raffn var thingbuinde begierindeß: och var Madtz Anderßen till wedermolsting der dette vinde gich beschr:

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande att dee saae och hørde her i dag for rettēn frembkomb Peder Mortenbenn Vlff i Mørchholt, Laß Jepbenn, Mortenn Nielbenn, Staffenn Mortenbenn och Søffrinn Nielbenn ibid: som paa deriß egene och meenige Mørchholt bymendß weigne opdagde i dag till tridie ting it *fiskeri* for deriß land vdi haffuit dee samptelig udi byenn stander indsprechuen for udi Jordbogen, ey wiidere att wille haffue der med at bestille i nogenn maader, huor effter berørte mend war thingbuinde begierindeß:

Mandagen denn 5 Juli Anno 1669:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßen i Schierup, Peder Jenßen i Smidstrop, Peder Pederbenn i Gorsløff, Jep Nielß: i Winding, Søffrinn Olluffbenn i Gorsløff, Hanß Nielbenn i Brøndsted Mølle, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Søffrinn Pederbenn i Welling.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffbenn och Jep Jenßen i Winding att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Jenß Glasbierig i Vejle for hanß buopeell, och Nielß Søffrinßen i Winding for sin buopeell bege imod domb och winder att suare Laß Jenßen Bødicher her till tinget i dag: For retten frem komb Peder Søffrinßen i Andkier wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen att hand hoß war hørde och saae om dagen nest for St: Hanßdag sidst forledenn henn imod aftenn det hanß broder Nielß Søffrinßen Soldatt kom i Laß enßenß gaard och war Jenß Glasbierig i Weyle ridendiß med, och tilbød Laß Jenßen en ond 28 sk: som hand schulle haffue giffuit hannom i sin løn och der for begierde andre penge, huilchet Laß Jenßen nechtet hannom, och sagde hand haffde taget same 28 sk: aff en erlig mand for fuldt och vdgiffuen dend for fuldt, huor till suaret Jenß Glasbierig som holdt vden dørin paa en hest, bekiender du att du haffuer tagen same penge for fulde och giffuen Nielß Søffrinßen dend for fuldt och nechter hann: andre penge for dend, daa schulle dine Øren saa klapeß det dieffuellen schulle fare i dig, och saa kom Laß Jenßenbenn høstrue, Anne Lauritzdatter vd aff dørin med it thre i haanden, och sagde fandenn schulle føre hann: fra dørinn och i det same stod Jenß Glasbierig paa jorden hoß besten och der effter saae haand att Laß Jenßen komm i dørinn och huingellet omkring med enn bred Øxe der effter komb Laß aff dørinn och Nielß Søffrinßen komb aff stoffuen vdi dørinn och haffde rygen vendt wd till gaardenn, och saa komb Anne Lauritzdatter och greb Nielß Søffrinßen fat och tomellet ud aff dørinn med huer andre, till dee komb omkulde i møding floden, och hun daa laae offuer paa hannom, och der dee saae kom op igien med huer andre slog Nielß Søffrinßen hinde it slag aff sin kaare, som war i bælgenn, och saa gich hand neder aff hußet som hand sad och techet och schilde dønnom fra huer andre, och daa stod Laß Jenßen inden sin dør och haffde en forch vd aff dørinn som Jenß Glasbierig daa stod och holdt for hann: att hand iche schulle kome vd och

giøre schade med dend. Noch fremkom Bertell Fandtzenn och Willom Frandtzenn i Andkier, wande och bestod i lige suorne Eed att dee samme dag saae att Nielß Søffrinßen kom vd aff Laß Jenßenß gaard med en kiedell i haanden, och Jenß Glaßbierig kom ud aff gaarden bag effter och huingelet omkring med sin haand som hand haffde faaet nogen schade udi, huor effter Laß Jenßenß var thingbuinde begierindeß. Nielß Søffrinßen mødte till wedermeelle och suaret der till att huiß hand der udi gaarden giorde war iche andet ind nød werie, och war Jenß Glaßbierig till wedermolsting der dette vinde gich.

Søffrin Pederßenn i Welling, Smidstrop Kiercheß Werge fodrit domb imod Peder Jenßenn i Smidstrop och Hendrich Nielßen i Velling for affgiffenn der rester aff kierchennß tiende dee stander for paa sognemendeniß weigne i det halffue sogenn udi Holmandtz Herit belegendiß er, effter sin i rettesettelße och opsettelbiß indhold nest affuigte 14 Juni indført och findeß No: 64: och war nu i dag endelig domb begierindiß, och i rettelagde Smidstrop kierchebog huor udi fandteß Søffrin Pederßen regnschab serlig indført for det halffue sogen i Holmantz Herrit for det Aar fra 1666 och thill 1667 och till indtegt ført den fulde kierchetiendeß affgiff i samme halffue sogen som er rog 5½ tdr: biug 7 tdr: ar: 19 tdr: i lige maader till fuld indtegt ført om aaret nest effter fra 1667 och thill 1668: berørte affgiffet rog 5½ tdr: biug 7 tdr: och ar: 19 tdr: effter kierchebogenß vidtløfftig indhold her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn. Saa mødte Peder Jenßen i Smidstrop som paa sin egenn och Hendrich Nielßen weignne i rettelagde deriß schriftelig suar som formeldte. Efftersom Smidstrop Kiercheß Werge Søffrin Pederßenn i Welling tiltaller oß wnderschreffuenne, Hendrich Nielßen i Velling och Peder Jenßenn i Smidstrop, som paa Sognemendeniß weigne stander for Smidstrop kiercheß halffue korn tiende aff Holmandtz Herrit, for endeelß Proviantforvalterenn Nicolaus Berntz i nogle Aar schulle restere aff dee gaarde hand haffuer i Welling saa er der till woriß korte suar, att vi haffuer med enn domb at beuise det vi haffuer fodrit derpaa, och Proviantforvalter schyder sig till reigennschab, medkierchenn for nogle deeller till kierchenß reparation aff hannom schall vere lauerit, som kierche wergenn bør att giøre forklaring om, huor till dee er bleffuen forbrugt och nogle Aar haffuer Søffrin Pederßen selff aff hannom annammit endeell aff kornit och ladet endeell staae till rest och aldeelliß intet hafft der med att bestille, saa oß fatig mend inttet om Søffrin Pederßen reigennschab paa kierchennß veigne med Proviantforwalterenn er beuist, i lige maader ville fordre aff oß for Aar 1666 och 1667 endeelß kormn for dee øde gaarde er bleffuenn tilbagge som ingenn seed var till, eller tiende kunde bekomiß aff huilchet oß och iche kunde vedkome effterdi Søffrin Pederßenn selff annammit baade voriß saauelsom dee andre sognemendß kierche kornn aff enn huer i seer, och iche daa omtalte noget aff slig øde guodtz schulle giffueß her i sognit meere ind andre steder, som hand haffde burdt aarlig sinn indtegt effter receßenn att indfordrit och sit reigenschab Clarerit formeener oß for Søffrin Pederßen tiltalle vden reiktig adgang frie att were, och dette udi rette motte andtageß lebiß, paaschreffuiß och indföriß i huiß herom ganger beschreffuenn. *Actum Smidstrop den 21 Juni 1669, Hendrich Nielß: Peder Jenß:* Der nest fremlagde enn schriftelig kundschab saa lydendiß: Bekiender ieg wnderschr: i ald Gudtz sandhed att effter schreffuene gaarde, enten till kierchenn eller prestenn aldeelliß ingenn tiende i nogenn maader er bekomit, Aar 1666 och 1667, nemblig Peder Madtzenß gaard i Smidstrop, Jørgenn Raffnß gaard i Welling, Peder Ebeßenß gaard, Nielß Jenßenß gaard, Hanß Hanßenß gaard, Olluff Hanßenß gaard och Jenß Baßeß gaard ibid: efftersom dee daa var aldeelliß Øde, vdenn seed och auffling siden dend fiendtlig Ruin dette winder ieg med min EgeHaannd schreffuit och wnderschreffuit, *Nielß Lauridtz Riber i Smidstrop præpos: Holmandtz Herit Eghaand:* och fandtiß derpaa ydermeere schreffuit, forskreffuenne woriß Sognepresteß kundschab bekreffter vi wnderschreffuene, om meldte gaarde udi berørte Aaringer, att haffue verit udenn aufflig och tilbierung bekrefftiß med egen hender, *Peder Jenßen Raffn, Iffuer Jenß: HM:S:B: Peder Madtzen, HPS:* Noch i rette

lagde enn domb aff Holmandtz Herridtzting vdgiffuen Aar 1667 denn 8 Juli som i sinn sluttning formeldte att effterdi Sognepresten Hr: Nielß Lauridtzenn med Kierche Vergen och flere aff Sognemendenne, tilstod och berettet att huiß deeller fra Welbemte: Proviantzforwalter Nicolaus Berntz och till kierchenn kommen war er aff huiß deeller hand till kierchenn forærit haffde, och forschr: 2 Aarß resterinde tiende till kierchenn iche imod sigeß jou reiktig att werre, widste fougden iche retter ind berørte Nicolaus Berntz jou der for indenn 15 dage bør att Clarere eller derfor lide namb och wdwordering i hanß buo och guodtz effter forordeningen, huilchen domb befantibb att werre lest och paaschreffuen her paa Holmandtz Heritsting Aar 1667 den 2 Septemb: och den 16 Septemb: I lige maader Aar 1668 den 10 Februari och denn 26 Octob: saauelsom och her i dag for retten bleff lest och paaschr: huor offuer dee bød dennom i rette paa bege sider med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: Sluttenning findeß No: [mangler]

I lige maader fordrit forn: Smidstrop Kiercheß Werge domb imod Otte Pederßen, Nielß Pederßen i Smidstrop och Peder Jesperßenn i Welling for huiß der resterer, aff denn Aarlig affgiffit dennom tillkomer att vdgiffue till Smidstrop kierche aff kierchenß jorder dee bruger effter opsettelße och i rettelagde kierche bogen som indholdte om Jordschyld som følger. Vdi det Aarß reigenschab fra 1662 och till 63: fandtiß tilførdt ingen jordschyld haffuer verit at bekome det Aar, i lige maader udi det Aarß regenschab fra 1663 och till 64: war tilført iche jordschyld det Aar war at bekomme, menß det Aarß reigenschab fra 1664 och till 65: fandtiß tilført om Jordschyld, i Smidstrop aff nogen kierche jorder Nielß Pederßenn bruger, 4 mk: Peder Jesperßenn i Welling aff nogen kierche jord 2½ mk: Otte Smed i Smidstrop aff Luußtofft 18 sk: Liubsch, aff en otting jord paa Hostrup March 8 sk: Liubsch, er tilsamen 3 mk: 4 sk: I lige maader fandtiß ligesom tilført Aarlichen kierche wergen til indtegt hid indtill, effter kierchebogenß wiidere indhold formindte dee effter kierchebogenn burde at Clarere huiß dee aarligen aff forschr: penge kunde med restere inden 15 dage eller huer for sin proquota att werre namb vndergiffuen. Saa mødte Otte Pederßen i Smidstrop och der imod i rettelagde it thingbuinde her aff tinget vdgiffuenn nest affuigte 10 May: som indholdte att Peder Pederßen i Welling och Hanß Pederßenn i Smidstrop daa haffuer wondenn, at saa lenge dee en huer kand mindiß daa er der iche nogen tid giffuen meere till Smidstrop kierche aff det buolig Otte Smed paabuor till Smidstrop kierche ind 3 mk: dansche Aarlig før indnu siden *feidetiden* dee haffuer hørt der meere der aff fordriß: I lige moder fremlagde Nielß Pederßen i Smidstrop it winde her aff tinget vdgiffuen den 1 Marty sidst forledenn, som formeldte att Peder Pederßenn aff Welling daa haffuer wondenn att kunde mindeß 50 Aar och imeddeller tid haffuer Sl: Jenß Anderßen som buode paa det Cronbuolig i Smidstrop Nielß Pederßen nu ibuor iche giffuet meere aff det kierche jord till buoliget leger imenß hand derpaas buode ind 24 sk: Aarligenn, till den tid Sl: Mogenß Bille war Lenßmand paa Koldinghuß som giorde samme 24 sk: thill Rix penge, och hand sidenn denn: saalediß Aarlig wdgaff thill Smidstrop kierche imen hand leffuede, huilchet winde Raßmuß Nielßenn i Lundmølsted bekrefftet udi lige Eed att were beuist vdi 24 Aar hand kunde mindeß, effter som hand der i byen haffde tiendt. Noch fremlagde Peder Jesperßen it thingbuinde och her aff tinget vdgiffuenn den 10 May sidst affuigte, som tilholdt att Peder Pederßenn i Welling och Nielß Hanßen ibid: daa haffuer wondenn, att saa lenge dee enn huer kand mindeß er der iche nogen tid giffuen meere till Smidstrop kierche aff det buolig Peder Jesperßenn i Velling nu ibuor ind 24 sk: Aarligenn, før ind nu siden *feide tidenn* dee haffuer hørt der meere der aff schulle fordriß: och effter diß leiglighed formindte forschr: trei mend dennom noget wseedwaaligt ey burde att paalegiß, menß dennom erbød gierne att wille Clarere huer affsit som deriß formend for dennom effter thingß winderniß indhold giort haffr: som dee offte Søffrin Pederß: tilbudet haffuer som well och dee gammelle kierchebøger schulle wduiße om dee motte komme i rette, och dee der for

burde for Søffrinn Pederßen tiltalle Quit att werre, med flere ord och talle denom derom imellom faldt.

Peder Raffnn paa Hußfougden Jachob Laurßen weigne, opliuste tuinde plage it berbrun och it suortebrun med tou huide föder om dee tilkomer nogen got folch er dee hoß hann: paa Kongl: Maytz: weigne att finde, och war her effter thingbuinde begierindeß:

Mandagenn denn 12 Juli Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Jenß: i Schierup, Thomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, Terchell Madtzenn i Andkier, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Hanß Nielßen i Brøndsted Mølle, Jep Nielßen i Winding och Michell Jenß: i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Søffrin Staffenßen, Terchell Madtzen, Jenß Lauridtzen, for deriß winde att afflegge. Noch hiemmellet Anderß Olluffßen och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Nielß Søffrinßen i Winding for sin buopeell och i dag 14 dage Jenß Glasbierig i Weylle for sin buopeell imod winder beschydling och klage att suare Laß Jenßen her till tinget i dag. Der nest for retten fremkomb Terchell Madtzenn i Andkier och Jenß Lauridtzen ibid: att dee denn neste dag for St: Hanßdag siønit Laß Jenßenn Bødicher i Andkier, och daa saae dee att hand war scham schaallet fra hanß nache langß neder ad hanß ryg i pletter tall saa welsom paa hanß arme, och hanß kuone war hoggen it stor lang huoll for i hoffuiden, som dee begge daa klaget att Nielß Søffrinßenn Soldatt haffde giort denom den samme dag. Der nest fremkom Søffrinn Staffenßen i Andkier wande i lige suorne Eed att hand same dag for St: Hanßdag hørde i hanß gaard att Laß Jenßen robte hiemme wed sit huß i sin gaard att der wille komme aff nabuorne och rede och kiere, och der hand saa wdkomb saae hand att Nielß Søffrinßen kom gangendiß neder adfuorten fra Laß Jenß: gaard med en kiedell i haanden och Jenß Glaßbierig kom riidendiß och wiidere widste hand iche i den sag att kunde winde, huor effter Laß Jenßen war thingbuinde begierindiß. Nielß Søffrinßen war till wedermeelle, och suaret att naar Laß Jenßen gaff hann: andre penge for den onde 28 sk: saa schulle hand noch som bekomme sin kiedell igien, och formindte hand burde sin klage att beuiße. Jenß Glaßbierig war och till wedermolsting och suaret att hand iche haffde hafft nogen schieling eller tuist med Laß Jenßenn eller hans høstrue i nogenn maader.

Nielß Hanßenn Raffnn tilspurde Nielß Søffrinßen Soldatt huorlediß hand komb till den schippe erter hand hannom hiembar till sit loßemente udi Hanß Bertelßenß huß i Kolding, som hann: med en schippe meere till hand ey igien bekomb, bleff frastollenn vdi Madtz Oudßenß huß i Kolding, huor till suaret Nielß Søffrinßen att hanß Officerer komb hannom till at berge same schippe erter till Nielß Raffnß loßement igienn, huor effter Hußfougden Jachob Laurßen war thingbuinde begierindeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Staffenßenn i Aldmind och Iffuer Iffuerßen i Wyff att dee nest forleden Løffuerdag var 3 vger louglig warþelgaff *Cornet* Fredrich Bud Sach lodserinde till Hanß Schierbech Schreder i Kolding otte dage 14 dage 3 vger maanit femb och sex wgerß warþell imod windesbyrd att høre och suare till Holmandtz Heridtzting som Ambtschiffueren Rudolph Faust eller hanß fuldmegtig achter at føre och tage beschreffuen. Dernest for retten fremkomb Jenß Nielßen, Poffuell Staffennßen och Nielß Throgelßenn i Piedsted wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen att denn 9 Juni sidst forledenn daa hanß kongelig høyhedß Hoffmarchalch morten Schienchel war paa Koldinghuß, kom der i Ambtschiffueren Rudolph Fausteß huß och begierde hand ville talle

for denn: med welbemte: Hr: Hoffmarschalch huorpaa Ambtschrifffueren gich paa Slottet baade paa deri^s och andre^s veigne att for rette, med Hr: Hoffmarschalch och dee gich bag effter hann: och talede med Ambtschrifffueren om deri^s sag indtill dee kom for deng nederste Slotzport som nye^s er bygget och ingen tenchte paa nogenn klameri eller for varede sig derfor daa kom *Cornett* Budsach gangendi^s ned fra samme port, och der hand komb jeffnside^s ved Ambtschrifffueren stilles tiende^s slog hand till Ambtschrifffueren med sin kiep, huilchet slag Ambtschrifffueren paa sin kiep optog och slog Budsach offuer armen med sin kiep igien, och saa slog dee tou eller trei gange samell med kieppene men iche dee saae att dee rambte huer andre och saa slog Budsach lø^s med sin kiep till Ambtschrifffueren och rambte hann: neden paa kiofflen paa dend høyre side, der effter sprang Budsach till bage och tog till sin degen som hand haffde wddragen till spidtzen, och sagde till Ambtschrifffueren du hundspot du schall springe mig anderledi^s om for en klinge som hand sagde paa Tydsk, huor till Ambtschrifffueren suared det schall bekomis dig ilde du offuerfalder mig her paa Slotz Pladtzenn, och saa stach hand sin degen ind igien, och en som gich effter hann: toug han^s kiep op, som haffde en stor hog degen wed siden, och Bodsach haffde en temellig lang degen ved siden, och Ambtschrifffueren ichon en liden stachet degen, saa schielde^s dee ad, Ambtschrifffueren gich till Slottet och Budsach neder i Byenn. Dernest for retten fremkomb Christenn Hanßen Schoemager suend i Kolding wande i lige suorne Eed att forschr: dag om morgenens klochen kunde werre wed 4 slet daa sad hand och arbeidet ho^s han^s kongelig høyheds hoffscluster i Kolding och saae att *Cornet* Budsach^s knecht gich op till Slottet, och gich strax neder tilbage igien, lidet der effter kom *Cornetenn* selff med en kappe om sig och en degen ved siden och samme han^s knecht gich effter hann: och haffde en stor hog deggen ved sidenn, och gich saa frem och tilbage och vaxerede indtill Ambtschrifffueren kom och wille gaae op till Slottet och haffde trei mend med sig och Bodsach kom gangendi^s neder for denn port som nye^s er bygget och saae att Ambtschrifffueren och Bodsach kom samell ligesom forschr: trei mennd, wandet haffuer, och ligesaa pascerit wndtagenn hand iche hørde huad ord dennom imellom war. Indnu vande forn: Christen Hanßenn, Mariaß Flint och Hanß Klaußenn alle trei Schomager suenne wdi lige Eed att som dee sad och arbeidet saa dee Welb: *Maior* Peder Jull kom gaaendi^s och wille gaae op till Slottet daa kom Bodsach gangendi^s hannom imod och daa hørde dee att Budsach sagde till *Maioren* her kom ieg till Ambtschrifffueren wed Slotz porten och prygelet hannom vd med enn stoch och ombad *Maioren* at der som der bleff noget paa Slottet tald derom hand daa wille tage han^s ord i beschydtz, huor till *Maioren* hann: intet suaret men gich till Slottet, och Budsach neder i byen med sin knecht effter sig, huor effter Kasper Anderßenn Wnderschrifffuer war paa Ambtschrifffueren^s weigne thingbuinde begierinde^s: Forschr: Matiaß Flint och Hanß Klaußen wande ydermeere att dee saae att Budsach och sin knecht om morgenens saa waxerede ligesom forn: Christenn Hanßen wandet haffuer.

Kongl: Maytz: Herridtz warbell nemlig Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Anderß Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding, Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier, Hanß Thomß: i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, Nieß Michelßen och Jenß Pederßen i Brøndsted, Michell Nielßen och Raßmuß Jenßenn i Piedsted som affhiemellet wed æd med opragte finger effter receßenn att dee i dag maanit loulig warbelgaff meenige Herritzmend for huer mands hu^s och buopeell imod forlegelße winde om seed och auffling till dee Øde gaarde att suare her till tinget i dag: Huor offuer Hußfougden Jacob Lauridzen i dag det fierde ting paa Kongl: Maytz: och han^s kongelig høyhedß weigne forlagde ald wloulig seed som kunde brugeß paa dee Øde gaarderß jorder her udi Herridtet och forbød nogen derpaa att auffle eller afføre høe eller korn imod hiemmell och minde vnder it fuldt ran och war her effter thingbuinde begierindeß:

Nielß Raffnn i Piedsted it forlegelße vinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag maanit loulig warßelgaff Proviantforwalter Nicolaus Berntz for sin buopeell i Welling och talde med hanß tiener imod forlegelße winde om wloulig seed i hanß fæderne gaardß jord att suare her till tinget i dag, huor offuer forn: Nielß Raffnn i dag det 3 ting forlagde ald wloulig seed som er ført udi hanß fæderne bundegaards jord saa wiidt hand och sinne Sydschind der udi er arffueligen tilfalden och forbød nogenn der aff noget høe eller korn att affløtte imod hiemzell och Minde vnder it fuldt Rann, och war her effter Tingß winde begierindeß: Warßell till forrne indførdt. Peder Buch betiente rettenn i dag udi Heridtzfougenß affuerelße.

Mandagenn denn 19 Juli Anno 1669:

Otte Windeßmend

Anderß Nielßenn i Welling, Peder Tommeßen i Sellerup, Anderß Bertelßenn ibid: Søffrin Pederßen i Gorsloff, Jachob Søffrinßen ibid: Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: och Jeß Nielßen i Mørchholt:

Hiemmellet med opragte finger och eed Lauridtz Madtzenn och Hanß Pederßenn i Schierbech att dee i dag otte dage loulig warßelgaff *Her* Nielß Lauridtzenn i Smidstrop for hanß buopeell imod domb och rettergang att suare Jachob Thomeßen i Hollmb Herridtzfouget i Eldherit her till tingett udi dag: huor offuer Jachob Thomeß: i rettesatte och formindte att *Hr:* Nielß Lauridtzenn burde att lade hannom lauere det *tresur* i Prestegaardenn findeß hannom tilhørig effter Thingbuindeß indhold, *Hr:* Nielß herpaa tinget haffuer wdgiffuen Aar 1668 den 6 Juli, och erstatte hannom andwendte omkostning och var herpaa domb begierindeß, opsatt 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage, saauelsom i dag 14 dage loulig warßelgaff Jenß Glaßbierig i Weylle och Nielß Søffrinßen i Winding imod rettergang och beschylding att suare Laß Jenßen Bødicher i Andkier her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Jenß Pederßenn i Suinholt for hanß buopeell imod beschylding att suare Jachob Søffrinßen ibid: her till tinget i dag: dernest for retten fremkom Jep Nielßenn i Winding, Hanß Nielßenn och Jenß Jepßenn ibid: som wande och bestod ved æd med opragte finger effter receßenn att nest forledenn Fredag war otte dage bleff hiendt aff Jachob Søffrinnßen thill Suinholt at besichtige hanß Moder Lienne Hanßdatter, och daa laa hun vdenn Jenß Pederßenß gaards port udi fuorten for gaardenn, och klaget att Jenß Pederßenn haffde slaget hinde med it tre och befandteß att haffue it blaa slag paa hindeß wenster armb, och hun var saa amegting dee tou aff dennom motte berge hinde hiemb i sit huuß, huor effter Jachob Søffrinßen war thingbuinde begierindeß:

Laß Jenßenn Bødicher i Andkier, fremlagde sinn och sinn høstrueß schrifttelig klage och indleg lydenndiß: Er dette min Laß Jenßen och min høstrue Anne Lauridtzdatterß haardelig last och klage offuer Nielß Søffrinßen i Winding Soldatt och Jenß Glaßbierig i Weylle for geWalt offuerlast och schade dee oß haffuer giort om dagen nest for St: Hanßdag wdi woriß huß och gaard kommer først frem och siger att haffue bekommenn i sinn Lønn aff mig enn penge som schulle werre ond, huilchet ieg benegter iche mig att werre beuist hand nogenn onde penge aff mig bekomb, iche heller schall beuise hand dend frem wiiste 28 sk: hoß mig fich, i huor hand dend ellerß haffuer bekomit, der effter ind før dennom udi klammeri udi woriß huß och gaard med oß, thoug en kieddell som hengde offuer ilden med syddendiß wand

och slog samme wand neder udi min Laß Jenßennß nache, imellom kleder och kroppenn, och mig scham schaalset, item med sinn deggenn houg mig Anne Lauridtzdatter i min hoffuit, enn stor schade, som aff siøn winder och Badschierenß kundschap kand erachteß, och saa haffuer dee med samme kiedell bort gangenn, alligeuell vi iche Soldatten denn ringeste schielling schyldig war, huor vdoffuer wii fatig folch udi woriß auffling och biering maa werre wnder Badschierennß haand och forsatt fra woriß næring, och for Aarsaget slig vold och offuerlast for høy øffringhed att klage som haffuer giffuit befalling sligt att schulle straffeß och der fore i dag det første ting klager huß fred och gaardfred sichter denn: paa haand och kalder paa Neffning her om att schiellie retmeßig och louglig effter receßenn, och formeener forn: Nielß Søffrinßenn och Jenß Glasbierig bør deriß bøder der foruden effter lougenn att wdlege for huiß saar och schade dee oß vdenn schyld och brøde giort haffuer betalle Badschier lønen, och oprette oß woriß forsømmelße och schade vi der offuer lid haffuer, begierer gierne paa rettenß vegne dette woriß sandferdig klage motte bliffue andseet lest paaschreffuen indført och oß igien tilstillet. Actum den 12 Juli 1669: L:I:S: A:L:D: huor offuer Heridtzfougden till Neffninger opkraffuit, Poffuell Hanßen Bunde i Gorsløff, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Hanß Hanßen i Ranß, Søffrin Jenßenn i Brøndsted, Poffuell Staffenßenn i Piedsted, Peder Bull i Follerup, Søffrinn Pederßenn i Welling, Søffrin Jenßenn i Schierup, Hanß Olluffßenn i Winding, Peder Mortenßenn i Andkier, Nielß Hanßen i Breining, Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, som bleff forelagt her om deriß Toug att giøre:

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßenn och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warßelgaff for huer mandtz huß och buopeell i Suinholt imod domb att suare Schierup Kiercheß Werge Søffrin Jenßen her till tinget i dag och gaff hand denn: till beschydling for Schierup Kiercheß tiende kornn dee haffuer opholden och iche till hannom lauerit for Aar 1668: satte i rette och formindte effterdi dee det iche vdi retter tider haffuer ydtach lauerit det dee derfor med penge effter kierchebogenß Taxt bør att betalle eller en huer for sin proquota att lide namb och wdwordering i deriß buo och guodtz effter forordeningen och war herom domb begierindeß som bleff opsatt udi 14 dage.

Mandagenn denn 26 Juli Anno 1669:

Otte Windeßmend

Anderss Nielssenn i Welling, Jacob Søffrinsenn i Gorsløff, Søffrinn Madtzenn i Winding, Anderss Bertelssenn i Sellerup, Jep Nielssen i Winding, Peder Mortenssen i Andkier, Peder Tomessenn i Sellerup, och Søffrinn Pederssen i Welling.

Hiemmellet med opragte finger och eed Laurß Jenßen och Jørgenn Jørgenßen i Ranß att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Poffuell Bunde i Gorsløff for hanß buopeell imod domb at suare Jørgen Nielßen i Ranß paa sin Stibsøn Jenß Olluffßenß weigne her till tinget i dag:

Laß Jenßenn i Andkier lyste det andet ting for Herridtz Neffningß toug.

Frederich Jenßenn aff Fyenn for retten i haand toug Søffrin Jenßenn i Schierup och fuldmagt gaff hann: att lougbyde sin høstrue Mette Hanßdatterß lod och arffuepart i denn bundegaard udi Schierup som kaldeß Munchennß gaard hindeß Sl: *forEldre* haffuer werrit tilhørig, ligesaa fuldkommelig som hand selff personlig tilstede var.

For retten fremkomb Jacob Søffrinßen i Gorsløff, Michell Pederßenn, Raßmuß Laßenn, Peder Jenßenn i Andkier, Søffrinn Staffenßenn ibid: som wande och bestod ved æde med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed fuld witterligt att werre, att Søffrin Olluffßen i Gorsløff, Madtz Krag ibid: Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Jenß Escheßen, Jenß

Lauridzen och Peder Jørgenbenn ibid: haffuer giort arbeid till Slottet och iche giffuen nogen arbedß penge.

Stichtschrifffueren Anderß Madtzenß fuldmegtig Axßell Willombenn fordrit domb imod Jachob Søffrinnbenn i Gorsløff, Raßmuß Laßen och Michell Pederbenn om det kierche jord tilforn er tagen i opsettelße och findeß No: 63. Jachob Søffrinnbenn mødte och wed høyeste æd siell och salighed berette att haffue giffuen 2 Rix dr: till feste aff den ager hand bruger kierchen er tilhørig, och siden aarligen 2 mk: der aff till schyld huilchet Jeß Nielß: i Mørchholt och Peder Pederß: i Gorsløff med hann: bekrefftet sandhed att werre, Raßmuß Laßen suaret att om Philippi Jacobi hand iche retter weed sex eller syff Aar siden daa feste hand den kierche ager hand haffr: aff Anderß Madtzenn selff och gaff 2 dr: der aff till feste, huilchet Peder Pederßen, Anderß Tommeßen, Poffuell Bund i Gorsløff bekrefftet sandhed att werre efftersom dee same thid war hoß. Michell Pederßen suaret att haffue fest baade gaard och ager hand paabuor och bruger aff forige Lenßmand paa Koldinghuß Welb: Hr: Steenn Bille: och effter diß leiglighed formindte dee dennom for Anderß Madtzenß tiltalle quit att vere. Slut: No: 131:

Mandagenn denn 2 Augusti Anno 1669:

Otte Windeßmend

Anderß Nielbenn i Welling, Jachob Søffrinßen i Gorsløff, Søffrinn Olluffbenn ibid: Tommiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Jep Nielbenn i Winding, Hanß Klinchhammer i Welling, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, **Madtz Nielbenn i Andkier** och Søffrinn Nielbenn i Welling.

Johann Ernst paa sin hosbonde Nicolaus Berntz weignne fremlagde it schriftelig indleg lydendiß. Efftersom ieg wnderschr: sidenn Ano 1662 der ieg andtoug och lod byge paa Jeß Pederßen och Hanß Raffnß gaard i Lild Welling, alene der aff haffuer wdgiffuit och suaret till ald Contributioner schatt landgiede, egt och arbeid och nu endeell sig finder som lod och deell i Hanß Raffnß gaard will prætender saa ladet ieg enn hermed tilkiendegiffue som louglig lod och deell i forn: Hanß Raffnß gaard haffuer, som inttet imod kongelig receber løbe kand att dee her effter proquota selffuer suarer och vdgiffuer huiß Contributioner der aff vdgiffuiß schall och holder selffuer deriß echt och arbeide deslige landgiede tiende och Contributioner och huad derpaa kand falde ti jeg mig hermed fra siger ey wiidere at wille suare eller med befatte, at wdgiffue ind till huiß som ieg wed kiøb schøde och indløßning udi bemelte gaarde er berettiget begieriß dette for rettenn maa leßiß och i tingbogen indføriß enn huer wed kommende till effter rettening och mig siden til hende stilliß. Fredericia den 2 Augusti 1669 *Nicolaus Berntz*: Nielß Hanßenn Raffn war till wedermolsting och paa sin egenn och Sydschindß weigne her till suaret och forbød Nicolaus Berntz att befatte sig her effter med halffuepartenn aff hanß Sl: faderß gaard hand och sine Sydschind effter deriß Moder er arffuelig tilfalden enten med gordsted Toffte buolliger agere och enge schoff och Enmercher intet wndtagen aff huiß der till leger, eller sig med noget aff diß affgrøde med befatte och war her effter thingbüinde begierindiß och war her till wedermolsting forn: Johann Ernst paa sin hosbondß weigne.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Nielß Hanßenn i Breining mundelig her wed tinget imod domb att suare Ridefogden eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Hanß Hanßen paa Kongl: Maytz: och Ridefougenß weigne gaff Nielß Hanßen till beschydling for noget bunde Jord hand bruger paa Gaffuerslund march och iche giffuen nogen schatt der aff formindte det der for burde att were forbrut till Kongl: Maytz: opsatt udi sex wger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederß: i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Peder Hanßen tienendiß Søffrin Pederß: i Welling, Augustinus Ernst Großmand for hanß buopeell imod beschylding att suare her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremkomb Hanß Klinchhamer i Welling och *Søffrin Nielßenn* ibid: som vande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn att forleden den 20 Juli siønit dee Søffrin Pederßen thiener Peder Hanßen som laae till sengß hoß sin hosbonde, och saae att hand haffde it oben saar for i hoffueden och it blaa slag paa hanß ryg, dernest for rettenn fremkomb forn: Peder Hanßenn och fremuiste indnu forschr: Aaben saar i pandenn och klaget att Augustinus och hanß høstrue haffde giort hann: om dagen tilforne der hand war opløndt aff sin hosbonde att slaae greiib for Augustinus, saa hand indnu war gandtsche wfør der aff och iche kunde for rette sin hosbondß thieniste huor effter Anderß Nielßen Sognefoget var thingþuinde begierindeß:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Laß Jenßenn Bødicher i Andkier paa den enne och Nielß Søffrinßenn i Winding med Jennß Glaßbierig i Weylle paa den anden side, som kiendteß dennom wenlig och well att werre forligt och fordragenn om den klameri och trette dennom haffuer imellom werit, och Neffninger war opkrafft att schiellie om och dett saalediß att Nielß Søffrinß: loffuit och sig tilforplegtet att schaffe Laß Jenßen sin kiedell igien hand hann: haffde frapantet och for hanß schade schall hand gaae Soldat for hannom och hanß Lexbrødre, hand er leyet med, sinn Leymaall wd, och ey nogen lønn eller betalling aff Laß Jenßen begiere, och for det tridie schall hand giffue Laß Jenßenn er rix dr: om St: Michelßdag først kommendiß att betalle schadisløß huor imod Laß Jenßenn loffuit at schaffe Nielß Søffrinßenn den omtuistende 28 sk: igienn, och dermed Quitterit forn: Nielß Søffrinßenn och Jenß Glaßbierig paa sin egen och høstrueß weigne for forschr: sag for deriß personner att schall were død och magtesløß: dog huiß paatalle paa Kongl: Maytz: weigne wiidere kunde indfalde her udi gandtsche wndtagenn, i alle maadr: huorpaa dee toug huer andre i haand och loffuit paa begge sider schadesløß: huor effter dee war thingþuinde begierindiß.

Kongl: Maytz: Heritz warþell nemblig Hanß Thommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Hanß Søffrinß: och Jørgen Hanßenn i Andkier, Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, Nieß Michelßenn och Jenß Pederß: i Brøndsted, Anderß Olluffßen och Jep Jenßen i Winding, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Søffrin Jenß: och Johan Olluffßen i Gorsløff huilche affhiemmellet wed æd med opragte finger effter receßen att dee i dag otte dage loulig warselgaff meenige Heritzmend for huer mandß huß och buopeell huer par i deriß forordenede sogner och byer imod dumb for brøstfeldig broer och weye att suare Ridefougden Jacob Lauritzenn eller hanß fuldmegtig paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag, huor offuer Ridefougdenß fuldmegtig Hanß Hanßenn i Schierup satte i rette och formindte dee enn huer burde att gjøre deriß broer och weye brøstfeldig er, ferdig med aller første eller deelle att lide, bleff der effter tildømpt att huiß andparter aff fiellebroer, stien broer och weye som findeß øde och brøstfeldig for it fuldt siøn bør denn: strax att forferdigе eller deelle att lide.

Søffrin Jenßen i Schierup hanß sag imod dee Suinholt mend fremdeelliß opsat 8 dage.

Mandagenn denn 9 Augusti Anno 1669:
Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenß: ibid: Hanß Olluffßen i Winding, Anderß Nielß: i Welling, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Jep Nielß: i Winding, Peder Tomeßen i Sellerup, Michell Smed ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Augustinus Ernst Großmand for sin buopeell imod winder at suare till Kongl: Maytz: her i dag, for rettēn fremkom Søffrin Pederßen i Velling wandt wed æd med opragte finger effter receßenn att hanß tiener Peder Hanßen kom hiemb der hand haffde slaget greiß for Augustinus Großmand gandtsche ilde medfarin, blaa och blodig slagen, saa hand laae wfør i langsomelig tid hann: fatig mand i sin auffling och nering till foruechelße och indnu ber it oben saar i sit hoffuit huer mand øyensiønlig: huor effter Sognefougen Anderß Nielß: war thingþuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffßenn och Jep Jenßen i Winding att dee i dag otte dage loulig warselgaff Hanß Olluffßen i Winding, Anderß Madtzenn ibid: for deriß buopeell imod winder at suare till Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag. Dernest for rettēn fremkomb Hanß Olluffßen i Winding, och Jenß Jepßen ibid: som wande ved æd med opragte finger effter receßenn att iche den sidste vge men den anden tilforne daa kom Jep Nielßen i Winding till denn: med en Soldatt aff deriß bye nemblig Søffrin Perß: och lod siøne som befandiß att haffue it blaa Øye som hand berete att Anderß Madtzen haffde støt hannom en gang der hand war druchenn huor effter Jep Nielß: i Winding var thingþuinde begierindeß:

Søffrinn Jennßenn i Schierup fordrit domb imod dee Suinholt mend for deriß tiende till kierchenn hand indnu ey haffde bekommen, effter sinn i rettesettelße och opsetelße indført nest affuigte 19 Juli och findeß No:79: och begierde nu i dag endelig domb offuer dennom efftersom aff alle trei gaarde resterit 6 schipper rog, och 15 schipper ar: som tilsamell beløber 7½ mk: saa mødte Borgemester Jørgen Staalßenn aff Weylle och berette att efftersom hand haffde kierchenß tiende i feste daa haffde hand tienden i kierffuen opbaarin, och haffde reigenschab imod Søffrin Jenßenn for forschr: rest och derpaa fremlagde sin optegnelße, som formeldte. Anno 1661 den 9 May londte ieg Søffrinn Jenßenn i Schierup som hand loffuit att betalle mig igien till Pindtzedag daa nestkommende penge – 2 Slđr: Anno 1668 denn 1 Septemb: londte ieg forn: Søffrin Jenß: i Schierup som hand loffuit att betalle mig St: Michelßdag nest effter penge 3 Slđr: *Jørgen Staalßen mpp*: huor offuer Borgemester Jørgen Staalßen formindte naar reiktig reigenschab bleff giort at Søffrinn Jenßenn komb till att giffue hann: penge och formindte sig der for for hanß tiltalle fri at werre. Søffrin Jenßen der imod suaret at dee 2 dr: Borgemester omtaller betalte hand hann: igien udi heelle penge, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi Søffrin Jenßenn iche imod siger att hand jou haffr: londt 5 dr: aff Borgemester Jørgenn Staalßenn och der aff will betalle for 6 schip rog schippen 10 sk: och haffre 15 schip schippen 4 sk: som bedrager 7½ mk: hand aff dee Suinholt mend haffuer opbaarinn for nest forleden Aar daa tilfindeß Søffrin Jenßen det øffrig att betalle saa frembt hand iche kand beuise at hand det med reigennschab till kierchen paa Borgemester Jørgen Staalßenß veigne eller till hannom selff att haffue Contenterit:

Hanß Hanßenn i Schierup paa Kongl: Maytz: och Ridefougdenß veigne i rette satt och formindte Augustinus Ernst Großmand bør Kongl: Maytz: Sagefalgs bøder effter lougenn att wdlege for huiß saar och schade Søffrin Kuodß suend Peder Hanßenn haffde bekommen effter siøn och klageß indhold inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuenn, bleff opsat udi sex wger.

Hanß Hanßenn it Thingþuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Piedsted att dee i dag 14 dage loulig warþelgaff for Koldinghuß Port och talde med Porteneren om nogen paa Kongl: Maytz: weigne eller kongelig høyheds veigne haffde noget imod effterschr: windē

at suare her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremkomb Jeß Nielbenn i Mørchholt, Nieß Michelbenn i Brøndsted, Jenß Pederßen ibid: och Lauritz Jenbenn i Børchop som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßen denn: i ald sandhed fuld witterligt at vere att Lauritz Søffrinbenn /: som buor paa dee tou wmøndig børnß gaard i Børchop, Anne och Dorite Hanßdötterer arffuelig er tilfaldenn :/ er saa for armit hand iche kand formaee att wdrede gaardenß redsell och tynge med mindre hand schulle forlade gaarden och dend igien att stande øde, huor effter Hanß Hanßen paa sin berørte tuinde wmøndig Sydschindß weigne war tingbuinde begierindiß:

Hiemmellet Hanß Tomeßen och Nielß Raßmuß: att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund och Tomiß Søffrinbenn ibid: for deriß buopeelle imod forbud att suare Jost Tomeßen Heritzfouget her till tinget i dag: huor offuer Jost Tomeß: drenom forbød att fløtte eller afføre kornit aff deriß agere før ind dee haffde affsat och reiktig lauerit Kongl: Maytz: andpart korntiende der aff Jost Tomeßen i feste haffuer, och war her effter thingbuinde begierindiß: Peder Buch war i dommerß sted och same winde vdstede.

Mandagenn denn 16 August Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinnbenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Poffuell Knudzenn i Brøndsted, Hanß Olluffß: i Follerup, Jørgen Nielbenn i Ranß, Tommiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Peder Jørgenß: i Gorsløff och Jachob Søffrinbenn ibid:

Proviantforwalter Nicolaus Berntz for retten lod leße Ambtschrifuerenß Rudolph Fausteb schrifttelig befalling thill Sognefougden Anderß Nielbenn att hand wfortøffuit schulle indschaffe till Koldinghuß den mand som haffde forpachtet Nicolaus Berntz store gaard i Lild Welling. Saa mødte same mannd nemblig Hendrich Hendrichßen Beniche som same befalling paahørde bleff oplest, och sig der udi weigret sligt att effterkome, med formeening Nicolaus Berntz ingen rett her till tinge haffde offuer hannom att søger efftersom hand er en ædsuorin Borger udi Fredericia huor hand och wille møde och sig med loug och rette forsuare imod huiß Nicolaus Berntz kunde haffue imod hann: huor imod Nicolaus Berntz formindte hand burde att stille hann: nøyachtig Cautionn dett hand schulle bliffue tilstede till proceßens vdgang belangende dend gaard som eraffbrendt i Lild Welling, der till suaret forn: Hendrich Beniche, att hand wille schaffe hannom Cautionn wdi Fredericia om hand det endelig war begierinde naar dee der till sammell komb, och det behøffuediß eller giordeß fornødenn, huor effter Nicolaus Berntz war tingbuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff meenige Smidstrop och Welling bymend for huer deriß buopeelle imod diønn att suare Ridefougden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Jørgenbenn och Jørgen Christenß: i Velling att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff Hendrich Beniche udi Fredericia och talde mundelig med hann: imod winder att suare Proviantforwalter Nicolaus Berntz her till tinget i dag: Dernest for rettenn fremkom Kiersten Jenßdater tienendiß Nicolaus Berntz som wande och bestod wed æde med opragte finger effter receßen at efftersom hun tiente Nicolaus Berntz paa hanß gaard i Welling for Køchersche, daa komb Hendrich Benich till gaarden den 23 Juli och war der om natten offuer, till om anden dagen nemblig den 24 Juli, daa folchenn war i marchen att slaae greiß for Nicolaus berntz och saa wed klochen war wed 10 slet formeddag bad Hendrich Beniche hinde hun wille gaae vdi marchen och hielpe den anden pige att riffue

høe, saa wille hand selff kaage maden till folchenn, som hun ochsaa giorde, och wngefer en halff time der effter bleff dee war att der war Ild i gaarden som och der aff affbrendte, och daa war Hendrich Beniche allenne hieme ved gaarden, otten dag der effter kom Nicolaus Berntz till gaarden, och daa war Hendrich Beniche och hanß høstrue indda paa gaardenn, och taldeß wed med huer andre, menß iche hun saae att Nicolaus Berntz enten slog eller støtte Hendrich Benicheß høstrue i nogen maader. Noch wande i lige Eed Anne Christenßdatter och tienendiß Nicolaus Berntz att hand hun same tid gich i marchen att riffue høe der den anden pige kom till hinde och dee der effter saae gaarden komb i brand, item att hun hørde och saae ottende dag der effter att Nicolaus Berntz taldteß wed med Hendrich Benich och hanß høstrue paa gaarden menß iche saae hand enten slog eller støtte Hendrich Benicheß høstrue i nogen moder. I lige maader wande i lige eed Anne Laß Klinckhammerß i Welling att hun saae lidet før ind der gich ild udi schorsteenen att Hendrich Beniche indbahr en arm fuld weid som hun gich i hußet och saae effter som det war saa ner i neruerelßen. Noch wande Klauß Bormand Hyrde i Lild Welling ved lige suorne Eed att der hand berørte 24 Juli kom aff marchen med faarene for gaarden saae hand ilden offuen vd aff schorsteennen, och hand løb i gaarden och robte om redning och der hand nogle gange haffde robt kom Hendrich Beniche och bad hand schulle fly wand att slaae paa hußet och sluche ilden med. Indnu wande vdi lige Michell Hanßen i Welling att hannd kom till gaarden der ilden var andtend i schorsteenenn, och daa saae hand it støche fyr tre ved halff anden allen lang imellom hußet och brønden som war ild udi denn enne ende, paa menß huor fra det war kommenn widste hand iche, effter som baade hand och Hendrich Beniche same tid war paa hußet att wille sluchet ilden som dog toug offuerhaand. Item fremkom Peder Bertelßen i Welling wande i lige suorne Eed att den dag der gaarden brendte, daa om morgenem neder aug hand till Fredericia nogle stycher tømer till Hr: Emanuell och effter Hendrich Benicheß begiering aug hannom noget aff hanß guodtz och hanß børnn tilbage med sig och der hand kom till gaardenn war dend aldt affbrendt. Noch wande wed lige Eed Nielß Søffrinßenn i Piedsted att ottende dag effter gaarden war brendt lod hand sig leye aff Hendrich Benich fra Welling och till Fredericia och haffde noget malt paa wognen och nogen hommell. Item vande Søffrinn Søffrinßenn tienendiß Jenß Nielßen att hand same tid fuldeß med och haffde sin hosbondß wogenn hand och haffde leyet som till læß nogle gamell senge kleder nogen fisk et støche flesk en gammell fyrbøß, huilchet godtz dee komb till Piedsted med, och der komb Nicolaus Berntz folch och begierde guodtzet tilbage igien, som Hendrich Beniche wille haffue forhindret och tog sin bøße aff wognen, huilchen Nielß Bull tog fra hannom och slog hann: it eller tou slag med dend, och saa motte dee kiøre guodtzet tilbage till gaardenn i Welling igien, och ydermeere wande Søffrinn Søffrinßenn att hannom war paa bøßenn der Hendrich Benich haffde denn i haanden menß iche saa huo der slog dend paa, och nu for retten fremwiste Nicolaus Berntz en lang fyr bøße som war lad och schaffen i stochen war fuld med haggell, huilchen Hendrich Benich sig wedkiende att werre fratagenn aff Nielß Bull i Fredericia udi Jenß Nielßenß tofft vden for hanß port, huor effter Nicolaus Berntz war tingbuinde begierindeß och war Hendrich Beniche och Nielß Bull till wedermolsting der dette vinde gich beschreffuenn:

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode troe och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Hanß Olluffß: i Follerup, Peder Bull, Nielß Bertelßen, Peder Tygeßenn, Madtz Nielßen och Tyge Pederßenn ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßenn att dee paa nest forledenn Torßdag war till siøn paa Welling march thill denn Øde Hoffgaardß jord, huor udi effter lodß eigerniß paawißning befandtiß att werre saaed it støche haffre till $1\frac{1}{2}$ schip seede bleff berett Anne Hanßdatter fød paa gaarden haffde ladet saae, noch it støche haffre till 2 schip seede som berettiß Peder Suort i Schierup haffde ladet saae, noch fandtiß saaed 5 støcher hør huor aff bleff berett Nielß Buch haffde det enne stych saaed, **Søffrin Nielßen** det

andet stych, Hendrich Nielß: det tridie stych, Jørgen Pedersen det fierde och Nielß Hanßenn, Mogenß Jørgenßen och Olluff Tomeßen det femfte stoch, aggerne som laae i borde war ingenn slagen, aff vdenn en plet som var slagenn paa en borde och greiſet laae paa stedenn, ellerß war nogle steder slagenn nogen pletter, som beretiß att were bort stollen, wndtagenn en eng Morten Nielßen i Welling førige SchouffRider haffde ladet slaae, som laae paa stedden och berette der till at haffue hafft forloff aff øffrighedenn, lycherne fandteß windgierdt och bedste engenne wslagenn som aldt laae vnder fee fuod, huor effter Hanß Hanßen i Schierup paa Kongl: Maytz: veigne war thingbuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderß Olluffbenn och Jep Jenßen i Winding att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Anderß Madtzenn och Søffrin Pederßen Soldat imod winder att suare Søffrinn Pederßen och Jep Nielßen ibid: her till tinget i dag: Dernest for retten fremkomb Nielß Søffrinßen och Hanß Pederbenn i Winding wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att dee hoß war paa Winding gade och saae att Søffrinn Pederbenn Soldatt war om falden paa jordenn och Anderß Madtzen ibid: reigste hann: op igien efftersom hand var druchen menß iche dee saae hand sloug hannomb:

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag otte dage louglig warþelgaff **Karenn Hanß Pederßen** i Piedsted for sin buopeell imod domb att suare Jost Tomeßen Heritzfoget her till tinget dag, huor offuer Jost Tomeßen gaff hinde till beschylding for 10 dr: och 2 læß høe effter haandschrifft som hand formindte hun inden 15 dage bør at betalle eller derfor lide namb och wdwordering i hindeß buo och guodtz huor det findeß och war herom domb begierindiß: Saa mødte ingen till wedermeelle huor for sagen bleff opsatt udi trei wger:

Mandagenn den 23 Augusti Anno 1669:
Otte Windißmend

Peder Søffrinnbenn i Schierup, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Peder Pederbenn i Gorsløff, Søffrin Pederbenn ibid: Peder Tueßen i Schierup, Jørgen Nielßen i Ranß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederbenn och Nielß Pederbenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage louglig warþelgaff Anderß Knudtzenn i Kolding for hanß faderß buopeell och talde mundelig med hanß fader imod winder att suare Ambtschrijfuerens tiener Hanß Nielß: her till tinget i dag:

For Rettens frembkomb Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund och Eddell Lauritzdatter ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn att nest forleden 6 Augusti daa hoß war dee och hørde och saae udi *Iffuer Huidß* huß i Gaffuerslund att restandtz-schrijfuerenn Hanß Nielßen ind i hußet med forretning om restandzen i Gaffuerslund, och saa komb Anderß Knudtzenn ind i stoffuen till dennom, och vden aarsag offuerfaldt Hanß Nielßen [och] sloug vnder ørenn med neffuen, med meere slagßmaall dee saa kom udi med huer andre, och hanß kaar bælge bleff brutt huilchet Anderß Knudtzen selff bekiedte at haffue brutt och erbød sig at ville betalle, och i same tumult bleff hanß schiorte synder reffuen och fich nogen huoller i haanden som Hanß Nielßen paa steden berette at Anderß Knudtzen haffde bedt hann: Noch fremkom Peder Pederßen och Søffrin Pederßen i Gorsløff wande i lige suorne eed att dee same dag ad afftenn siønit forn: Hanß Nielßen och saa at der war sex smaa huoller i høyre haanden offuer knochelerne, som denn: siøndtiß at vere bedt, och hanß schiorte var gandtsche synder reff[uen] baade offuer axbellerne tuert offuer armen och for haanden wed liningerne, som hand berette for denn: att Anderß Knudtzen haffde giort hann:

vden schyld och brøde same dag udi *Iffuer Huidß* huß och war Hanß Nielßenn hger effter thingßuinde begierindeß:

Hanß Hanßen i Schierup loffuit att forskaffe Jost Tommeßen en schippe korn aff huer slagß for hand beuilger Sognemendene Kongl: Maytz: andpart korntiende i rent kornß affgiffit aff Schierup sogenn for Søffrin Jenßenß gaard, Jenß Raßmußenß gaard och Nielß Tußenß andpart, for nest forleden Aar och indwerinde Aar, Raßmuß Jenßen loffuit paa sin egen och sønn Nielß Raßmußenß weigne, saauelsom Peder Buch paa sin egen weigne, loffuit det samme at effterkomme, och Jenß Rod for sin andpart vden schade och schadesløß i alle maader Jost Tommeßenn bekiende att haffue for same schiper korn bekomen sin andpart aff Hanß Hanßen och Peder Raffn saa dee derfor schall were Quitterit:

Mandagen denn 30 Augusti Anno 1669:
Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Madtz Nielß: i Breining, Poffuell Bunde i Gorsløff, Jachob Søffrinßenn ibid: Peder Mortenßen i Andkier, och Jep Nielßen i Winding:

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag 14 dage varßelgaff Madtz Anderßenn i Piedsted imod domb at suare Nielß Raffnn her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed at dee i dag otte dage loulig warßelgaff Christenn Smed och Kiersten Poffuelßdatter for deriß buopeell mundelig imod domb och winder att suare Staffen Wiideßen her till tingett i dag:

Sluttingen till denn domb Søffrinn Pederßen i Velling fodrit imod Peder Jennßenn och Hendrich Nielßen i Welling som findeß No: 70: daa effterdi forn: Peder Jenßenn och Hendrich Nielßenn haffuer paa Sognemendenß weigne, ladet sig indschriffue for affgiffetenn aff Smidstrop kierche tiende i Holmandtz Herrit denn Aarlig affgiffit at schall forskaffe och lauere, till Kierche Wergen som udi berørte tuinde Aar nemblig 1666 och 1667 endeell deraff resterer, som Søffrin Pederßen med kierchebogenn beuißer att werre hannom till indtegt ført, daa wideß iche retter ind dee jou bør att Clarere samme tuinde aarß resterinde tiendeß affgiffit inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuen saa fremt det aff øffrighed iche maa effterladeß for det øde som ingen seed haffuer werrit till att bekomme tiende aff:

I lige maader sluttening till denn domb Søffrinn Pederßenn samme dag haffuer fordrit imod Otte Pederßen i Smidstrop, Nielß Pederßenn ibid: och Peder Jesperßenn i Welling, daa efftersom for fougden i rettelegiß tingwinder, huor wd aff fornemmiß huor wiidt enn huer aff det kierche jord dee bruger, aldtid giffuit haffuer, och iche fremlegiß noget det dee burde att giffue meere, bør dee for dennd tiltalle fri att werre, indtill anderlediß och nedre beuißning fremkommer.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Ridefougden Jachob Lauritzenn Bech hanß fuldmegtig Hanß Hanßenn i chierup, som fremlagde Kongl: Maytz: wor Allernaadigste Heriß trøchte forordning om wdlendische ædß prestationn som Jordguodtz her i rigerne Eyer indholdende som efftersom Wii Fredrich den tridie med Gudtz Naade etc: Giør witterligt at efftersom Wii kommer udi Erfaring, huorlediß adschiellige vdlendische Jordguodtz i wore Riger och Lande Eye, och oß dog ey med æd forbundene ere, daa paa det Wii kunde wiide huemb voriß wnder danne ehr, och dee

der imod vnder voriß kongelig protection niude deriß guodtz lige ved andre woriß wndersaatter haffuer Wii allernaadigst for gott andseet att biude och befalle saasom Vi och hermed alworligenn biude och befalle at alle och enn huer aff wdlendische i huemb dee och were maa, ingenn wndtagenn i nogenn maader som jordegodtz her i wor Riger och Lande till eigendomb allerrede haffue, schulle tiltencht werre inden Aar och dag fra denne Woriß forordningß publication att regnne och deriß troschabß æd lige ved andre woriß arffue wndersaatter att prestere med mindre dee guodtzet imedeller tid till indlandsche affhende, i lige maader schulle och alle wdlendische som effter denne dag jordegodtz i wor Riger och Lande till Eigendomb bekommer indenn Aar och dag effter denne tid dee guodtzet i poßeßion haffuer och niude till forbemelte Eedß afflegelße forbundene werre, huo sig her imod forseer haffue till oß forbrutt det jordegodtz som dee imod denne woriß forordningß indhold poßidere huor effter alle och enn huer wedkommende sig haffuer at rette. *Giffuit paa wort Slott Kiøbennhaffn den 11 Augusti 1669 Wnder Wor Zignete Friderich* (LS). Hvilchet samme höyst bemte: kongl: Maytz: Allernaadigste forordning formeldte, vnderdanigst befindeß her for rettenn att werre lest och paaschreffuenn, och war berörte Hanß Hanßen her effter thingßuinde begierindeß:

Broe siönß Affsigt:

Forschr: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßenn ibid: Tomiß Jenßenn i Andkier, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrinn Nielßenn i Mørchholt och Jennß Nielßenn Buch i Børchop, som wande och affsagde wed æd med opragte finger effter receßenn att dee nest forledenn torßdag siønit huiß brøstfeldighed der fandtiß paa fiellebroer och stienbroer her i Holmandtz Herit och er befandenß som effter følger. Andkier gade och Huilsbierig gade befandteß broerne gandsche øde och behøffuer att omlegiß, den weye offuer Andkier Maier och Schierup Mayer er baade stien broer och fielle broer øde. Sellerup gade behøffuer att omlegiß. Gorsløff gade er och gandtsche ond och behøffuer allesteder att omlegeß. Gaffuerslund gade er och mesten øde behøffuer att omlegeß. Børchop gade behøffuer att omlegeß. Brøndsted gade behøffuer at omlegeß. Piedsted gade brøstfeldig. Welling gade brøstfeldig. Smidstrop gade brøstfeldig, Gyden och Stienn broenn vden om Otte Smedß tofft brøstfeldig, Stien broern wed fiellebroen imellom Horstrup och Smidstrop behøffuer att omlegeß dend halffue fielle brou befandtiß att werre ladet ferdiget aff endeelß aff mendene her i Hollmandtz Herrit. Winding Vadß fielle brou liger buollenne løße och den enne reche neder faldenn. Wilßbechß fielle broe øde. Hersleff Aae broe er ingenn buolle paa och brøstfeldig for peelle. Schierup Ting brou brøstfeldig. Børchop Ting broe øde, FaarWadß brou brøstfeldig och denn fielle brou paa Schierup gade brøstfeldig for buolle, att saa i sandhed er befandenß det bad forschr: mend drenom Gud till hielper paa, huor effter Hanß Hanßen paa Ridefougdenß weigne var tingßuinde begierindeß:

Kongl: Maytz: Herridtz warßell Nemblig Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, Søffrinn Jenß: och Johan Olluffß: i Gorsløff, Hanß Søffrinnßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier, Hanß Tommeßen i Sellerup och Nielß Raßmuß: i Breining, Nieß Michelßenn och Jenß Pederßen i Brøndsted, Anderß Olluffßenn och Jep Jenßen i Winding huilche affhiemmellet ved eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff meenige Herridtzmend for deriß buopeelle imod dette siönß opkraffuelße och siönß affsigt att suare her till tinget i dag:

Nielß Raffnn i Piedsted effter for indførte warßell satte i rette och formindte Madtz Anderßenn burde att giffue dend schyld aff det buolig hand paabuor som med tingßuinde er beuißlig giort hanß formend udi en 70 Aar for hann: giffuit haffr: eller der for deelle att lide

och war herom domb begierindiß: Madtz Anderßenn mødte och begierde sagenn i opsettelße bleff derfor opsatt udi sex wger.

Søffrinn Nielßenn i Damkier och Peder Mortenßen i Schierup indgich den Contragt med Jost Tomeß: om kongenß tiende hand i feste haffuer ligesom dee andre Sognemend i dag otte dage haffuer ingaaet.

Hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederß: i Smidstrop att dee i dag 3 vger warþelgaff Jenß Winter, Poffuell Nielßenn, Jachob Nielß: och Michell Jenßenn for deriß buopeelle, item hiemmellet Anderß Ollufß: och Jep Jenß: i Winding att dee same dag gaff dee Suinholt mend warþell for deriß buopeelle alle imod domb att suare Jost Tomeßen Herritzfougett her till tingett i dag: och gaff hand denn: till beschylding for dee Kongl: Maytz: andpart kornn tiende iche i kierffuen till hann: haffuer ydt effter hanß festebreff formindte dee derfor burde att lide och stande till rette som for andet whiemmelt. Mødte ingen till wedermeelle bleff aff Hanß Hanßenn opsatt.

Mandagenn denn 6 Septemb: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenß: ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Jørgen Nielßen i Ranß, Nielß Hanßen i Breining, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Jachob Søffrinßen i Gorsløff och Peder Tomeßen i Sellerup.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Hanßenn och Peder Jachobßen i Fredsted at dee i dag otte dage loulig warþelgaff Jørgen Pederßenn i Welling och hanß høstrue Anne Pederßdatter for deriß buopeell imod domb att suare Christen Nielßenn i Fredsted paa sin høstrue och hiniß med arffuingß veigne her till tinget i dag.

Tyge Jachobßenn SchoffRider paa Maior Rubertiß weigne begierde enn domb fornyet offuer Søffrin Mogennßenn i Andkier, for huiß hand resterit aff sinn gaardß landgilde Anno 1667 effter domenß wduiße Daterit den 30 Marty 1668 nemblig 1 sk: leding er 1½ sk: 2½ dr: Aarlig penge, er 2 Rix dr: 3 mk: 1 Brendsuin 2 Rix dr: 5 schip ar: 3 mk: 2 sk: 1 mk: haar 2 sk: arbeidß penge 6 Rix dr: huilchenn domb at Setfogden Hanß Hanßenn i Schierup saalediß er sluttet daa effterdi Søffrin Mogenßen iche fragaar sig joe med forschr: Restantz att restere, till hosbonden aff denn gaard hand paabuor, haffuer hand iche widst retter ind hand derfor bør att Clarere inden 15 dage eller lide namb i sin buo och guodtz huor det findeß, effter receßenn, huilchen domb her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selfuer wiidere wduiße, och effter diß leiglighed formindte forn: Tyge Jachobßenn att efftersom hand haffde ladet Søffrin Mogenßen her i dag till tinget loulig Citere det hand indnu forschr: Restantz indnu resterer inden 15 dage burde att betalle eller lide namb effter berörtte dombß indhold: Saa mødte Iffuer Huid i Gaffuerslund och der imod i rettelagde Søffrin Mogenßenß schriftelig suar lydendiß: Efftersom Tyge Jachobßenn schall wed rettenn søger mig for nogenn gammell Restantz, saa wide ieg iche hann: i saa maade noget plechtig att werre, ti dersom saa haffde werrit at hand nogen loulig fordring hoß mig kunde hafft, haffde hand vell saadant hoß mig tilforne søger och iche saa lang Respit derpaa giffuenn, thilmed haffuer Maior Rubert self sagt, der hand det guodtz bekomb som ieg nu paabuor, att huiß arbeid som ieg till hannß Kongl: Maytz: schulle giøre, wille hand igien mig Decotere i min landgilde, imen hand det schulle haffue, saa haffuer ieg tillige ved mine andre nabuor giort enn stor deell arbeid med hogen och agen till Kongl: Maytz: fornødenhed som nochsom kand beuiße och i den sted att andre, hanß Kongl: Maytz: vndersotter som haffde ruinerede och øde gaarde her omkring bleff beuilget nogenn frihed aff deriß herschab, daa guodtzet war

wdlagt, daa nød ieg ey en schiellingß affkorttening inddog minn war den tid nesten øde, och den gode mand Maior Rubert loffuede mig frihed, der for uden haffuer hanß kongelig høyhed naadigst befalling wdgiffuen, ingenn gammell restantz att maa søgeß, vden hannß kongelig høyheds naadigste ordre huor fore ieg formeener mig for saadan Tyge Jachobßenß andsøgning fri att kiendeß venlig begierinde att dette for rettenn maa leßiß paaschhoffuiß udi huiß for rettenn bliffuer affsagt indföriß och mig igien tilstilleß. Actum Andkier den 6 Septemb: 1669 *Søffrin Mogenß: Ehaandt*. Hermed fuldmagt giffuiß Iffuer Huid i Gaffuerslund dette att i rettelege saasom ieg selff tilstede war *Søffrin Mogenßen*. Med flere ord och talle dennenom derom imellom faldt.

Effter for indførte warßell gaff Christen Nielß: i Fredsted Jørgen Pederßen [och] høstrue Anne Pederßdatter till beschylding for 10½ dr: hindeß førige hosbonde Hanß Jenßen Hoffmand war hanß høstrue fader Hanß Pederßenn i Wyff plegtig effter sin wdgiffuene haandschrift Daterit denn 8 Septemb: 1652: satte i rette hun forschr: penge inden 15 dage bør att betalle eller vere namb wndergiffuen, opsat 6 wger.

Mandagenn denn 13 Septemb: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Jep Nielßen i Winding, Hanß Olluffßenn ibid: Jachob Søffrinßenn i Gorsløff, Peder Tommeßenn i Sellerup, Jørgen Nielßen i Ranß, Hanß Pederßenn i Smidstrop, Peder Jenßen ibid:

Den sag Jost Tommeßenn Herridtzfouget haffuer i opsettelße imod **Karen Piedstedß** fremdeeliß opsatt till siette vgeß dag:

Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß Jachob Lauridtzenn hanß tiänner och fuldmegtig Christenn Lauridtzenn, paa høyst bemte: Kongl: Maytz: och sin hosbondß weigne fordrit domb imod Nielß Hanßenn i Breining, effter i rette settelße och opsettelbiß indhold indfört nest affuigte 2 Augusti, for noget Jord hand bruger paa Gaffuerslund march: och findeß No: 81: och war nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte Nielß Hanßenn och der imod i rettelagde sit schrifftelig suar lydendiß: Efftersom Kongl: Maytz: Hußfouget Jachob Laurßen Bech lader mig wnderschreffuene ved retten tiltale for noget Selffeiger Jord paa Gaffuerslund march jeg effter mine Sl: foreldre arffueligen haffuer bekommitt, daa wide ieg iche at ieg i nogen maader saa groffueligenn haffuer mig forseet at ieg samme Jorder haffuer forbrutt ti huad affgiffenn der aff sig andbelanger daa er denn Aarligenn lauerit till Kierche Vergerne som hoßføyede wnderschreffuenne kundschap klarligenn wduißer, schatter haffuer ieg giffuen saauidt aff mig haffuer verit fordrit effter Lex Zeddellerne som aff her hoß fremuiße vnderschr: kundschap kand erfariß och huer Quartall haffuer ieg giffuen offuer min ordenarie schatt effter Matriculenn vngefehrlig 3 mk: och wndertiden langt meere som med Lex Zeddellerne er att beuise, der forudenn tilholder konglig precilegier Daterit Kiøbennhaffnn denn 24 Juni 1661 att selffeiger guodtz som borger eller bønder eyer, maa iche ved nogenn deriß forseelße forbydeß vndtagen nogenn befindeß att haffue begaaet *Crimen Læse Maiestatis* eller sig saa groffueligen udi andre moder haffuer forseet att hand billigen effter lougenn samme guodtz kand fradømiß huor fore jeg formeener Jachob Lauridtzenn, imod kongelig meddeelte prævilegier sig høylingen forgriber som paa tilbørlig steder will forsuariß med mindre hand mig nogen groffue forseelße klarligen offuer beuise, huiß iche formoder ieg mig for saadann hanß tiltalle fri att kiendiß och mit fæderne arff och eye att følge mig her effter som tilforne och wbehindrit eller till dend brug jeg det haffuer hen wendlt, gierne begierindiß dette mit enfoldig suar imod høy och wnødwendig andsøgning tillige med andre fremwiste beuise for retten maa leßiß paaschhoffuiß udi huiß for retten

bleffuer affsagt idnföriß och mig igien till wiidere erklering tilstilleß. Actum Breining den 11 7bris 1669: *N:H:S: noch fremlagde en schriftelig kundschap formeldendiß.* Bekiende ieg Raßmuß Jenßenn Guds ordß wuerdige tienar till Gaffuerslund kierche, att ieg haffuer opbaarin jordschylldenn aff dee 3 stycher jord paa Gaffuerslund march Nielß Hanßen i Breining tilhører fra Anno 1652 thill 1663 imedlertid jeg war Kierche Werger udi dee Aaringer kierchenn nogenn indkomb haffde, och det igien udi kierchenß reigenschaber, kierchen till reigenschab fördt. I lige maade bekiende vi wnderschr: Peder Nielßenn i Börchop, Christen Nielßenn i Breining och Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund att saa lenge vi haffue werit Kierche Werger haffuer vi opbaarinn jordschylldenn aff Nielß Hanßen i Breining for forberörte jorder och dend kierchenn igienn udi regenschaberne till indtegt fört huilchet vi med vore hender her wnderschreffuene bekreffter, Actum Gaurslund den 10 7bris: 1669: *Raßmuß Jenßenn m:m: Peder Nielßen mpp: Christen Nielßen mpp: Iffuer Jørgenßen mpp:* Indnu en schriftelig kundschap som tilholder. Bekiender vi wnderschreffuene Christen Nielßenn, Hanß Jørgenßen, Madtz Nielßenn, Tomiß Madtzenn, och Søffrin Hanßen att saa offte vi haffuer verit Lex mend daa haffuer Nielß Hanßen giffuen ald den schatt hannom udi Lex Zeddellerne fra Slottet haffuer werit andbefallet siden Matriculenn bleff forferdiget och huer Quartall giffuen langt meere offuer den Contribution hannomb aff hanß gaardß landgiede udi hartkorn andslagenn kunde tilkomme, huilchet vi med vore hender her vnderschr: bekreffter, och wiidere ville werre gestendig om behoff giöriß, Actum Breining denn 8 7bris 1669: *Christen Nielßen mpp: M:N:S: H:I:S: Tomiß Madtzenn Eghaandt, Søffrin Hanßen Egh:* huilchet forschreffuenne indleg och kundschaber her i dag for rettēn bleff lest och paaschreffuen i dennom selffuer wiidere wdußer, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Oldenn Siønß Affsigt:

Kongl: Maytz: Herridtz warbell nembligen Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier, Otte Pederßenn och Nielß Pederßen i Smidstrop, Søffrin Jenßenn och Johan Olluffßen i Gorsløff, Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Jenß Pederßenn och Nieß Michelßen i Brøndsted, Hanß Tommeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining huilche affhiemmellet wed æd med opragte finger effter receßenn att dee i dag 14 dage loulig warbelgaff meenige Herridtzmend for deriß buopeelle imod Oldensiønß opkraffuelße och deß affsigt att suare her till tingett i dag:

For rettēn fremkomb Peder Perßen i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Søffrin Nielß: i Mørckholt, Madtz Nielßenn i Breining, Thomiß Jenßenn i Andkier, och Jenß Buch i Börchop, som wande och affsagde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee udi nest forleden vge siønit och taxerit huad Oldenn vdi schoffuene befandiß, wdi Ridefougden Jacob Lauridzen och SchouffRiderenß Morten Hering och Tyge Jacobßennß offuer werelße, och befandiß der ingen Olden paa Bøgetreerne menß noget adschiellige steder paa Egerne som effter følger nemblig Winding schouff er 19 otting huor aff Cronen tilhører 12½ otting, Prestenn i Weylle och Prestenn i Sognit 5 otting och en Selffeiger bonde 1½ otting till huer otting lagt 1½ suin. Andkier schoff Bierkrog lagt for 5 tall suin, Prestenß Enmerche Tofftum lagt for tou tall suin. Smidstrop och Follerup schoffue begge lagt for 3 tall suin. Wellingschoff er 16 otting der aff er Bondenß 9 otting och Cronens 7 otting till huer otting lagt it tall suin, bondenß Enmerche Starkier, lagt for it tall suin. Schierup schoff er 14½ otting der aff er Cronens 6 otting Presten en otting och Selffeiger bønderß 7½ otting, till huer otting lagt it suin, bondenß Enmerche Terslyche lagt for tou tall suin, bondenß Enmerche schoff haffuer lagt for tou tall suin, noch bondenß Enmerche Munchenß Brødre och Suenß Haffue lagt for it tall, bondenß Enmerche Maißkierß Haffge lagt for tou suin, Lychenn wed Andkier Bundegaard lagt for tou tall suin

och Suinholt schoff lagt for sex tall suin huilchet dennom siønteß om berørte Agen Olden bleff wed magt wforderffuit saalediß att kunde bliffue feedet som forschreffuit staar och widere fandteß her iche i Herridtet at Taxere till nogenn suinß Oldenn, huor effter Hußfougdenß tiener Christen Lauridtzen war tingþuinde begierindeß:

Knud Pederßenn i Suinholt paa sin egen och Suoger Jachob Søffrinßennß weigne, Michell Jenßen i Schierup och Jenß Nielßenn ibid: loffuit Jost Tommeßenn att bliffue wed dend accodering om kongenß tiende med hannom dee andre Sognemend tilforne indganget haffuer.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßen i Piedsted att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Anne Jørgenßdatter i Piedsted, och Terchell till Michell Wideßenß som hand sidst war till huße. Item hiemmellet Søffrinn Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff att dee same dag warþelgaff Hanß Søffrinßenn och Karen Christenßdatter i Mørchholt hand haffuer till Echte. Indnu hiemmellet Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee samme dag warþelgaff Peder Pederßen i Schierup och Margrete Jenßdatter for deriß buopeelle imod domb at suare Hußfougden Jachob Lauridtzenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, och gaff Christenn Lauridtzen dennom paa sin hosbonde Jachob Lauridtzenß weigne till beschylding for Leyrmolß bøder dennom tilkome for deriß forseelße att wdgiffue effter receßenn bleff med beuilling opsat 3 vger.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warþelgaff meenige Smidstrop och Welling bymend for deriß buopeelle imod domb att suare Hendrich Nielßen i Welling och Peder Jenßen i Smidstrop her till tinget i dag, huor offuer dee i rettelagde deriß schriftelig indleg Lydendiß: Efftersom Wii wnderschreffuenne Peder Jenßen i Smidstrop och Hendrich Nielßenn i Welling ere tildømbt paa Smidstrop sognemendß weigne, saa wiidt i Holmandtz Herrit belegendiß ehr, for huiß aff kierchenß tiende resterer 1666 och 1667 som er aff det øde guodtz ingen tiende war att bekomme aff, der offuer for aarsaget at i rettesette och formeener dee en huer saa mange wedkommer, udi Smidstrop och Welling bør deriß proquota der aff att betalle eller lide namb i deriß buo och guodtz huor det findeß och er herpaa en retmeßig domb begierindiß heldst fordi vi haffuer med Sogne mendeniß oprettet Contragt att beuiße det dee haffuer loffuit at holde oß det schadesløß, opsatt udi otte dage.

Tomiß Hanßenn i Breining it Tingþuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jenß Madtzenn i Gaffuerslund, som i haand tog forn: Tommiß Hanßen, kiendtiß denn: saalediß wenlig och well att werre contraherit, att efftersom forn: Tomiß Hanßenn, wddrager aff felliß buo fra sin fader Hanß Jørgenßen, och syster Maren Hanßdatter och forn: Jenß Madtzenn der igien indkommer, samme Maren Hanßdatter till echte att tage och boen beholde, daa loffuit och tilforplegtet Jenß Madtzen sig att giffue Tomiß Hanßenn Treisindtztyffue Slette daller, dee 30 Slđr: der aff att betalle nu till St: Michelßdag førstkommendiß, 10 Slđr: der aff till Paaske nesteffter, och resten som saa er 20 Slđr: till St: Michelßdag naar mand schriffuendiß worder 1670: vden schade och schadisløß. Dernest schall Tomiß Hanßen haffue tou kør och fiere stude som nu er till greißeing paa Winding march, till sin medgiffit her foruden sex faar, sex lamb och sex suin, en brun stiørnit hest, enn brun stiørnit hoppe, tou tønder roug, tou tønder biug, tou tønder haffre, 1 tønde boghued, 1 tønde hommell, en seng och en kiste, bege saa gode som 20 Slđr: vdaff huiß formoffue i boen findeß, her forudenn loffuit Jenß Madtzen att betalle huiß reiktig gield børnepenje eller andet forn: Hanß Jørgenßenn nu er schyldig bort, Tomiß Hanßen handß sydschind och med arffuing

vden kraff och schade i alle maader huor effter forn: Tomið Hanßen war tingþuinde begierindiß.

Hanß Jørgenßenß afftegtß breff.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Jenß Madtzenn aff Gaffuerslund som i haand toug Tomið Hanßenn i Breining, loffuit och sig tilforpleget att efftersom Hanß Jørgenßenn i Breining haffuer for hannom frastanden och opladt dend crongaard i Breining hand paabuor for hannom och sin kiere datter Maren Hanßdatter, med forefundene buo och buohaffue at annamme i brug och besidelße, daa schall hannd aarligenn giffue forn: Hanß Jørgenßen till sin afftegt och leffnitßmeddell och ophold sin gandtsche liffß tid tou tønder rog, tou tønder biug, enn tønde boghued, en tønde haffre, hommell 6 schip, et feed suin saa god som 2 Rix dr: tou feede gieß. Item føde hann: aarlig en kue och sex faar i boeß och stie hoß hanß egenn, her foruden schall Hanß Jørgenßen den tridie ager udi tofftenn fra den øster side till 4 schip biugseedede som Jenß Madtzen schall lade pløye saae giøde och indauffle lige wed sit eget. Till hußwerelße schall Hanß Jørgenßen beholde ald bolßhußet sin liffß tid sampt nødtørßtig kolgordß jord och huiß frucht der bliffuer paa den nederßt abild i abildgaarden, som kaldiß *Søffrinß abild* och it lidet pere tre, wforhindret i alle maader, item schaffe hannom sin nødtørßtig ildebrand och nyde god roe och mag i huße, gaard och vden for som forsuarlig kand verefor gud och en huer erlig, och naar hand ved døden affgaar schall Jenß Madtzenn bestede hann: en hederlig jordeferd, och vden nogen wiider schift och deeling beholde huiß formoffue Hanß Jørgenßen sig effterladet, huilchet forn: Jenß Madtzen sig til forpleget att holde Hanß Jørgenßen sin gandtsche liffßtid vden forhindring och ophold aff sig sinne arffuing och effterkomere, schadisløß holdenn i alle maader, huor effter forn: Tomið Hanßen var thingþuinde begierindiß: Jenß Madtzen begierde gienp:

Tomið Hanßenn aff Breining en Schøde.

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Nielßenn Bunde i Winding som i haand toug Tommið Hanßenn barne fød i Breining, och aff fri wilge och welberaad hou aldeelliß solde schøødte och fuldkommelig affhendet fra sig och alle sinne arffuinger, indtill forn: Tomið Hanßenn och hanß arffuinger, halffue partenn aff ald denn bundegaard i Winding hand paabuor med ald sin rete tillegelße, dett werre sig udi huße, gaard och gaardsted, Abildgaard, homelgaard och kolgord, ager och enge, schou och march, fuorte och fellit, stue och styche, buolig och enmercher, fiske vand och feegang, woidt och tørt, stort och lidet, slett inttet wndtagenn wed huad naffn det neffniß kand aff aldt det som nu der tilliger aff alderß tid tilleget haffuer och hør och bør der till at lige med rette inden och vdenn alle marcheschiell och bekiende forn: Hanß Nielßenn Bunde at hand derfor haffde annammit och opbaarin sin fulde nøye och redelig betalling effter sin egen vilge och minde, huor for hand kiendtiß och tilstod att hand eller sinne arffuinger nu her effter haffde ingenn ydermeere lod deell ret eller rettighed udi eller till forskreffuenes halffue bundegaard och eigendomb, menß det her effter schall och maa følge forn: Tomið Hanßen och hanß arffuinger for it fuldt frit och fast enhende eigendombß kiøb till euindelig eye och eigendomb ey schyldendiß och wigienkallendiß till euig tid, och tilforpleget forn: Hanß Bunde sig och sinne arffuinger at fri frelse hiemmelle och fuldkommelig tilstaa forn: Tomið Hanßenn och hanß arffuinger forschr: halffue bundegaard och eigendomb efftersom forskreffuit staar for alle och huer mandtz paatalle som derpaa kand haffue att talle med rette i nogen maader, ydermeere sig och sinne arffuinger tilforpleget att huiß saascheede det dog gud forbyde att deriß forschr: andpart i berørte gaard och eigendomb bleff forn: Tomið Hanßen fra wondenn i nogen domb eller rettergang for deriß wanhiemelß brøst eller forsømelbiß schyld daa schall dee inden sex wger der effter wdlege dennom saa got eigendom och saa welbeleigenn schadesløß i alle maader

huer effter forn: Tomið Hanßen war tingþuinde begierindið, och stod forn: Hanð Nielßenn Bunde till wedermolsting der dene schøde och winde gich beschreffuenn.

Mandagenn denn 20 Septemb: 1669.

Hiemmellet med opragte finger och eed Anderð Olluffßenn och Jep Jenßen i Winding, att dee i dag otte dage louglig varþelgaff Nielð Jenßen och hanð høstrue Kiersten Pederßdatter for derið buopeell, imod domb att suare Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag, och gaff Jachob Lauridtzen hannom till beschylding for sin faldtz bøder till Kongl: Maytz: for touaabne saar hand haffde slagenn forn: Kiersten Pedersdatter paa Juledag sidstforleden effter thingþuindeð indhold som findeð No: 8, satte i rette och formindte hand forskreffne faldþ bøder inden 15 dage bør att wdlege och stande till rette for dend Hellig Høytidþ dagð wanbrug, eller lide deelle och wiidere tiltalle och war herom domb begierindið. Mødte ingen till wedermeelle, bleff derfor opsatt udi trei wger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanð Thommeßen i Sellerup och Nielð Raßmußen i Breining, att dee i dag otte dage louglig varþel gaff Simon Madtzenn i Gaffuerslund, Nielð Terchelßen, Terchell Nielßen, Hanð Nielßenn, Klauð Nielßenn, hanð høstrue Karen Nielßdatter, och Jenð Madtzenn ibid: for derið buopeelle. Noch hiemmellet Nieð Michelßen och Jenð Pederßenn i Brøndsted, att dee samme dag gaff Hanð Schreder i Børchop louglig varþell for sin buopeell, alle imod domb att suare Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag, huor offuer Ridefougden Jachob Lauridtzen i rette satt och formindte att effterdi aff thingþuinder fornemmið her aff tinget wdsted nest forledenn 18 Januari, 25 Dito och den 8 Februari, huad klammeri och slagþmaall der haffuer werit udi Simon Madtzenð gaard i Gaurslund forleden 3 Januari: saa Nielð Terchelßen sig der offuer schall nederlagt till sengs, taget presten till sig, ladet bede for sig i Gaffuerslund kierche, baade for och effter predichenn, Simon Madtzen ladet siøne huad gewalt i hanð gaard er scheed med same klameri och huad schade hanð broder Jenð Madtzenn der offuer haffuer bekomit och ville sligt imellom denn: selfuer nederslutte och fordølge, Kongl: Maytz: sagefald, formeener sligt imod lougenn ey bør att tilstedið menð dee billig der for bør att stande till rette effter retmeðig paa kiendelße, och war herom domb begierindið, huilchet med beuilling bleff opsatt udi 3 wger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jennßenn och Johann Olluffßenn i Gorsløff att dee i dag 3 vger louglig warþelgaff Hanð Olluffßen i Gorsløff, Madtz Anderßen, Hanð Jepßen, Iffuer Jenßenn i Gorsløff och Anderð Knudtzen i Ranð dor derið buopeelle. Noch hiemmellet Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Gorsløff att dee samme dag warþelgaff Nielð Pederßenn och Madtz Anderßen i Piedsted for derið buopeelle. Otte Pederð: och Nielð Pederßenn i Smidstrop gaff Peder Deigen warþell for hanð buopeell, alle imod deelle och laugmaall att suare Gardeneren i *Slotteð Hauge* Jochum Schell her till tingett i dag: och gaff hand denn: till beschylding for gang gierning dee schulle haffue forsømbt forleden somer till *Haugenn*, nemblig Hanð Olluffßen i Gorsløff 11 dage, Madtz Anderßen ibid: 6 dage, Hannð Jepßenn 8 dage, Iffuer Jenßen ibid: 7 dage, Nielð Pederßenn i Piedsted 21 dage, Madtz Anderßen ibid: 11 dage, Anderð Knudtzen i Ranð och Peder Madtzen i Smidstrop it Aar och 4 vger, formindte dee derfor burde att stande till rette och suare till huið schade och forsømelße i *Haffuen* for derið wdebliffuelße er for aarsaget, och begierde deelle offuer denn: derfor, huorpaa Herridtzfougden affsagde Efftersom diðe hiidkalledte iche benegter at dee jou haffuer sidet offuer hørig och forsømbt derið arbeid och gierning i *Slottenð Haffue* daa bør dee derfor att stille øffrighedenn tilfredtz och der foruden giffue for derið wlydighed 3 mk: effter receßenn, saa fremt øffrigheden iche aff naade will det effterlade.

Nielß Raffnß sag imod Madtz Anderßenn fremdeelliß opsatt till 6 vgerß dag.

Hußfougdenn Jachob Lauridtzenn fordrit domb imod Augustinus Großmand i Welling for saar och schade hand schulle haffue giort Peder Hanßen tienendiß Søffrin Pederßenn i Welling effter thingbuinder och opsetteliß formelding indfört nest affuigte 2 och 9 Augusti och war nu i dag endeligen domb begierindiß: Peder Hanßen mødte och i rettelagde sin schrifftelig berettning lydendiß: Efftersom det er aff øffrighed tagenn till dombß om saar och schade mig aff Augustinus Großmand och hanß høstrue wederfarit er den nest affuigte 19 Juli som er siønit och forklarlig noch ved thingbuinde wdført huorlediß ieg i langsommelig tid paa min seng laae wfør, min hosbondß arbeid nedlagt och war tuilsom om liffuit som aff en huer noch som indnu kand seeß och kiendiß huad tegenn sig same schade effterlod i min pande som siøniß att werre wtachnemelighed for min møye och arbeide same dag, daa ieg aff min hosbond war did londt att slaae greiß for hannom, for slig dagløn schall iche mange lyße hanß arbeide och ieg fatig tieniste karll iche er wed Effne eller meddell, megit mindre haffuer forstand det at wdføre, begierer ieg aff denn Christen Øffrighed och Rettenß betiendter ieg motte tageß i forsuar och wederfariß huiß rett er, efftersom ieg ved min høyeste æd siell och salighed wedstaar aldrig att haffue giffuit dennom aarsag till at [give mig den] schade i nogenn maader: Welling den 20 Septemb: 1669: Peder Hanßen. – war till wedermeelle och suaret att Peder Hanßen iche schulle beuiße hand haffuer giffuit hann: samme schade meente sig der for for dend tiltalle fri att werre, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde att Hanß Olluffßen i Winding, Søffrin Madzen, Lauridtz Søffrinßen och Christen Tommeßen accoderit med Hußfougden Jachob Lauridtzenn paa Obber Jegermesterß weigne wdi SchoffRiderne Morten Hering och Tygge Jachobßenß offuerwerelße om Kongl: Maytz: Oldennpaa Winding schouff det att schulle nyde till deriß leff suin, efftersom det war saa ringe det huerchen for heell eller halff Oldenn kunde leggiß, och det saalediß att dee allenne schulle betalle Oldengield for saa mange suin som Kongl: Maytz: Olden er Taxerit for, som dee paa begge sider loffuit huer andre schadesløß, huor effter forschr: mend war tingbwinde begierindiß:

Nielß Raffnn begierde deelle i dag till fierde ting offuer Peder Deigen for 1 Rix dr: hand resterit med till Koldinghuß: som aff Heridtzfougden bleff tildømbt inden 15 dage at betalle eller vere namb vndergiffuenn.

Olluff Schreder i Gaffuerslund och sinn Suoger Lauridtz Jenßenn kiendiß denn: at werre for ennit om dend gaardß deeling och diß tillegelße i Gaffuerslund dee paabuor huer att nyde halffpartenn och tillige deeling huiß frucht der Aarlig woxber i Abildgaarden och efftersom der er tou gangstade i kierchen till gaardenn daa huer att nyde it gangstade huor effter dee war thingbuinde begierindiß:

Forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb Nielß Ibßenn i Gorsløff, Jørgen Staffenßen ibid: Hanß Hanßenn i Ranß och Tomiß Pederßen ibid: som wande och affsagde wed eed med opragte finger effter receßenn, att Aar 1666 in Octobri war dee forsammellet till registering och wordering i Ranß effter Sl: Søffrinn Jenßenn i den Sl: mandtz huß och buoe, offuerwerindiß den Sl: mandtz effterleffuersche Kierstenn Jørgenßdatter, och deriß børnn Jenß Søffrinßen och Mette Søffrinßdatter med deriß neste fød verge Søffrin Nielßenn i Damkier, och da befandiß guodtz och formoffue som følger: 2 brune hester worderit for 16 Sldr: 2 brune hopper wort for 14 dr: 1 graa kue och en rødhuet Queye for 13 dr: 1 suort kue for 5 dr: 1 gammell kue vorderit for 3 Sldr: 1 suort huet Quey for 10

mk: tou spede kalffue for 2 dr: 2 suin for 2 dr: Wogenn och ploug redschab worderit for 3 dr: 1 gammell Quernn for 2 mk: Tønder och nogen korffue worderit for 2 mk: deigntrou 8 sk: 1 drefftroug och saald 8 sk: 1 schippe 6 sk: jernfang 1 gammell hiøllee 3 mk: 1 øxþe 1 mk: en haand øxþe och tou naffuer 1 mk: 8 sk: 1 kielschee och ildschee 8 sk: 1 gamell kober kiell 1 mk: 1 jern gryde 1 mk: 4 sk: 1 schiffblad och 1 bagstoll – 3 mk: 2 bietre worderit for 14 mk: korn i laden roug satt for 12 Slđr: biug fandtiß der iche wiidere, ind till schyld och tiende, haffre fandteß der och iche meere ind till schyld och tiende. Boghuede siøniß att were 2 tdr: worderit for 3 dr: Der effter bleff eschet och kræffuit bortschyldig gield Jørgen Jørgenßen fodrit aff sin tiendte lønn penge 7 Slđr: Johan(ne) Jørgenßdatter for 5 Slđr: Jenß Lauridtzen 9½ dr: Iffuer Hanßen i Fredericia 5 dr: 2 mk: Johan(ne) Jenßdatter 1 dr: Hanß Lauridtzenn som tiendte paa Nebbe 1 dr: Soldatterpenge 1 dr: 2 mk: till den store quartall schatt 16 dr: madschatt 1 dr: 1 mk: 5 sk: roug schatt 2 dr: tou frøichenn styr 2 dr: 2 mk: och bleff der daa saalediß for accoderit att Kiersten Jørgenßdatter och hindeß festemand Søffrin Søffrinßenn, att dee schall betalle ald gieldenn som forberørt er och hosbonden sin resterinde schyld och landgiede som iche er naffngiffuen, och giffue børnen 12 Slđr: att betalle naar dee bliffuer 12 Aar gamelloch saa lenge att stande rintteløß och diß imedeller tid denn: forsiøne som forsuarligt och tilbørligt er. Søffrin Jenßenß moder Sidbell Jenßkuone schall were hoß Søffrin Søffrinßenn till paascke nu førstkommendiß, och saa schall hand giffue hinde en tønde rog en tønde biug 1 tønde boghueder och 1 tønde haffre, item den kue hindeß sørn gaff hinde før ind hand døde och it lamb, huilchet hun maa fløtte føre och giøre sig saa nøttig hun bedst kand och der med gaarden Quittere, huor effter forn: Søffrin Søffrinßen var thingþuinde begierindeß:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom **Peder Jørgenßen i Huilsbierig** som kiendteß och tilstod att efftersom **hanß fader Jørgenn Jenßenn** haffde affstanden och opladt den gaard for hann: hand paabuor, daa naar hand iche lenger kand forligeß paa mad och maall med hannom och hanß hustrue, daa schall hand haffue till sin afftegt och ophold till huß werelße den stoue i det øster huß i den nør ende med schorsteenen som er 3 fag huilchet hand schall nyde naar **Peder Jørgenßenn** faar it salß och stue ferdig hand kand were udi och imedeller tid schall hand haffue sin huß weye hoß denn: wbehindrit och wden fortred i alle maader och aarligen giffue hann: udi got reen korn sin liffß tid en tønde biug sex schiper rog, 4 schip boghued naar det woxber well och ellerß ichonn 2 schip, och tou tønder haffre, item nyde aff gaardbenß jord aarligen sin liffß tid Weilstir Ager i synder marchen, Hampedalß Ager i øster marchen, neden veyen halffuepartenn aff homelgaardtz steden wed Wengß Ender, och imedeller tid dee kand forligeß paa mad och maall med huer andre schall **Peder Jørgenßen** forsiøne sin fader med kleder och nødtørftig ophold som forsuarligt er, huilchet hand loffuit att holde hann: wden op drag och schade i alle maader huor effter **Jørgen Jenßen** var thingþuinde begierindiß.

Mandagen den 27 Septemb: Anno 1669.

Otte Windeßmend

Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Jørgen Nielßen i Ranß, Peder Thomßen i Sellerup, Nielß Throgelßen i Piedsted, Jenß Nielßen ibid: och Peder Jenßen i Smidstrop.

Ridefougen Casparus Høfflich Schudtzmaall.

Huilche forn: otte Trofaste dannemend alle samdregtlig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Erlig och Vellfornumstig Casparus Høfflig Ridefouget thill Koldinghuß, hanß fuldmegting Erlig och Velfornehme mand Jachob Lauridtzen Bech Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß som paa

Casparusis weigne foregaff att efftersom hand vid langßomelig tid haffde tiendt paa Slottet och hafft adschilligt med bönderne her paa Lehnet att bestille, och der offuer lod meenige Herridtzmend ind Citere, om nogen sig offuer hannom kunde haffue att beßuerge, det hand eller hanß thiener haffuer giort nogen aff dennom wrett, eller tagen gunst eller gaffue aff dennom for noget dee schulle for rette paa Kongl: Maytz: eller hanß konglig høyhedtz weigne, dee det daa nu for domb och Dannemend ville giffue thill kiende. Saa opstod och for retten indkomb effterschr: 24 dannemend nemblig Peder Buch i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Pederßen i Gorsloff, Søffrin Pederßen ibid: Nielß Nielßen ibid: *Iffuer Huid i Gaffuerslund*, Thomiß Søffrinßen, Simon Madtzen, Anderß Mogenßen ibid: Peder Tomßen i Sellerup, Anderß Bertelßen, Hanß Hanßen ibid: Peder Dall i Andkier, Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig och **Jørgen Jenßen** ibid: Peder Smed i Børchop, Jørgen Krag, Nielß Dall ibid: *Anderß Nielßen i Welling*, Anderß Madtzen i Vinding, Peder Jenßen i Smidstrop, Hanß Pederßen ibid: Nielß Thußen i Schierup, och Peder Tußen ibid: som paa deriß egne och meenige Herridtz mendtz veigne der till suaret, och gaff Casparus Høfflig fuldkomen schodtzmall och vinde att hand haffde schicket schaet, och forholden sig imod ehn huer som ehn erlig opreiktig karell well eigner och andstaar, saa dee tachet hannom och hanß thiener gott for reiktig affschirffuening och medfart i alle maader, huor effter Hußfougden paa Casparus veigne var thingßvinde begierindiß, och Herridtz mendene saa mange i dag thing ßogte och tillstede wahr, samtøgte Herridtz Zignet for same winde.

Hiemelet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Michell Nielßen i Piedsted och Raßmuß Jenßen ibid: Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßen i Andkier, Nieß Michellßen i Brøndsted och Jenß Pederßen ibid: Hanß Thomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Anderß Olluffßen och Jep Jenßen i Vinding, Søffrin Jenßen i Gorsloff och Johan Olluffßen ibid: att dee i dag otte dage louglig warßellgaff meenige Herridtzmend gordmend och bolßmend for huer mandtz huß och buopeell huert par i deriß forordnede sougner och byer thill dette Schodtzmaall och vinde att suare berørde Kasparuß Høfflich her till thinget i dag.

Anderß Knudtzen Buntmager 1 vinde.

Huilche forscreffuene otte throufaste dannemend alle samdregtelig vande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Ane Christenßdatter i Gaffuerslund, Elsaa Søffrinßdatter (Hviid), Iffuer Jørgenßen, Søffrin Jørgenßen, och Toue Tyggißdatter ibid: som huer for sig saa welßom endregteligen vande och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn, att dee hoeß var saae och hørde nest affuigte 6 Augusti vdi Gaffuerslund thill Iffuer Jørgenßenß att restantz schriffueren Hanß Nielßen komb aff byen ind vdi Iffuer Jørgenßenß huß med Tomiß Søffrinßen och forn: Iffuer Jørgenßen och der hand gich vd aff hußet i abildgorden bleff hand Anderß Knudtzen som der laae och soff vahr, och spurde huo det var och der det bleff hannom thill kiende giffuet, sagde hand ehr det den karell daa schall hand her op, och saa opvagte hand berørde Anderß Knudtzen, saa hand motte gaae ind i hußet med hann: och der Anderß Knudtzen vahr indkomen, ville hand haffue lagt sig paa en seng, huilchet Hanß Nielßen iche ville tillstede hannom, menß saa gott som med magt ville bringe hannom i sitt selschab och der dee nogen stund haffde verrit till samen, komb der nogen wenighed imellom dennom saa dee vexßelet nogen ørfigen med huer andre, och det same tomult vddrog Hanß Nielßen sin deggen och ville søgt Anderß Knudtzen med den, derßom hand iche vdi same sitt onde forßett haffde bleffuen forhindret och iche Anderß Knudtzen haffde noget der imod i sin haand, och der dee vahr adschildte bleffue dee venligen och well forlichte paa steden och gjorde Broderschab med huer andre, och iche i nogen moder klaget paa huer andre ey heller dee saae eller fornamb den ene aff den anden nogen schade eller saa att haffue bekommen, och ydermere vande dee sampteligen att dee iche saae Edell

Laurßdatter vdi hußet same tid førind berørde venigheid, och i det allersiidste der dee bleffue forligte, att saa i sandhed ehr det bad dee dennom Gud till hielper paa.

Hiemelet med opragte finger och eed Jachob Pederßen och Nielß Anderßen i Kolding att dee i dag fiorcen dage louglig warßell gaff Hanß Nielßen Restandtzschiffuer for Ambtschiffuerenß dør. Noch affhiemelet forskreffne personer att dee i dag otte dage louglig varßell gaff Peder Pederßen i Gorslöff, Søffrin Pederßen ibid: Edell Laurßdater och Thomiß Søffrinßen i Gaffuerslund imod dette winde her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle vande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Peder Nielßen i Børchop paa den ene och Peder Jenßen Smed i Børchop och Nielß ibid: paa den anden side, som kiendtiß denom att haffue indgangen it venlig maggeschifft med huer andre saalediß, att Peder Smed och Nielß Dall schall haffue en ager kaldiß *Store Kield Ager* thill deriß gaard fraa Hendrich Raffnß storre gaard wndtagen det lidet støche i vester ende effter pell och maall, Nielß Ancherßen haffuer att bruge. Der imod schall Peder Nielßen haffue forn: Peder Smedtz och Nielß Dalß *Liden Kield Agerß* ager huilchet dee paa bege sider loffuet huer andre schadisløß, och vahr hußfougden Jachob Lauritzzen thill vedermolsting och samtøchte dett mageschifft paa Kongl: Maytz: weigne, dog sig forbeholden om der kunde klagiß paa att cronen haffr for ringe der imod bekomet daa att giøre denom fuldkomen fyllist.

Mandagenn denn 4 Octobris Anno 1669

Otte Windißmend

Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Tomiß Ebeßen i Huilsbierig, Christenn Nielßenn i Breining, Peder Pederßenn i Gorslöff, *Iffuer Huid i Gaffuerslund*, Peder Søffrinßenn i Andkier, Jenß Søffrinßen i Schickballe, och Søffrinn Hanßenn i Mørckholt.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage lougligen warßelgaff Nielß Hanßenn i Breining, for hanß buopeell imod domb att suare Hußfougden Jachob Lauritzzen paa Kongl: Maytz: weigne her till tingett i dag, huor offuer hanß sønn Frederich Jachobßenn i rettelagde Hußfougdenß schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg haffuer werrit for aarsaget at lade i rette kalde Nielß Hanßen i Breining formedelst noget jord hand sig tilholder som hand haffuer brugt tilforn till Sellerupmølsted, och will att hand schulle fremwiße huad adkombst hand derpaa haffde, och beuiße att hand der ud aff haffr: giffuenn schatt ellerß formeener jeg dett effter wdgangenne kongelig forordning bør at werre forbrutt, der imod haffuer hand i rettelagt it schriftelig indleg och iche vill achte min begiering paa Kongl: Maytz: weigne som en kongelig betiendte och fuldmægtig tilhør att fremwiße eller schaffe nogen beuißening øffrighedenn till effter retteling, enten det er kiøbe jord kierche jord eller feste jord och iche alleniste w-hørig och wlydig sig der imod forholder, menß ind och meget domdristig med same sit indleg mig wbillig andgriber som ieg iche kand tenche huor udi bestaar at hand siger der udi jeg mig imod høyhedenn forgriber, huilchet Gud naadelig forbyde, huor for ieg er begierindiß att hand nu wille giffue tilkiende huor udi den forgrivelße imod høyhedenn bestaar, och sligt tilbørligen att beuiße eller der for stande till rette och sin feste for wlydighed effter receßen att haffue forbrutt, och er herpaa en retmeßig domb begierindiß. *Actum* Kolding den 1 Octob: Anno 1669 *Jachob Lauritzzen*. Nielß Hanßen haffde iche rettet sig effter nogen rettergang i dag huor for sagenn bleff opsatt udi 14 dage.

Mandagenn denn 11 Octob: 1669.

Otte Windeßmend

Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Olluffßen ibid: Peder Tommeßenn i Sellerup, Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Tomiß Jenßen i Andkier, Jep Nielßenn i Winding, Jenß Rod i Schierup och Søffrinn Nielßen i Damkier:

Peder Buch i Schierup betiendte retten i dag wdi Herridtzfougdenß affuerelße:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinnßenn i Andkier och Jørgenn Hanßen ibid: att dee nest forleden Torßdag war 14 dage gaff Jerlou Lauridtzenn i Fredericia loulig warßell for hanß buopeell imod domb att suare Hußfougden Jachob Lauridtzen her till tinget i dag, huor offuer Sognefougden i Huilsbierig paa Ridefougden Jachob Lauridtzennß weigne, i rettesatte och formindte att effterdi Jerlou Lauridtzen haffuer giort geWalt i Hanß Escheßennß gaard i Huilsbierig effter hanß egenn fördte winde, och klage indfört nestaffuigte 11 Januari det hand derfor bør sinne böder der fore till Kongl: Maytz: at vdlege effter lougen och begierde herom domb, saa mödte Jerlou Lauridtzenn, och der till suaret och formindte hand iche burde att drageß fra sitt werne ting imod receßenn och tilmed var sagen iche saa loulig procederit som det sig burde och derfor burde for den tiltalle fri att werre, huilchet med beuilling bleff optagenn udi sex wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinnßenn och Jørgenn Hanßen i Andkier at dee i dag otte dage warßelgaff Søffrin Staffenßen i Andkier for sin buopeell imod domb at suare Hußfougden Jachob Lauridtzenn her till tinget i dag for Kongl: Maytz: Sagefald for it slag hand haffr: giort Henß Escheßenn i Huilsbierig, bleff opsat 14 dage.

Belangde Broer och Weye bleff med beuilling opsatt udi otte dage:

Dee domme i dag trei wger gich i opsettelle belangende det klameri vdi Gaffuerslund er scheed, saauelsom om Nielß Jenßen i Andkier bleff fremdeelliß opsatt udi 14 dage.

Hanß Nielßen Raffn i Børchop en Aффkald

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb **Jenß Nielßen** beretter sig att haffue hiemme i Ørumb sogenn och bye udi Synder Lyng Herit och **Suend Madtzenn** i Wels bye i same sogen paa sin hustrueß weigne, saauelsom begge tou paa deriß moder **Appelonne Joenßdatter** och hindeß andre børn, nemlig **Jenß Nielßen** och **Joenn Nielßen** samptelig deriß weigne som lydeligenn for Tingß domb ihaandtoug **Hanß Nielßen Raffn i Børchop** gaff och gjorde hann: en fuld trøg enig och wigien kallendiß auffkald paa ald huiß arffue och guodtz sampteligenn kunde tilfalde effter berørte **Hanß Nielßenß hustrue, Sl: Karen Nielßdatter**, som med hannom udi Børchop buode och døde, huorfor forn: **Jenß Nielßen** och **Suend Madtzenn** paa samptelig dend Sl: Quindeß arffuingerß weigne, kiendtiß och tilstod at haffue annammit och opbaarin deriß fulde nøye och redelig betalling effter deriß egen wilge och minde, saa dee tachet hann: got for god schifft och jaffning och god redelig och riktig betalling och der for quitterit forn: **Hanß Nielßen Raffn** och hanß arffuinger for dennom och alle deriß arffuinger for ald wiider schifft kraff bekostning och wdleg, saa det scall werre och bliffue denn: wden schade och schadesløß i alle maader, huor effter forn: **Hanß Nielßen** war tingbuinde begierindiß.

Nielß Hanßenn Raffnn i Piedsted fordrit domb imod Madtz Anderßenn i Piedsted effter sin i rettesettelle och opsettelleß indhold i thingbogenn indfört nest affuigte 30 Augusti och findeß No: 92: och der offuer i rette lagde it thingbuinde her aff tinget wdgiffuen nest affuigte 28 Juni: indholdendiß att daa for rettenn haffuer wondenn Jørgen Raßmußen i Piedsted hann: witterligt att werre att det Cronebuolig i Piedsted Madtz Anderßenn nu ibuor som kaldtiß

Dorit Smed Kuoniß Huß der paa buode hanß fader Raßmuß Jørgenßen udi 40 Aar och hand effter hannom udi 7 Aar och daa haffuer dee Aarligenn giffuen der aff till schyld 12 schiper biug 2 hønß 1 lamb 1 gaaß och 2 schiper ar: Noch haffuer wondenn i lige Eed Søffrin Jenßen i Piedsted och Søffrin Frandtzenn ibid: dee att kunde mindeß udi 70 Aar der haffuer buod otte mend paa same buolig och Olluff Simonßen war den første huilche effter huer andre haffuer Aarligenn giffuen berørte schyld aff forskreffne buolig: huilchet samme tingßuinde her i dag for rettēn bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wiider vduißer: och formindte Nielß Raffn effter førlige i rette settelße att same landgiede som haffde verit wed berørte buolig offuer receßenß heffd burde her effter att følge och begierde endelig domb. Saa mødte Madtz Anderßen och haffde it festebreff paa buoliget it thingßuinde, och it kundschap som hand iche wille haffue indført menß suaret jordbogen formeldet well huor lediß landgielden schulle giffuiß, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: daa effterdi med tingßwinde beuißeß att dend omtuistende landgiede haffuer i 70 Aar gangenn aff det buolig Madtz Anderßen nu paabuor daa wideß iche rettere att kunde kiende ind det jou der wed bør att forbliffue saa fremnt bedre beuißening derom iche fremwißeß.

Bleff paamindet att Heridtzmendenne schulle lade deriß andpart broer och weye bliffue ferdig saa fremnt dee der for iche wille stande till rette.

Mandagenn denn 18 Octob: Anno 1669:
Otte Windeßmend

Hanß Olluffßen i Follerup, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Søffrin Staffenßen i Andkier, Laß Jenßen ibid: Christenn Nielßen i Breining, Nielß Nielßen i Gorsløff, Anderß Madtzen i Winding:

Peder Buch betiendte rettēn vdi Herridtzfougdenß affuerelße:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßen i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Frantzen, Gyde Willomßen, och Søffrin Staffenßen i Andkier for deriß buopeelle imod siønß affsigt at suare Hußfougden paa Kongl: Maytz: veigne her till tinget i dag: der nest for retten fremkomb Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig *Sognefoget* och Hanß Escheßen ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen att dee haffuer besichtiget och er beuist att der er tou wforwarlig ildsteder paa dennd halffue gaard Nielß Frantzen och Gyde Willomß: paabuor. Der effter fremstod Søffrin Staffenß: som buode paa den anden halffuepart gaard och erbød att dersom hand alene motte beholde gaarden tilhobe, wille hand dend opbiuge och suare till Kongl: Maytz: herlighed vden klage huor effter Hußfougden war tingßuinde begierindiß: Nielß Frantzen var till wedermeelle och formindte sig den halffue gaard att nyde effter sit festebreffß indhold huilchen hand wille suare till for ald kongelig tynge vden klage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Giermandßen och Lauritz Madtzen i Velling att dee i dag 14 dage louglig warbelgaff Christen Nielßen i Fredsted, Peder Hanßen ibid: och Hanß Bertelßen i Vyff paa sinn høstrueß weigne, imod winder at suare Jørgen Pederßen i Welling paa sin høstrueß weigne her till tingett i dag: huor offuer Jørgen Pederßen i rette lagde Herridtz Prouistenn Hæderlig och Wellærde mand *Hr:* Nielß Lauritzen Riber *Sogneprest* i Smidstrop och Schierup sogner, hanß schriftelig kundschap lydendiß: Anno 1659 denn 4 Søndag effter Trinitatis som indfaldt denn 26 Juni bleff Hanß Jennßen Hoffmand begraft i Smidstrop kierchegaard och daa fremstod Hanß Pederßen Bull i Stor Welling och paa sin Syster Anne Pederßdatterß weigne opsagde arffue och gield i alle maader effter forn: Sl: Hanß Jenßenn Hoffmand hindeß mand som buode i Tyffkier, dette bekreffter ieg

med min egenn haand schreffuit och wnderschreffuit Smidstrop Prestegaard den 25 Septemb: 1669: *Nielß Lauritzenn Riber Prouist ibid: Egennhaand*, huilchet same zeddell her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer viider vduiſer. Der nest for rettenn fremkom Bertell Nielbenn i Tyffkier, och Raſmuſ Nielßen i Lundemølsted som wande och bestod ved eed och opragte finger effter receſſenn att dee forschr: tid hoſ war paa Smidstrop kierchegaard der berørte *Sl:* Hanß Jenßen Hoffmand bleff begraſſuit hørde och paasaae att ligesaa pascerit som Prouisten *Hr:* Nielß Lauritzzen for dennom wandet haffuer, i alle maader. Der effter wande endregteligen udi lige suorne eed Olluff Jepbenn i Welling, Bertell Søffrinbenn, Peder Strangebenn, ***Christenn Christenben***, Mortenn Nielbenn ibid: och Nielß Pederben i Smidstrop, att denn tid forn: Hanß Hoffmandb høſtrue Anne Pederbatter kom effter sin hosbondb død och fiendtlig Ruin hiem till Welling haffde hun aldeliſ ingenn meddell och formoffue, menb haffde søgt brødet hoſ got folch, och der for iche kunde kome till den gaard i Tyffkier hun med sin førlige hosbonde haffde paabuod, saa hun huerchen beholt noget enten till Creditorer eller till arffuinger i nogenn maader det bad forschr: mend denom Gud till hielper paa, huor effter Jørgen Pederben war tingbuinde begierindeb.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinbenn och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Tue Michelben i Andkier, Nielß Tuebenn och Nielß Jørgenben ibid: imod winder att suare SchoffRiderenn Tyge Jachobbenn her till tingett i dag. Der nest for retten frembkomb Kongl: Maytz: Huſfoget Jachob Laurb: Bech och Jep Nielbenn i Winding *Sognefouget* som wande och bestod att dennd dag Hendrich Kieltering bleff Rettet daa optog dee forn: Tue Michelbenn, Nielß Tueben och Nielß Jørgenb: udi Weylle, huer med it læſ Bondstager och Effne treer, huor effter Tue Michelben och Nielß Jørgenbenn gich i Huſfougdenb loſemente och begierde med Huſfougden derom at afftinge huilchet Huſfougden iche wille giøre, och dee dog kiorde derib wey dermed, huor effter Tygge Jachobbenn war thingbuinde begierindiſ, och der offuer i rette satte och formindte dee burde att schaffe denom hiemell till samme treer dee paa haffde eller lide som for andet whiemmelt och war herom dumb begierindiſ. Saa mødte ingen till wedermeelle, bleff der fore opsatt udi trei vger:

Den sag med Nielß Hanßen i Breining fremdeeliſ opsatt till siette wgeſ dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelbenn och Jenß Pederbenn i Brøndsted at dee i dag otte dage warbelgaff samptelig Brøndsted mend vden Poffuell Smed och Hospitalleb tiener, att suare *Iffuer Huid i Gaurslund* her till tinget i dag, huor offuer hand i rette satte och formindte dee enhuer burde derib andpart aff denn flode att betalle som wed forsømmelbeb schyld bort flød wed Breining Mølle, nemlig huer mand 12 sk: eller deelle att lide, bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Olluffbenn och Jep Jenbenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Nielß Søffrinbenn i Winding imod dumb at suare Huſfogdenn paa Kongl: Maytz: weigne och Laß Bødicher i Andkier her till tinget i dag, och gaffuiſ hannom till beschylding for Sageſald till kongen och 1 Rix dr: till Laß Bødicher resterer for det schaalden och slagbmaall Laß Jenßen aff hannom weder farit er effter tingbuindeb wduiſning, mødte iche till wedermeelle bleff der for opsatt udi 14 dage.

Huſfogdenn adwarede och befalde Heritzmendene att holde Schickelighed paa Tinget saa frembt dee derfor iche effter receſſenn wille stande till rette.

Hußfougdenn Jachob Lauritzenn fordrit domb offuer, Anne Jørgenßdatter i Piedsted och en karll wed naffn Terchell som sidst war till Michell Wideßenß ibid: for deriß Leyrmolß bøder till Kongl: Maytz: Item offuer Peder Pederßenn i Schierup och Margrette Jenßdatter och for deriß Leyrmolsbøder saa och offuer Hanß Søffrinßen och Karen Christenßdatter i Mørchholt for deriß [Leyrmol] som effter forseelßenn kom i Egteschab och efftersom det nest affuigte 13 Septemb: er tagenn i opsettelße war Jachob Lauritzenn nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Hanß Søffrinßen i Mørckholt och frem lagde sit schriftelig suar lydendiß: Huad sig dee bøder belanger jeg søger for och min hustrue saa forhaaber ieg naar den fromme øffrighed bliffuer kund giort at vi ehre tuinde Echtede personner, att wii iche wiidere derom bliffuer *Molesterit* efftersom det er ichonn ringe brøde 8 sk: grot der for till Herschab schulle bødeß. Mørchholt den 25 Septemb: 1669. Forschreffuenne personer bleff aff Setfogden Peder Buch tildømbt en huer for sin forseelse efftersom receßenn dennom tilholder deriß bøder att wdlege eller derfor lide och stande till rette som wed bør:

Hußfougdenn Jachob Lauritzenn begierde deelle offuer saa mange her i Herridtet der iche haffde giort deriß Broer och Weye ferdig, och efftersom hand iche derpaa haffde siøn att forklare huiß der war brøstfeldighed paa, thil fandt Setfogden Peder Buch dennom saa mange der haffde brøstfeldig Broer och Weye dee denn: vden ophold bør att ferdig giøre saa dee denn: kand befrie for it fuldt siøn eller der fore deelle att lide:

Mandagenn denn 25 Octob: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Jeß Nielßen i Mørckholt, Iffuer Jørgennßenn i Gaffuerslund, Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Peder Mortenßen i Andkier, Hanß Olluffßenn i Follerup, Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund och Hanß Olluffßen i Vinding.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglig warßelgaff *Hr: Raßmuß Jenßenn* i Gaffuerslund for hanß buopeell att suare hußfougden Jachob Lauritzzen her till tinget i dag: och der offuer i rettelagde en sluttening fra Landemode, som saa formeldte Landemodiß sluttnung aff protocolen i denn sag mellom Jachob Lauritzzen Bech *Hußfouget* paa Koldinghuß och *Hr: Raßmuß Jenßenn Sogneprest* udi Gaffuerslund, effter tiltalle och giensuar och dennd sagß leiglighed och effterdi hanß kongelig høyhed udi sidste naadigste resolutionn haffuer tillat Jachob Lauritzenn sin egen particulier sager mod *Hr: Raßmuß* med loug och rett att wdføre, henwißeß hermed particularia dennom selfuer andgaardendiß till den werslig rett *Conclusum in Synodo Wardensi d: 13 Octob: Anno 1669: Ped: J: Kraglund m:m:* huor effter Jachob Lauritzenn tilwaret att *Hr: Raßmuß* wille rette sig effter och suare her effter till werslig rett imod huiß hand haffde med hannom att bestille, och war her effter thingbuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Olluffßen och Jep Jenßenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jenß Pederßen i Suinholt for sin buopeell imod domb att suare Jachob Lauritzenn Slodtzfouget her till tinget i dag, och gaff hand hann: till beschydling for slag och schade hand haffde giort Liene Søffrin Jachobßenß effter tingbuindiß indhold huilchet bleff opsatt udi trei wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage louglig varßelgaff Hanß Tommeßen Lund i Sellerup for sin buopeell imod winder att suare Jachob Lauritzenn Slodtzfouget paa Kongl: Maytz: veigne her till tinget i dag: Dernest fremkomb effter louglig indsteffning Peder Tommeßen i Sellerup,

Anderß Bertelßen, ***Michell Madtzenn***, Hanß Hanßen, Søffrin Mortenßen, Nielß Matießen, Morten Laßen och Tomiß Mortenbenn ibid: som wande och kund giorde wed æd med opragte finger effter receßenn att det i Guds sandhed ehr, ded Hanß Tommeßen Lund haffuer en deell indheignit till sin tofft aff den øde Hoffgordß tofft och Abildgaardß jord som hand haffuer brugt och sig nöttig giort i nogle Aar och fiindeß derpaa tou Peretreer menß fruchten der aff om hand det bekom widste dee iche att winde om. Hanß Tomebenn war till wedermeelle, och begierde att motte nyde ald gaarden hand och hanß gordmand paabuor saa wille hand suare till ald herlighed och ydermeere aff wred hou wndsagde same hanß gordmand Søffrin Jenßen att det schulle saa bliffue maget med hannom saa det schulle spørgeß effterdi hand iche motte werre i fred, huor effter Hußfougden Jachob Lauridtzen var tingbuinde begierindeß:

Madtz Hanßen barne fød i Bredstrup it siønbuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Olluffbenn i Follerup, Jenß Nielßen i Piedsted, Nieß Trogelbenn, Peder Widebenn och Poffuell Staffenbenn ibid: Som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn, att dee forleden Torßdag siønit den halffue bundegaard i Piedsted Sl: Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining haffuer werit tilhørig och forn: Madtz Hanßen sig tilforhandellet haffr: Huilchenn forledenn Aar affbrendte, och fandtiß der for iche meere paa steden ind 3 fag huß wdøchtig opsatt aff det forbrende tømer och femb fag stolphuß till schiull menß war wdøchtig biugning, wiidere biugning fandteß der iche att siøne eller besichtige i nogen maader, huor effter forn: Madtz Hanßen war tingbuinde begierindiß. Och war Jachob Lauridtzen Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß paa Kongl: Maytz: och hanß Kongelig Høyhedß weigne till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Dee Brøndsted mend bleff tildømbt huer 12 sk: till floden som bleff borte att wdlege eller lide deelle. I ligemaader Peder Jenßen i Andkier, och 12 sk: der till att wdlege eller deelle att lide.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanbenn och Hanß Søffrinbenn i Andkier, at dee i dag maanit loulig warþelgaff Hanß Staffenbenn i Andkier for sin buopeell imod deelle att suare Jost Tomeßen her i dag for gieldß fordring, med beuilling opsatt otte dage.

Noch Hiimmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenbenn i Piedsted, att dee i dag otte dage warþel gaff Karen Hanßkuon i Piedsted for sin buopeell imod domb att suare Jost Tomßen her till tinget i dag och gaff hinde till beschydling for gieldß fordring hand haffde till hinde effter sin Sl: hosbond. Med beuilling opsatt udi otte dage.

Item gaff dee Nielß Christenßen same tid warþell att suare Jost Tomeßen for hanß fougde penge till schifft effter hanß Sl: fader, bleff och med beuilling opsatt otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenbenn och Johann Olluffben i Gorsløff att dee i dag otte dage varþelgaff Michell Widebenn i Piedsted imod wordering och tilbud att suare Jenß Søffrinßen i Schickballe her till tinget i dag. Saa for retten indkom Iffuer Jørgenbenn och Anderß Mogenbenn i Gaffuerslund som wande och affsagde att dee nu wed tinget vorderit it gamell Blomit fiffschaffteß schiørt, for sex slette march som Jenß Søffrinßen denn: paauiste att haffue i pandt aff Michell Widebenn och hand ey wille løße, och derfor nu i dag for retten sit tridie ting tilbød hann: same schiørt till løßen, huiß iche meente hand ey lengere sig at tilkome, eller hann: wiidere til same schiørt och war her effter thingbuinde begierindeß:

Tiirsdagen denn 2 Novemb: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Pederßenn i Gorsløff, Jeß Nielßen i Mørchholt, Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßen ibid: Nielß Terchelßenn ibid: Poffuell Bunde i Gorsløff, Peder Tommeßenn i Sellerup, Peder Tygeßen i Follerup, och Nielß Tueßen i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i gord otte dage louglig warßelgaff Her Raßmuß Jenßen *Sogneprest* i Gaffuerslund sogen for hanß buopeell och talde med tuinde aff hanß tieniste folch imoddomb att suare Hußfougden Jachob Lauritzenn her till tinget i dag. Item hiemelet Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop att dee same dag warßelgaff *Her* Nielß Lauritzen i Smidstrop *Prouist* her i Herit for sin buopeell och Hanß Hanßenn i Schierup for sin buopeell om dee haffde noget der till att suare her i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßenn i Andkier och Hanß Søffrinßen ibid: att dee i gord otte dage louglig warßelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier for hanß buopeell imod spørßmaall om it indleg hand schulle haffde schreffuen for for Nielß Hanßen i Breining att suare her till tinget i dag. Dernest for retten fremkomb Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig och Tomiß Jenßen ibid: att dee i dag før ting holdtiß war hoß Søffrinn Mogenßen i Andkier, och paa Hußfougdenß weigne tilspurde hann: om hand haffde schreffuen det indleg som Nielß Hanßen i Breining haffde indlagt imod Hußfougden, huor till hand suaret att huor hanß haand fandteß det schulle hand suare till och hand iche haffde andet schreffuit ind hannom war befald, huor effter Hußfougden war thingbuinde begierindeß, och i rette satte och formindte hand iche burde at bruge sin peen i den maade att for føre en fattig bonde i widtløftighed, som iche selff kand leße eller schriffue, opsat wdi 14 dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining att dee i dag otte dage varßelgaff Hanß Tomeßenn Lund i Sellerup imod siøn at suare her till tinget i dag: Dernest for retten fremkom Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßen, Anderß Mogenßen ibid: och Jenß Søffrinßen i Schickballe, som wande och bestod att dee i gord otte dage siønit it støche indgierdt till Hanß Lundß tofft aff Hoffgaardtz Jordenn, 22 gade lang och 17 paa bredelße huer gad 3 allen lang, effter Jenß Anderßenß vduißenning tilforne paa gaardenn haffuer buoedt, och var brugt aff same jord noget synder enden, det andet laae vdenn brug, huor effter Hußfougden war thingbuinde begierindeß.

Hiemmellet Hanß Søffrinß: och Jørgen Hanßen att dee i gord otte dage louglig warßelgaff Søffrin Mogenßen i Andkier for hanß buopeell och talde med hanß høstrue imod domb att suare Tomiß Ebeßen och Iffuer Jørgenßen her till tinget i dag, och gaff dee hann: till beschydling for kierchenß tiende hand resterer med aff sin gaard for Aar fra 1666 och till 67, opsatt udi 14 dage:

Hußfougden Jachob Lauritzenn i rette satte och formindte att effterdi *Hr:* Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund vdenn nogen billig føye haffuer hann: wdgiort først vdi sit schrifftelig indleg paa Holmandtz Heritzting denn 31 Augusti och siden udi sinn *Supplication* for hanß kongelig høyhed hanß ærlig rychte och naffnn till *Despect* effter fremlagde Documenters wduißenning her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, och det nest affuigte 13 Octob: aff Woriß ærWerdig *Hr:* Biskop och det hederlige Consistoris udi Warde er tilfunden same deriß particulari sag for den werslig rett att wdføre, formeendieß *Hr:* Raßmuß samme hanß schænderlig och optenchte beschydlinger bør att beuise eller der for lide och stande till rette som wedbør och war herom domb begierindeß: Saa mødte Christen Nielßen i Breining och

paa *Hr*: Raßmuß Jenßen weigne i rettelagde it schriftelig suar lydendiß: Efftersom Jachob Lauridtzenn Hußfouget haffuer mig ladet varsel giffue imod domb saa wide ieg mig iche hannom noget schyldig att werre, men dersom hand ellerß haffuer noget med mig att prætendere daa er jeg begierindiß att sagen udi louglig opsettelleße maae tageß hanß andgiffuen udi thingbogen indfriß och mig der wed schriftelig opsettelleße meddeelliß huor till penge till papiret her hoß frem schickeß att ieg kand wiide huad ieg schall suare till, thi alle proceßer bør att werre louglig och ingen ærlig mand udi rettēn och proceßenn bør at offuer ileß men aldtig ordentlig och louglig att schee gierne begierindeß att dette for retten maa leßiß paaschirffuiß och mig igien ved min medhielper och fuldmegtig Christen Nielßen thilstilleß *Ex Gaffuerslund den 2 Novemb: 1669 Raßmuß Jenßen m:m*: och effter diß leiglighed bleff sagen [opsat] udi sex vger.

Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget it Winde.

Heritz warßell nemblig Jachob Olluffßen och Jep Jenßen i Winding, Jenß Pederßen och Nieß Michelßen i Brøndsted, Hanß Søffrinßnn och Jørgen Hanßen i Andkier, Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen i Piedsted, Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Søffrin Jenßen och Johan Olluffßen i Gorsløff, Nielß Pederßen och Nieß Michelßen i Smidstrop huilche affhiemmellett wed eed med opragte finger effter receßen att dee i gord 14 dage louglig warßelgaff meenig Heritzmend for huer mandtz huß och buopeell huer par i deriß forordenede Sogner och Byer till winder och spørßmaall att suare Jachob Lauritzen Slodtzfouget her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremkomb forn: Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget och tilspurde meenige Heritzmend om denn: war beuist eller fornammitt att hand haffde forsømbt hanß Maytz: eller konglig høyheds forretninger hanß bestilling vdkeffuir at opachte, eller for hanß effterladenhedß schyld nogen øde pladtzer schall findeß som ellerß waar bebygede, som *Hr*: Raßmuß for hanß kongelig høyhed haffuer andgiffuit, dee derpaa wille giffue deriß suar och sandferdig winde, saa for retten opstod och fremkomb Peder Nielßen i Børchop, Tomiß Ebeßen i Huilsbierig, Christen Nielßen i Breining, Søffrin Staffenßen i Andkier, Tomiß Jenßen ibid: *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted*, Nielß Søffrinßenn i Piedsted, Nielß Nielßen i Gorsløff, Hanß Jørgenßen i Breining, Jep Nielßen i Winding, Laß Jenßen i Andkier, Christen Rod i Smidstrop, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Hanß Thomeßen i Sellerup, Søffrin Jenßen ibid: Staffen Mortenßen i Mørchholt, Anderß Madtzen i Winding, Hanß Escheßen i Huilsbierig, Søffrin Nielßen i Damkier, Madtz Nielßen i Follerup, Jenß Nielßen i Piedsted, Hanß Olluffßen i Follerup, Søffrin Jenßen i Schierup och Peder Hanßen Tueßenn ibid: och siden meenige Heritzmend saa mange i dag ting søger och tilstede war som paa deriß egene och dee wdebliffuende deriß weignne der till suaret att dee iche haffuer enten hørt seet eller fornammitt andet ind Jachob Lauridtzenn jou med ald flittighed och troschab haffuer sin bestilling forestaaet vden nogen forsømelße, saa for hand effterladenhed iche nogen gaarde ligger øde, menß mange øde steder i hanß tid andtaget att bebiuge huor effter forn: Jachob Lauridtzenn var tingbuinde begierindiß: warßell till *Hr*: Raßmuß forhen indført.

Hußfougden Jachob Lauridtzenn satte i rette och formindte Hanß Lund i Sellerup burde att lide och stande till rette for dett jord hand haffuer ingierdt till sin tofft fra den øde Hoffgaard effter for ind førte winde och siøn och der for vere i øffrigheds minde eller lide for whiemmelt, bleff opsatt 3 vger.

Nielß Søffrinßen i Winding bleff tildømbt Laß Bødicher i Andkier en Rix dr: hand ehr hann: plegtig bleffuen paa deriß forlig for saar och schade hand haffde giort hannom effter tingß

windeß indhold her aff tingett wdgiffuen nest affuigte 2 Augusti och det inden 15 dage eller der for vere namb wndergiffuenn.

I lige maader bleff tildømbt for same saar och schade sin bøder till Kongl: Maytz: effter lougen att wdlege eller derfor vere namb wndergiffuenn.

Søffrin Staffenßen tildømbt sin bøder nemlig 6 Rix Ort thill Kongl: Maytz: att wdlege for it oben saar hand haffde giort Hanß Escheßen i Huilsbierig, Søffrin Staffenßen mødte och frembød 3 Rix Ort, som iche bleff annammit.

Hußfougden Jachob Lauridtzen fodrit domb om det klameri som er scheed i Gaffuerslund wdi Simon Madtzenß gaard effter i rettesettelße och opsettelseß formelding i tingbogen indført nest affuigte 20 Septemb: och findiß No: 100: och war nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte Nielß Terchelßen och suaret hand iche klaget paa nogen och om efftersom Vor Herre war oß alle megtig. Hanß Pederßen Schreder i Børchop fremlagde it schriftelig suar lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: aff woriß gunstig hußfouget ved retten søgerß andlangendiß it slagßmaall som schulle werre scheed forgaende winter udi Gaffuerslund huor udi ieg ey haffuer paa nogen att klage och ey heller nogen klager offuer mig, menß huo som saadant andgiffuit haffuer, bør det lougligenn att beuiße, eller derfor selff att stande till rette som vedbør Actum Børchop den 11 Octob: 1669 med flere ord och talle dennom derom imellom faldt.

I ligemaader fodrit domb imod Nielß Jenßen i Winding effter i rettesettelße och opsettelseß indhold for findeß No: 100: och bleff forn: Nielß Jenßen paa robt mødte iche ey holder nogen paa hanß weigne till wedermeelle eller imodsigelße i nogenn maader.

Søffrin Hanßen Bunde i Mørchholt it Tingbüinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frem komb Poffuell Hanßenn Bund i Gorsloff, Hanß Anderßen, Søffrin Olluffßenn ibid: Staffenn Mortenßen i Mørchholt, Søffrin Jenßen i Gorsloff, Jenß Søffrinßen i Schickballe och Søffrinne Søffrinßen ibid: Som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn, denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt er, att Søffrin Bunde i Mørchholt for en tou eller trei Aar sidenn formedelst it wlychelig fald er bleffuen paa sit legemb saa for knußet och schrøbelig, att hand iche siden haffuer kund werit paa ferde eller giort sig noget till gaffnß, menß til tager i meere och meere, saa hand nu maa det affholde paa sengen, och hand høyligen nogen forschaanßell behøffuede till Gud giorde det anderlediß med hannom, huor effter Nielß Nielßenn paa Søffrin Bundeß weigne var thingbüinde begierindiß, och war Ridefougden Jachob Lauridtzen paa Kongl: Maytz: weigne till wedermolsting och samtychte dette winde vden warßell at mote wdsteddeß.

Søffrin Jenßen i Schierup it Tingbüinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremb kommer Nielß Hanßenn Tueßenn i Schierup, Peder Tueßen, Jenß Nielßenn, Peder Søffrinßen ibid: och Søffrin Nielßenn i Damkier, som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßenn denn: i Guds sandhed fuld witterligt att werre, att Søffrin Jenßen Stibdatter Margrete Jenßdatter som er besoffuit iche haffuer denn meddell hun kand formaa att wdgiffue denn leyrmolßbøder hun for sinn forseelße er forfalden med till Kongl: Maytz: menß hindeß fader aff medynch giffuer hinde mundenß føde, huor effter Søffrin Jenßenn war tingbüinde begierindiß, och war Ridefougden Jachob Lauridtzen paa Kongl: Maytz: veigne till vedermolsting och samtychte dette winde vden warßell att motte wdsteddiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinbenn i Andkier, at dee i gord otte dage warþelgaff Peder Laurßen i Børchop imod tilbod att suare Jenß Christenßen i Andkier her till tinget i dag, dernest for retten frem komb Peder Søffrinbenn och Nielß Anderbenn i Andkier wande och affsagde at dee paa forn: Jenß Christenbenn weigne, haffde til boden forn: Peder Laurbenn en stud Jenß Christenben hannom soldt haffuer och haffde paa kiøbet giffuen hannom 7 Slør: och indnu for retten tilbød hann: same stud och begierde dee penge der resteret huor effter Jenß Christenben war tingbuinde begierindeß, och stod Peder Laurßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:.

Hanß Hanßen domer i effterschr: sager.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommebenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, att dee i gord otte dage gaff Michell Madtzen tienendiß i Gaffuerslund loulig varþell imod domb att suare Jost Tomeßen paa Welb: Otte Frißeß weigne for leyrmolsbøder her till tinget i dag opsatt udi 6 vger.

Jost Tommeßen Herritzfougett fordrit domb imod **Karen Piedstedß** i dag otte dage gich i opsettelle for huiß hindib hosbonde **Sl: Hanß Pederßen** war hann: plegtig och der offuer i rettelagde dend Sl: mandtz obbligation paa Tie Sletdr: Daterit den 8 Augusti 1656: Huor udi hand haffuer sig forplegt same penge thill nest paa følgende St. Hanßdag schadisløß att betalle med tou læß forsuarlig got høe, huilchet same haandschrifft her i dag for retten bleff lest och paaschreffn i dig selffuer wiider wduißer, och var Jost Tomeßen nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte iche forn: **Karen Hanßkuon**, ey holder nogenn paa hindib weigne till wedermeelle, huorfor hun aff Setfougden bleff tildømbt hindeß berørte Sl: hosbondß gield inden 15 dage att clarere eller derfor were namb eller deelle wndergiffuenn.

Mandagenn denn 8 Novemb: Anno 1669.

Otte Windißmend

Hanß Olluffbenn i Follerup, Søffrin Pederbenn i Gorsløff, Jørgenn Nielbenn i Ranß, Nielß Raffn i Piedsted, Peder Tueßen i Schierup, Iffuer Huid i Gaffuerslund, Nielß Terchelbenn ibid: och Jeß Nielbenn i Mørchholt.

Mandagen denn 15 Novemb: Anno 1669.

Otte Windißmend

Peder Søffrinbenn i Schierup, Peder Pederbenn i Gorsløff, Søffrinn Pederbenn ibid: Peder Tomeßen i Sellerup, Jeß Nielbenn i Mørchholt, Peder Mortenbenn i Andkier, Nielß Tueßen i Schierup och Jenß Søffrinbenn i Schickballe.

Den sag Hußfogden i dag trei wger tog i opsettelle imod Jenß Pederbenn i Suinholt fremdeeliß opsatt udi 3 vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederbenn och Nielß Michelbenn i Smidstrup at dee i dag otte dage loulig warþelgaff Peder Søffrinbenn Buch hanß son Peder Pederbenn for deriß buopeell och Karen Jørgenbenn datter mundelig wed tinget imod beschydling och domb at suare Ridefogden Jachob Lauridzen her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn och Jachob Olluffben i Winding at dee forleden fredag war otte dage loulig varþelgaff Anderß Madtzen i Winding, hanß høstrue Mette Søffrinbenn datter, hanß tiener Anderß Olluffben for deriß buopeelle imod winder att suare hußfogden Jachob Lauridzen paa Doritte Nielbenn datter weigne her till tinget i dag.

I ligemaader same tid warþelgaff Doritte Nielßdatter med sin Lauguerge for sin buopeell imod winder att suare Anderß Madtzen ibid: her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Nielßenn i Mørchholt och Jenß Søffrinßenn i Gorsløff, att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Nielß Christenßen i Gorsløff och hanß sön Peder Nielßenn imod domb att suare Søffrin Pederßen i Gorsløff her till tinget i dag, och gaff hand denn: till beschylding for 11 mk: 4 sk: Mette Tueßdatterß tienteløn, dømbt till att betalle inden 15 dage eller were namb wndergiffuenn som Søffrin Pederßen i Gorsløff paa hinde wveigne toug beschr:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Jørgenßen och Jørgen Hanßen i Andkier, att dee i dag maanit loulig warþelgaff Søffrin Staffenßen i Andkier for hanß buopeell och mundelig wed tinget att suare Peder Raffn her till tinget i dag. Peder Raffn i dag det fierde ting lyste och leete effter en eg hannom er tyffachtig frastollen en afften eller tou for St: Michelß dag, som hand tilforne haffde till kierchen ladet lyße effter som effter røcht och tiding sporerib att were komen till Andkier och war her effter tingþuinde begierindeß.

Effter for indførte warþell till Anderß Madtzen i Winding fremblagde hußfougen Jachob Lauridtzen en schriftelig klage lydendiß: Nødeß jeg Dorite Nielßdatter aff Winding klageligenn at anddrage huorlediß Anderß Madtzenn ibid: er komen till mig i mit huß som ieg laae paa min seng och haffde ont i mine tender den 2 Octob: och wille haffue woldtagenn mig och der ieg fornomb hanß begiering slog ieg hannom wnder hanß øre, med min haand saa hand løb vd aff dørin och war wred och om afftenen der effter, folch var gaaen till seng, komhand till min dør och bad ieg wille luche op for hannom, menß der jeg iche wilde sagde hand ieg schulle det fortryde, der effter imellom Tißdag och Onßdag afftenn komb hanß tieniste karll Anderß Olluffßen [og Mette Søffrinßdatter, Anderß Madtzens hustru] till mig och bad ieg wilde gaae till døren, hand wille talle med mig huilchet ieg och giorde och der ieg komb till hende bad hun ieg wille gaae i stoffuen och sige huerlediß det war tilgaarden med hindeß mand och der ieg ville gaae ind ad døren bleff ieg war att Anderß Madtzen stod der inde for med it stor tre i haanden saa wille ieg haffue gaaen tilbage igienn menß kuonen schød mig ind ad dørin och hand slog mig offuer min høyre armb och andre steder paa min krop, saa ieg laae paa min seng der effter i tie dage och presten och siønßmendenne war imedeller tid hoß mig huilchet ieg høyligenn klager for welfornehme Jachob Lauridtzenn Bech. Actum Winding den 26 Octob: 1669: D.N.D: Huilchen klage forn: Dorite Nielßdatter nu i dag for retten bekreffstet wed høyeste æde med opragte finger sandhed att werre, huor effter Jachob Lauridtzen war thingþuinde begierindeß:

Anderß Madtzen i Vinding it Thingþuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle vande att dee saae och hørde her i dag for retten fremb kom Jenß Jepßen i Winding och Peder Tommeßen ibid: som wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter receßen att dee hoß war hørde och paasaae denn nest forledenn 2 Octob: vdi forn: Jennß Jepßenß huß i Winding der forn: Anderß Madtzenn der sad hoß dennom och var i drich sammell att denn soldatterquinde Doritte Nielßdatter, som der er till huße holdt sig till och druch med dennom, saa och hendte drich for dennom aff byenn, den gandtsche dag, menß iche dee saae hørde eller fornamb Anderß Madtzenn haffde noget att bestille med same quinde vdi ord eller gierninger andet ind det som enn erlig mand well eigner och andstaar i alle maader. Dernest wande i ligesuorne æd Jørgen Mortenßen och Mette Iffuerßdatter i Winding, att dee hoß war den 5 Octob: nest effter i Anderß Madtzenß huß om afftenen, hørde och paasaae att forschr: soldaterquinde komb først i gaarden och war i schielderi med Anderß

Madtzennß høstrue, dernest i hußet med Anderß Madtzenn och hanß hustrue indtill Anderß Madtzenn motte sette hinde wd aff dørinn, indnu wande ved lige eed Maren Iffuerßdatter i Winding att hun diß imedellertid kom i Anderß Madtzenß gaard och hørde forschr: Soldatter quinde war i schienderi med Anderß Madtzen och hanß høstrue som forschreffuit staar: och ydermeere wande forn: Jenß Jepßen, Peder Tomeßen, Jørgen Mortenßen, Mette Iffuerßdatter, och Maren Iffuerßdater saa och Søffrinn Madtzenn i Winding, Hanß Nielß: Bunde, Jenß Bertelßen Wlff, Hanß Nielßen och Nielß Jepßenn ibid: dennom samptelig att werre beuist och haffuer hørt att forschr: Soldatter quinde med hindeß klage haffuer sat tuistighed imellom Anderß Madtzen och hanß høstrue, menß iche dee weed hinde noget wtilbørligt att paasige, forschr: Quinde Doritte Nielßdatter war till wedermeelle och suaret att det war anderlediß ind som winderne forklarer, effter som hun slog Anderß Madtzenn trei slag paa hanß ryg i forn: Jenß Jepßenß stue, huor effter forn: Anderß Madtzen var tingbuinde begirindeß: Warßell tilforne indført:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frem kom Jacob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß som haffde inden tinge tilstede Karen Jørgenßdatter, berette sig at werre barn fød i Eiby sogen i Fyenn och godwilligenn bekiende sig tuinde gange att were besoffuit, det første gang udi Fyen, och nu det sidste gang med det barn hoß hinde stod aff Peder Bucheß sön i Schierup Peder Pederßen, som war hindiß rette barne fader, menß att hun en anden vdlagde der hun der for stod schriffté, det kiøbte Peder Buch i Schierup hinde till och loffuede hinde der for ni Slđr: huor aff hand gaff hinde dee 5 Slđr: dene tid barnit bleff Christnit och sidenn effter haandenn dee andre indtill samme 9 dr: war betaldt, huilchet hun wed høyeste æd siell och salighed bekreffet sandhed att werre ligesom forschreffuit staar i alle maader. Peder Buch war till wedermeele och ved høyeste æd benegtet hand iche haffde kiøbt hinde der till eller giffuit hinde noget der for i nogenn maader. Huor effter Hußfougden war tingbuinde begirindeß: och ydermeere i rette satte och formindte att effterdi same Karen Jørgenßdatter haffde løgenachtig schifftet det hun der for effter receßenn burde att straffeß till kagenn och war herom domb begirindeß: Peder Buch her till fremlagde it schrifftelig suar lydendiß: Her till suareß aff Peder Pederßen Buch, att effterdi denne person som hann: saadann wsandferdig talle paasiger iche effter receßenn sig haffuer forholden medenß der imod giort, daa formeener hand at øffrigheden som hinde haffuer anholdenn bør effter receßen saadan en løienachtig schrifftere som nu er paa det syffuende Aar siden, att lade straffe andre saadanne till exempell och dersom nogen der effter ville haffue nogen tiltalle till mig och wnødig trette paaføre, daa kundgiøriß att ieg haffuer prestennß schrifftelig beuiß om deß beschaffenhed, huor med ieg mig tilbørlig will erklore, effter loulig tiltalle och medfart. Actum Schierup denn 13 Novemb: 1669: P.P.Buch. Dernest fremlagde Prouistenn Hæderlig och Wellærde mand Hr: Nielß Lauritzzen i Smidstrup hanß schrifftelig kundschab som formeldte. Ano 1663 denn fempte Søndag effter Paaske, den 24 May, aldmindelig affløst for synd imod det 6 Bud Karen Jørgenßdatter, bedragenn i Schierup, vdlagde Christen Olluffßen, begge føde i Fyen, tilforn bedragenn aff hannom. Nielß Lauritzzen Riber, prouist ibid: eghandt: med flere ord och talle dennom derom imellom faldt, daa effterdi med prouisten Hederlig och Wellerde mand Hr: Nielß Lauritzzenß schrifftelig kundschab beußeß saauelsom Karen Jørgenßdatterß egen bekiendelße att der hun stod schrifftet for det barenn hoß hinde stod i Schierup kierche, vdlagde hun Christenn Olluffßen, och nu haffr et andet mundheld att hun løyenachtig haffde schrifftet och wdleger Peder Bucheß sön at were hindeß barne fader, wiideß iche retter ind hun jou der for bør att straffeß paa kroppen till kagen effter receßen, huor offuer Hußfougden nu i dag tilbød Peder Buch same quinde for retten om hand hinde wille andtage och lade straffe effterdi hand beschylder hindeß bekiendelße att werre løynachtig, huor till Peder Buch suaret hand iche wille haffue

med hinde att bestille vden andre wlycher wed denn letferdig scharen kunde paa komme efftersom hun iche synderlig achter huad hindeß mund siger. Warßell tilforne.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremb komb Hanß Nielßenn Bunde i Winding och Jenß Bertelßenn Vlff ibid: som wande och bestod wed æd med opragte finger effter receßen at dee haffde siønit Doritte Nielßdatter i Winding och saae att hun haffde it blaa slag paa hindeß enne armb, huilchet hun klaget att Anderß Madtzen och hanß høstrue haffde slaget hinde i deriß eget huß, huor effter Hußfougden Jachob Lauridtzenn var thingßwinde begierindeß.

Jachob Lauridtzenn Slotzfouget och Ridefoget paa Koldinghuß fordrit domb imod Nielß Hanßenn i Breining effter sin i rette settelße och opsettekbiß formelding indført nest affuigte 4 Octob: och findeß No: 107: och der offuer fremstillet it suar Nielß Hanßen haffde i rettelagt imod Hußfougdenß tiltalle nest forleden 13 Septemb: som i blant andet indholdte Nielß Hanßenß suar och erklering om noget jord hand haffde i brug paa Gaffuerslund march, och der udi fandteß att hand formeener Jachob Lauridzen imod Kongelig meddeelte prævilegier sig høyligenn forgriber som paa tilbørlig steder will suareß till, med mindre hand hannom nogen groffue forseelßer klarligen offuer beuüber med diß wiidere indhold och effter diß leiglighed war Hußfougden nu i dag endelig domb begierindeß. Saa mødte forn: Nielß Hanßenß tiener Nielß Søffrinßenn och paa sin hosbondß weigne i rettelagde it schrifftelig suar lydenndiß: Efftersom den gode frome Hr: Hußfouget Jachob Lauridtzenn ved retten lader mig Nielß Hanßen söge paa min feste, daa weed ieg iche udi nogenn maade imod receßenn saalediß att haffue forseet att ieg min feste kunde forbryde thi schatten schylde och landgielde haffuer ieg giffuit lige wed mine nabuor naar det aff mig haffuer werit fordrit egt och arbeide haffr ieg giort naar ieg derom er bleffuen tilsagt dersom den gode Hr: Hußfouget begierer att see huad adkom ieg haffuer paa det selffeiger jord paa Gaffuerslund march jeg till Gaffuerßlund kierche haffuer giffuit for halff andet Aar sidenn, till Guds naffnß ære och kierchenß forbedring daa findeß det hoß woriß sogneprest Hr: Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund som schøder och andre documenter derpaa er lauerit, saa ieg inttet dermed haffuer att schaffe, saa wiidt eigendomit sig andbelanger, att den gode Hr: Hußfouget begierer for klaring paa mit eenfoldig korte suar imod hanß tiltalle, daa naar hand det igiem mell seer, forklarer det sig selff, nemblig dersom den gode Hr: Hußfoget begierer domb paa det selffeiger jord mig effter min Sl: foreldre ere arffueligen tilfaldenn och jeg igienn till kierchenn haffuer prepetuerit att det schulle were forbrutt med mindre hand mig lougligenn offuer beuüber att ieg haffuer begaaen Crimen *Læsæ Maiestatis* eller mig saa groffuelig forseett att ieg effter lougen det kunde fradommiß, daa kunde den gode Hr: Hußfouget forgribe sig imod Kongelig previlegie, huilchet ieg dog iche will formode at dennd fromme mand schulle begiere, men langt heller forsuarer mig fattig simpell mand dersom andre vden aarsag wille mig offuer falde, gierne begierindeß att dette for retten maa lebiß paaschrifftuiß udi huiß for retten bliffuer affsagt indføriß och mig igien tilstileß ved min fuldmægtig Nielß Søffrinßen, Actum Breining den 15 Novemb: 1669: N.H.S: Huilchet forskreffne indleger her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i denn: selffuer wiidere wduißer.

Mandagen den 22 Novemb: Anno 1669.

Otte Windißmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Peder Thomßen i Sellerup, Anderß Nielßen i Welling, Jep Nielßen i Winding, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Simon Madtzen ibid: och Peder Dall i Andkier.

Himemellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michellßen i Smedstrop, att dee i dag otte dage gaff Peder Pederßen Buch i Schierup loulig varbell thill sin faderß boupeell imod domb att suaret Hußfougden Jachob Lauridtzen paa Kongl: Maytz: weigne her i dag. Huor offuer Hußfougden Jachob Lauridtzen i retesatte och formindte att effterdi den quinde Karen Jørgenßdatter her i dag otte dage for reten haffde tillstanden forn: Peder Pederßen war hindis rette barne fader och der for domb offuer gangen att straffis paa kagen, formindte der for Peder Pederßen bøder thill Kongl: Maytz: bør att wdlege eller der for lide deelle. Opsatt wdi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Olluffßen i Winding och Søffrin Madtzen ibid: att dee i dag otte dage gaff Doritte Nielßdatter i Winding loulig mundelig warbell att suarer Anderß Madtzen i Vinding her till thinget i dag. Huor offuer Anderß Madtzen i rettelagde sitt schrifftelig indleg lydendiß: Eftersom den soldatterquinde Dorite Nielßdatter, sidendiß thill huße hoß Jenß Jepßen i Vinding haffr indgiffuen for øffrigheid en letferdig och løgen achtig klage och siger ieg wille taget hinde med vold, som ieg wed min høgeste eed benegter ieg aldrig haffde i thanche, meget mindre hafft nogen omgiengelße andet ind tilbørligt i nogen maader, menß med slig hindis letferdig mund ført thuistigheid, imellomb min høstrue och mig, och komer mig fatig mand som schatter och schylder thill Kongl: Maytz: wdi fortred och wider werdigheid, som aldt aff thingbuinde ehr att fornehme, for aarßagiß der offuer att i rette bette och formehne same Soldater quinde bør sin klage att beviße, eller lide som en løgnerinde och Quitere sougnet saa ieg med lalligheid kand leffue med min høstrue och børen eller deelle att lide, och ehr herpaa ehn retmeßig domb begierindiß. Actum Winding den 22 Novemb: 1669: opsatt i Sex vger:

Jachob Lauridtzen Soldtzfouget thog dom offuer saa mange her i Herritet der iche haffde giort derriß brouer och weie ferdig som effter offte paamindelße ehr gangen domb offuer dennom for, bleff thill dømbt der for att stille øffrigheid thillfredtz eller huer deriß bøder for wlydigheid effter receßenn att vdlege.

Hußfougden fordret domb offuer Hanß Lund i Sellerup effter opsetteliß formelding som findiß No: [mangler] indført. Hanß Lund mødte iche ey heller nogen paa hanß veigne thill wedermelle i nogen maader:

I lige moder fordret Hußfougden domb offuer Jerlou Lauridtzen i Fredericia om det klameri wdi Hanß Escheßenß gord i Huilsbierig effter sin i rettesetelße och opþetelbiß indhold som findiß No: 108: Jerlou Lauridtzen mødte, och suaret indnu som thillforne att same sag iche vahr loulig proßiderit som det sig burde, berette och ingen schyld i dend sag att haffue førnd anderlediß beuißiß, miente och sig iche burde att dragiß fraa sitt werne ting, med flere ord och talle denn: derom imellom wahr, slutning No: 132:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen i Gorsløff och Johan Olluffßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Peder Buch i Schierup loulig warbell thill sin buopeell att suare Jenß Lauridtzen her thill tinget i dag. Huor offuer Jenß Lauridtzen i rettelagde dee ædele høyyiße Hr. Landtzdomerß domb aff Wiborig Landtzting wdgiffuen den 23 Januarj nest forleden som i sin slutting saalediß formeldte. Effter thilltalle gienßuar och dend sagß leigligheid och effterdi Peder Buch iche fragaar att hand jou haffuer werrit hoeß Jenß Lauridtzen och handlet med hannem paa bønderniße veigne, att hand paa deriße weigne ville leuere øxber och flesch schat, huilchet och Jenß Lauridtzen beuißer sig att haffue giort, saa bønderne derfor ehr holden kraffuißløß, daa seeiß iche Peder Buch derfor att kunde befrieß att hand jou bør att forschaaff Jenß Lauridtzen sin betalling aff meenige *Intereßerende* bønder

saalediß att Jenß Lauridtzen for same sin wdleg och gode willie ingen schade lider, saafrembt Peder Buch derfor iche med strengere lougmaal will søger, huilchet same domb her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig sielfuer vduißer. Dernest for retten fremstod Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Jeß Nielßen i Mørchholt och Hanß Nielßen Schoffuenborig i Gorsløff, som wande och affsagde wed eed med opragte finger, att forn: Iffuer Jørgenßen leste forschreffne dombß slutning for Peder Buch her wed thinget nest forleden 8 Februarj, effter opschrift paa domenß wider indhold. Jenß Lauridtzen satte i rette och formener att Peder Buch bør att fornøye Jenß Lauridtzen effter Landtzdomerß domb bemte: Suma med rindte wogen leye och breffpenge sampt anden omkostening saalediß att hand blifuer schadisløß eller derfor att lide deelle och ehr herpaa strax en domb begierindiß. Peder Buch wahr thill wedermelle och berette hand iche haffde hørt forschreffne domb, menß mener sig stoer wrett att schee for hand iche motte faae domen att hørre i retter tide, eller saa loulig thill tinget forkyndt, hand sig der effer kunde rettet, effterbom en part aff *Intereßende* ehr bortrømbt och endeell affbrendt saa hand derfor iche veed huor hand betalingen schall soggæ, saa for tillfald bleff sagen opsatt i 3 vger.

Jep Nielßen i Vinding i fred lyste ald Winding schouff att ingen sig till fordrester der wdi att hogge wndtagen det bliffuer dennom loulig foruist.

Mandagenn den 29 Novembris 1669:
Otte Windemend

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Jeß Nielßenn i Mørckholt, Jørgen Nielßenn i Ranß, Madtz Nielßen i Breining och Jenß Søffrinßenn i Schickballe.

Peder Jørgenßen borger i Fredericia i dag det første ting, gaff last och klage att Peder Buch haffde slagen hanß høstrue broder Sl: Jacob Nielßenn i Schierup for nogen tid siden som hand achter at beuislig giøre och till i dag otte dage derom ville føre winder.

Hiimmellet med opragte finger och eed Hanß Klaußen och Anderß Staffenßen i Gorsløff, att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Hanß Hanßen i Ranß for hanß buopeell. Item Peder Nielßen i Gorsløff for sin buopeell och Madtz Søffrinßen ibid: for sin buopeell imod domb att suare Peder Pederßen i Gorsløff her till tinget i dag, gaff Hanß Hanßen till sag for 10 mk: hand er Peder Pederßenß stibsøn Anderß Staffenßen plegtig. Peder Nielßen for 2 Slđr: och Madtz Søffrinßen 2 Slđr: alle londtepenge som hand begierde domb offuer denn: for. Opsatt udi otte dage.

For rettenn fremkomb Peder Pederßen i Gorsløff, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrin Pederßen, Nielß Nielßen i Gorsløff, Tomiß Jenßen i Andkier och Søffrin Nielßenn i Mørchholt, som wande och kundgiorde ved eed effter receßenn, att de forgangen Tißdag siønit Broer och Weye, och befandtiß Brøstfeldighed som effter følger: 1 Broe paa Schierup gade dee Gaffuerslund mend forferdiger brøstfeldigpaa Landweyenn ellerß war der brøstfeldighed paa gaderne igiemell Byerne nemblig paa Gaffuerslund gade, Børchop gade, Gorsløff, Brøndsted, Andkier och Smidstrop gader som behøffuer med førsten att forferdigæ huor effter Christenn Lauridtzen paa sin hosbonde Jacob Laurßen Slodtzfougdeß weigne thingbuinde begierindiß.

Mandagenn denn 6 Decemb: Anno 1669:
Otte Windeßmend.

Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Peder Pederßen i Gorsløff, Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Tomeßen i Sellerup, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Hanß Jørgenßen i Breining, och Jep Nielßen i Winding:

Denn sag Hußfougden haffuer i dag 14 dage tagenn i opsettelße om Peder Pederßen Buch i Schierup fremdeelliß opsat en Maanit.

Peder Pederßen sag i Gorsløff opsatt indnu wdi otte dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nielß Michelßen i Smidstrop, att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Hanß Klinchhamer i Welling och Bertell Søffrinßen ibid: for deriß buopeelle. Item same dag warþelgaff Meenige mend i Schierup och Damkier for deriß buopeelle. Noch hiemmellet Jachob Olluffßen och Jep Jenßen i Winding att dee same dag gaff alle Suinholt mend loulig varþell for deriß buopeelle alle imod domb at suare Peder Buch i Schierup her till tinget i dag, huor offuer Peder Buch i rettesatte och formindte att effterdi hand aff Jenß Lauridtzen paa Nebbe søgerß for Øxßen och Flesk schatt hand aff Landtzdommer er tildømbt hannom att forschaffe aff bønderne derom er lagt i leg samell det forn: Hanß Klinckhamer och Bertell Søffrinßen som er Lexmend for Welling och Smidstrop och de andre huer for sin proquota bør at holde hannom det schadisløß eller tilbørligen der for stande till rette, opsatt otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Nieß Michelßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Staffenn Bull for den huß och buopeell i Velling hand er till huße, noch hiemmellet Jenß Pederßen och Nieß Michelßen i Brøndsted att dee same dag gaff Peder Tygeßen i Brøndsted, Elisbet Pederß och Anderß Hanßen loglig warþell for deriß buopeelle, item hiemmellet Michell Nielßen och Raßmuß Jenßen att dee och same dag warþelgaff Neß Pederßen i Piedsted Balle, Søffrin Pederßen i Piedsted, Peder Nielßen Wideßen, Peder Søffrinßen Surkier och Peder Baße ibid: for deriß buopeelle alle imod domb att suare Jost Tomeßen Heritzfoget paa sin tiener Søffrinn Nielßen weigne her till tinget i dag och gaff dennom till beschylding for huiß dee hanß fader Sl: Nielß Søffrinßen plegtig war effter breff och haandschriffter, opsatt udi otte dage.

Hußfougden Jachob Lauridtzenß tiener Christen Lauridtzen fordrit domb effter opsettelße och i retteße indført nest affuingte 18 Octob: och findeß No: 113, for sagefald till Kongl: Maytz: for saar och schade hand haffde giort Liene Sl: Søffrin Jachobßen i Suinholt. Saa mødte iche Jenß Pederßen till giensuar eller wedermeelle i nogen maader.

Mandagenn denn 13 Decemb: Anno 1669:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen ibid: Søffrin Madtzenn i Winding, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Jeß Nielßen i Mørchholt, och Anderß Nielßen i Welling.

Jenß Lauridtzen paa Nebbe fordrit domb effter sin opsettelße i dag 3 vger indført imod Peder Buch i Schierup om den Øxßen och Flesk schatt. Saa mødte Peder Buch och begierde sagenn i wiidere opsettelße thill hand kunde indkraffue pengene efftersom hand iche derfor er søgt før indnu ved denne rettergang, huor for sagen bleff opsatt till siette wgeß dag:

Peder Bucheß sag imod bønderne om deriß andpart aff Øxßen och Flesk schatt opsatt till dame tid.

Hiemmellet med opragte finger och eed Johann Olluffßen och Søffrin Jenßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Peder Jørgenßen ibid: for sin buopeell imod domb att suare Nielß Raßmußenn her till tinget i dag, och gaff hann: till beschylding for en queye hand hand haffde soldt hanß høstrue, opsat 8 dage.

Hr: Jenß Jenßen i Hersleff it Thingþuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb fornumstig mand Jenß Bertelßen Høg i Schouffßgaard *Heritzfouget* i Brusk Herrit som i haand toug Hæderlig och Wellærde mand *Hr: Jenß Jenßen Sogneprest* i Hersleff och Wyff sogner kiendtiß sig aff witterlig gield schyldig och plegtig att werre bleffuen bemte: *Hr: Jenß Jenßen Atten Slette daller 2 mk*: dalleren till 32 sk: Liubsk bereignit, som forn: Jenß Høg tilforplegtet sig och sine arffuinger erlig opreatig och vell att betalle *Hr: Jenß Jenßen* eller hanß arffuing saalediß som effter følger: Att *Hr: Jenß Jenßen* eller hanß arffuinger schall haffue niude bruge och beholde en eng legendiß i Piedsted Mayer som kaldiß Drudmay, som Jenß Høg tilkomer till sin andpart aff det eigendomb hand der haffuer i Piedsted wdi Tolff Aar och deß affgrøde giøre sig nøttig fløtte och føre naar och huor hen hannom lyster wden forhindring och effter talle schadisløß, huor imod aff forschreffuene 18½ Slđr: aarligen schall affschrifftiß och quitteriß 6 march dansche indtill dee bliffuer affbetald och fornøyet, och ydermeere tilforplegtet Jenß Høg sig och sine arffuing at holde berørte *Hr: Jenß Jenßen* och hanß arffuinger, forscr: Eng och deß affgrøde udi berørte 12 Aar gandsche quit och fri for schat och besuering huad paakome kand, i nogen maader bekjende och den nu att were fri for ald anden pandt och gield och ey heller schall bliffue till nogen anden pandtsatt eller bortleyet før ind dend loulig bliffuer indløst och fri giort fra denne pandt och gield, saa dett schall were och bliffue berørte *Hr: Jenß* och hanß arffuinger aff Jenß Høg och sinne arffuinger schadisløß holden vden schade i alle maader huor effter berørte *Hr: Jenß Jenßen* var thingþuinde begierindiß: och stod Jenß Høg till wedermolbting der dette winde gich beschr:

Sluttingen till domb Anderß Madtzenn Stichschriftuerß tiener fordret imod dee Gorsløff mend om det kierche jord som findeß No: 80: Daa effterdi iche fremlegiß nogenn festebreffue, aff dennom wdgiiffuen som berørte mend same kierche jord haffuer fest aff, huor effter dee dennom det kunde tilholde, daa widste fougdenn iche andet der udi att kiende, ind dee jou bør at fremviße saadann adkombster derpaa som øffrinhed vill lade sig verre benøyet med, eller haffue det i minde om dee det fremdeelliß vill nyde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Peder Christenßenn och Hanß Staffenßenn i Andkier for deriß buopeelle, for huiß dee ehr Jost Tommeßenn schyldig, opsatt udi trei vger.

Peder Pederßenß sag i Gorsløff fremdeeliß opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Jenßenn och Nielß Raßmußenn i Schierup att dee i dag maanit loulig warbelgaff Tomiß Krag i Gorsløff, Frantz Willombßenn i Andkier och Jenß Søffrinnßen ibid: for deriß buopeelle imod deelle att suare Jenß Rod i Schierup paa sin datter Margrete Jenßdatterß weigne her till tinget i dag och gaff forn: Jenß Rod berørte Tomiß Karg till beschylding for hanß forn: datterß tienteløn hoß hannom resterit nemblig 9½ mk: och 8 allen lerrit. I lige maader Frantz Willomßen for 2 Slđr: som och var hindeß tientelønn huor udi korteß for 5 vger hun var derfra udi och bleff siug. Noch gaff Jenß Søffrinßenn till beschylding for 1 Rix dr: hun haffde lauerit hanß høstrue for hun schulle lere hinde att weffue som iche scheede, och begierde deelle offuer dennom derfor i dag efftersom

hand denn: lougligen haffde for fuld till fierde ting. Jenß Søffrinßen mødte och berette hanß høstrue haffde weffuit for Jenß Rodß kuonne it støche huerchen for 2 mk: 4 sk: smaa hørgarn for 14 sk: bekom it ny halß klede for 14 sk: londt Margrete 8 sk: for hußleye ild och warme en Winter 3 mk: som hand formindte burde att vere till affkorttening, fougden toug sig det till dombß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Nielbenn och Raßmuß Jenbenn i Piedsted att dee i dag otte dage varbelgaff *Nielß Christenbenn i Surkier; och hanß med arffuing for hanß buopeell i Surkier*. Item Søffrin Pederbenn i Piedsted for sin buopeell imod domb att suare Leutenant Otte Køcher aff Fredericia paa Ob: Leutenant Jachob Geffuicheß weigne her till tingett i dag och gaff hand till sag for huiß der resterer aff *Christen Pederß: Surkierß* gaard till Welbemte: Jachob Geffuiche aarligenn effter jordbogenß taxt 16 Rix dr: 3 mk: 8 sk: arbedß penge 4 Rix dr: beløber udi trei Aar 49 Rd: 3 mk: 9 sk: som hand formindte Oberst Leutenant Geffuiche tt haffue betalling for enten udi rede penge eller Eigendomb. I lige maader resterer aff Søffrin Pederßenß gaard som er affbrendt aarlig landgiede udi penge andslagen for 13 Rix dr: arbedß penge 4 rdr: er udi trei Aar 51 Rix dr: som hand formindte hand och burde at betalle eller derfor stande till rete, opsat 8 dage:

Sluttning till den domb Hußfougden fordrit imod Jerlou Lauridtzenn som findeß No: 126: Daa effterdi Jerlou Lauridtzenn byger och buor udi Fredericia och henschyder sig till sit werne ting widste fougdenn iche retter ind huo som haffuer noget med hann: att proteßtere bør hann: effter receßenn till sit werne ting att søger.

Sluttning till den domb Hußfougden fodrit imod Nielß Hanbenn i Breining om det jord paa Gaffuerslund march som findeß No: 94: Daa effterdi inttet fremlegeß huor aff seeß kand att samme jord schulle werre forbrutt kunde fougdenn iche derpaa kiende før ind anderlediß derom beuißeß, medenß Nielß Hanßen bør dog forplicht att werre naar øffrighed det begierer att lade dennom till effter rettening see huad adkombst hand derpaa haffuer, enten det er kiøbe jord kierche jord eller feste jord.

Noch Sluttning till enn anden domb Hußfogden Jachob Lauridtzenn fordrit forn: Nielß Hanbenn i Breining som findeß No: 124: Daa effterdi sagenn till siete vgeß dag er optagenn, Nielß Hanbenn nogle gange paa robt ey nogenn side mødt menß lader suare for sig wed sit schriftelig indleg, saa hand der imod hannom aff Ridefogdenß protesterende ord wdi sit schriftelig indleg som er att hand der udi siger Ridefogden Jachob Laurß: sig imod høyhedenn att haffue forseet, indnu wedstaar, som Jachob Lauridtzenn will haffue wdtrøcheligen forklaret, huor udi det bestaar daa tilfindeß hannom det att effterkomme eller lide och stande till rette derfor som wedbør.

Sluttning till denn domb Jachob Lauridzen Slodtzfouget fordrit om det slagßmaall i Gaffuerslund som findeß No: 118: Daa effterdi ingenn nøyachtig beuißening fremkommer imod deriß nechtelße, widste fougden iche noget at tildømme dee tiltallende att wdgiffue før ind derom nogenn beuißning i rette legiß:

Sluttning till denn domb Hußfougden lod fordre imod Peder Madtzen i Smidstrop, som findeß No: 22: Daa effter diß leiglighed tilfindeß Peder Madtzen hanß med rette resterinde landgiede inden 15 dage att betalle eller namb der for att lide, saafrembt øffrigheden iche baade for hanß armod och enn øde gaardß leggelße hannom will effterlade.

Jachob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefoget till Koldinghuß fordrit domb imod Hr: Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, som i dag sex wger den 2 Novemb: gich i opsettelße och findeß No: 115: och der offuer i rette lagde enn wnderschr: sluttening fra Landemode, lydendiß Landemodiß sluttening aff protocolen i dend sag imellom Jachob Lauritzenn Bech Hußfoget paa Koldinghuß och Hr: Raßmuß Jenßen, Sogneprest i Gaffuerslund, effter tiltalle giennsuar och dend sagß leiglighed och effterdi hanß kongelig høyhed udi sidste naadigste rosolution haffuer tillatt Jachob Lauritzenn sin egenn particulier sager mod *Hr: Raßmuß* med loug och rett att wdføre, henwißeß her med particularia dennom selffuer andgaardendiß till den werslig rett *Conclusum in Synodo Wardensi d: 13 Octob: 1669: Ped: J: Kraglund:* dernest fremblagde sit schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: haffuer ladet Citere Sognepresten i Gaffuerslund *Her Raßmuß Jenßenn*, till Holmandtz Herridtzting att suare effterdi hand den 13 Octob: nest affuigte aff woriß ärWerdig *Hr: Biskob* och det hederlig Consistorio vdi Warde tilfunden mig for denn werslig ret att suare och woriß particulaie sager wed loug och rett att wdføre daa som dennd förste proceß offuer *Hr: Raßmuß Jenßenn* for hanß kongelig Maytz: Prestegaard i Gaffuerslund hand lader lige øde, och bruger aufflingen och schoffuen fra till enn festegaard i byenn hand bebuor som siøniß att werre imod kongelig forordning er aff hanß kongelig høyhed woriß allernaadigste arffueprindtz och herre naadigste effter latt effter bemte: *Hr: Raßmuß Jenßen* wrange berettening som ieg formeener, huilchet hennhører paa tilbørlig steder sagen till opliubning sandferdeligenn att forklare, andlangen det indleg och i rettesettelße Hanß Hanßen i Schierup haffuer i mit naffnn udi minn affuerelße i rettelagt paa Holmandtz Heritzting som i den for huerffuede domb findiß indfört haffuer ieg for Consistorio fragaet saauelsom nu her for rettenn, att ieg aldeeliß inttet weed der aff att sige, *Hr: Raßmuß* och well selff witterligt er, om hand ellerß will gaae till sin samwittighed, och dog mig saa iffrig och hadschelig andgriber same dag udi sit indleg som ieg formeener en hæderlig Prestemand iche sønit eller andstod sin peen saa schamelig at bruge sin Jeßu Christenß ære och lempe till forklening udenn beuißning som ieg daa bleff aarsaget for Consistorio i Riibe holdtiß den 28 Augusti att indkalde till louglig erklering, huor det komb i opsettelße, och *Hr: Raßmuß* forhallet tiden till hand med sin Supplication mig wrangeligenn och wsandferdeligen haffuer andgiffuit och for hanß kongelig høyhed wdraaber for det hand aldrig schall eller kannd beuiße, med meere hand i sine widtløftig schændeerlig forsetter fore bringer, saa som imod kongelig bogstaffuer rettenn att forwilde som hinne trettekiere och procuratorer er forbødenn, med wenlig begiering mine her fremblagde breffue och Dumenter for retten maa andseeß leßiß paaschriftuiß och indföriß i huiß affsagt worder, och bemte: *Hr: Raßmuß Jenßen* mig hanß wbeuißlig optenchte beschyldinger att offuer beuiße, eller derfor att lide och stande till rette som wedbør och efftersom sagen baade her for rettenn och siden for dend gieslig rett haffuer werit er ieg herom en retmeßig domb vden wiidere opholt begierindeß. *Kolding den 13 Octob: Anno 1669 (L.S.) Jachob Lauritzzen Bech.* Der effter i rettestillet enn domb her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 31 Augusti 1668 som saalediß er sluttet, att effterdi wdi rette er lagt Prouistenn *Hr: Nielß Lauritzzen* wdgiffuenne steffning aff indhold att hand effter øffrighedß befalling haffuer ladet Citere for sig hæderlig och wellerde mand *Hr: Raßmuß Jenßen*, Sogneprest i Gaffuerslund sogen, andlangende Prestgaardenn i Gaffuerslund som legger øde, for deß biugning derpaa att indrette, och paa same steffning findeß schreffuenn att denn er louglig for *Hr: Raßmuß Jenßen* forkyndet, och saa aff Prouisten schriftuiß effterdi *Hr: Raßmuß Jenßen* iche effter steffningen mødte for hannom i rette, henwißeß same sag for denn werslig rett och denn nu till i dag effter loglig forgaaende warbell, som er siete vgeß dag optagenn. Parterne møder och gaar i rette, fremblegeß aff Jachob Lauritzzen fuldmægtig Hanß Hanßen Kongl: Maytz: wdgiffuenne forordning, Daterit den 19 Januari 1664, som formelder att ingen Prestemand schall werre tillat andenstedß at buoe ind paa denn rette Prestegaardß grund, dernest bemte: Jachob Lauritzzen schriftelig

wnderschr: indleg: der udi hand siger och paastaar at berørte *Hr:* Raßmuß Jenßenn bør att effterleffue same kongelig forordning effterdi hand aff tuinde stifferter dee till penge haffuer opbaarin eller att fremwiße øffrigheds tilladelße at hand udi den bundegaard hand nu besider imod samme forordning er tillatt at boe och bygge, med wiidere diß indhold *Hr:* Rßmuß Jenßen och der imod med sit schrifttelig indleg protesterer och paastaar i blant andet att Jachob Lauridtzenn bør at frembwiße øffrighedenß seerlig befalling hand schall bruge denn protestation imod geislhedenß giffuen prævilegier som siger att huiß Kongl: Maytz: naadigste hoß geislheden will haffue wdrettet det samme wed Bischoperne och serdeelliß hoß en huer i sit Stifft Directe effter höystbembte: Kongl: Maytz: egenn naadigste ordre och iche wed Lenßmendenne eller deriß fuldmegtig schall forretiß *Hr:* Raßmuß Jenßen och iche wedgaae dee penge aff stifferne till Prestegaardenß opbiugelße at haffue opbaarit daa kunde ieg iche retter wiide der udi att kiende ind same sag bør for woriß ærWerdig *Hr:* Biskop att indkaldiß, och hannß ærWerdighed denne domb att tilkomme, medenß huiß andgaard at *Hr:* Raßmuß Jenßen beschyldeß att haffue imod Kongl: Maytz: forordning wforuist hoggenn i Cronens schoffue, och indnu iche er beuislig giort der for kunde ieg iche der om sentere før ind anderlediß beuißeß. Saa i rettelagde dett indleg Hußfougden Jachob Lauridzen fragaar som saa formeldte, efftersom *Hr:* Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund haffuer siden wfredtz tidenn sig nøttig giort Prestegaardenß grund och tillegelße och indnu gjør lige paa saadan maade som hand dend kunde beside och dog iche haffuer wild førdt nogen biugning paa dend effter Kongl: Maytz: vdgiuffenne forordning daa effterdi hand iche same kongelig forordning will effterleffue, som siger vdtrøchelig att ingenn Prestemand schall werre tilladt andenstedtz att buo, ind paa den rette Prestegaardß grund huor for ieg paa höyst bemte: Kongl: Maytz: veigne haffuer ladet hannom i rette kalde, aff huad aarsag hand haffuer sat sig udi en anden ruinerit och øde gaard der udi byenn, huor till hand iche alleniste haffuer fløt huße och tømmer fra andre steder och der opsatt medenß och aff ny ladet biuge och sette forudenn Bagouffuen och Schorsteene till Salßhußet, wed denn westere ende nogle fag huß och till det synder huß, och endeell aff ny ladet sette, och ellerß dee andre huße med støre rumb for wiidet och forlenget, som enn bundemand alligeuell kunde haffue werit nøttig och tienlig noch, ind dog den biugning iche haffde kommit der till, och nu der iche war saa stor romb efftre hanß behag till sin store affling aff tuinde gaarder, och sin store tiende at indsette haffuer hand nu nylig ladet hogge och aff ny tømmer ladet sette langß ved sidenn aff fourtenn vden for gaarden 10 fag huß saa det noch obenbarlig och schinbarlig kand seeß och erfariß att hand iche will effterleffue Kongl: Maytz: forordening hand schall och iche beuiße enten med SchouRideren, eller Schoufougden, att hand haffuer ladet sig for wiße noget till same biugning eller ildebrend, medenß dombdristig i schoffuen wforuist hogger och huge lade ligesom hann: best løster, och imod Kongl: Maytz: wdgiuffene Mandat som wdtrøcheligenn forbiuder ingen wforuist maa hogge eller hugge lade her i Koldinghus Leenß Schoffue saa det och der udi seeß hnd sig modtwillig forholder imod same forordning och forbud, och der for bør att werre i Kongl: Maytz: naade och wnaade, och straffeß som Kongl: Maytz: Mandatz forachter och offuer treder, her imod kand iche hielpe att hand wille sige att hand iche haffde bekommit dee penge aff Stiffter Aarhuß och Riber Stifft hannom naadigst er beuilget, det bør med Stichschriftuerenß haand att forklare, med sandhed knd hand iche sige hanß meddell er iche saa att hand kunde det affstedkome, thi Gaffuerslund Sogenn er it fornehme Sogenn aff Jnportans for sin Prest der till er hannom store arffue tilfaldenn och endelig att dempe daa kunde hand haffue sat denn biugning och bekostning paa Prestegaardenß grund, som er der strax hoß, som hand haffuer ladet sette och bekoste paa den gaard hand i sider saa kunde det alligeuell haffue bleffuen med nødtørfftig biugning, aff en anden bundemand forsiønit, och hulche huße som till offuerflødighed er satt naar en anden bunde eller besider kommer der paa maa dog bliffue øde, effter slig leiglighed setteß i rette och er dom begierindiß om *Hr:* Raßmuß Jenß: iche bør plegtig att werre Prestegaarden vden ophold att opbiuge och derpaa

buo effter kongelig forordning eller och frembuiße, att hand haffuer denn tilladelße aff øffrigedenn at hand schall biuge och beside denn gaard hand ibuor i steden for Prestegaardenn, paa det Prestegaardennß grund igien i steden aff en anden kunde bliffue andtaget och bebiuget att Kongl: Maytz: eller hanß kongelig høyhed sinn tilbørlig retighed der aff kunde bekomme, och om *Hr:* Raßmuß iche bør for hanß forsetlig domdriftighed och Kongl: Maytz: Mandats forachter att werre i kongennß naade och wnaade, och effterdi det er nu rett siette wgerß dog begieriß paa høyst bemte: Kongl: Maytz: weigne herpaa enn retmeßig domb. Actum Kolding den 29 Augusti 1668 *Jacob Lauridzen Bech*: Item fremlagde it suar *Hr:* Raßmuß Jenßen haffuer paa tinget i rettelagt, som indholdte: Efftersom Jachob Lauridzenn Hußfouget paa Koldinghuß lader mig wed rettenn tiltalle for en øde och aff fienderne affbrendte Prestegaard udi Gaffuerslund, att reparere och opbiuge ved spørßmaall mig andgribende om ieg selff den wille opbiuge, eller tilstede andre, det at giøre huilchet ieg gierne wilde och mig der udi en store wedgierning kunde wederfariß, dersom Jachob Lauridzenn eller nogen anden here, wilde dend aff en Christen kierlighed och medynch opbiuge, effterdi ieg iche selff der till haffr: meddell for wentendiß der fore løn aff dett høye, huilchet naar schier, schall ieg med wnderdanigste lydighed effter Kongl: Maytz: naadigst forordning mig wnderdanigst forholde, men effterdi Jachob Lauridzenn saa alworligen och meget omhyggeligen mig andgriber udi dee sager som hann: aldeelliß inttet wedkommer, daa formeener ieg at hand bør fremwiße Kongl: Maytz: Speciall befalling haand och seigell att hann: aff Kongl: Maytz: er andbefallet udi dee sager dend geislige Jurisdiction tilhørende sig att indwiche, imod Kongl: Maytz: naadigste meddeelte privilegier huilche tilholder att huad hanß Kongl: Maytz: ved geisligedenn will haffue wdrettet, det same vill hanß Maytz: ved Bischoerne Directe effter Kongl: Maytz: egen naadigste ordre, och iche ved Lenßmendene eller deriß fuldmegtig haffue forrettet, huilchet dersom ich scheer, daa formeener ieg at Jachob Lauridzenn, bør der for at lide som dend der for achter Kongl: Maytz: naadigste privilegier haand och seigell, thi huo det modwilligen giør hand forachter hanß Kongl: Maytz: selff och huo som forachter hanß Kongl: Maytz: hand begaar *Crimen Læsæ Maiestatis* och huo som beaa *Crimen Læsæ Maiestatis* hand haffuer sit liff forbrudt, med mindre hanß Kongl: Maytz: aff høy kongelig naade hann: vill perdonere, naar hanß Kongl: Maytz: tilschicher woriß ærWerdig *Hr:* Bischof nogen befalling Generall eller Speciall handß wnderhaffuende Clericie andrørinde, daa pleyer hannß ærWerdighed att tilschriffue Prouisterne och Presterne och tillige med fremschiche Copia aff Kongl: Maytz: naadigste befalling, huor effter en huer med wnderdaniste lydighed sig bør att forholde, saa att hanß ærWerdighed iche behøffuer nogenn *Seruiteur* eller *Procurør* som Kongl: Maytz: naadigste befallinger till verslig ret schall agere. Huad Prestegaardenß opbiugelße sig andbelanger daa schall Jachob Lauridzenn neppelig wiße mig nogen kongelig forordning tilholdende att en fattig Prestemand som i forledenn feigde tid sine midle och formoffue er berøffuit schulle vere forplicht till enn øde och aff fienderne affbrenndt Prestegaard wden midell att opbiuge, ti Jachob Lauridzenn wide well selff att Anno 1665 bleffue mig udi it Mensale kaldet Tofftum frahogen 32 store Eger imod kongelig prævilegier foruden dee mange wnge treer som daa tillige med bleffuen øde, saa welsom och tilforne nogel sneße bleffuen ophuggenne mig och mine effterkommere till største schade, som schulle verit till Prestegaardenß opbiugelße, och Reparation huilchet tømmer der det war hoggenn bleff Taxerit for 120 Rix dr: som aff Serstanten effter Admiralitetens ordre schulle verit betald och dog iche scheeder, naar Jachob Laurß: mig same penge forschaffer saa schall ieg bruge denn: det nøttigst ieg kand till Prestegaardenß opbiugelße, dersom der haffde verit nogen biugning paa Prestegaardenß grund der Kongl: Maytz: naadigst forordning derom vdgich och ieg daa den haffde forlat och iche med nødtørrftig biugning holdet ved heffd och lige daa haffde ieg mig høylig forseet imod kongelig forordning, menß effterdi der ingen bygning fandtiß ey holder midler till den selff att opbyge wide ieg mig iche her uid att haffue forseet imod kongelig forordning i synderlighed

effterdi hanß Kongl: Maytz: och hanß kongelig høyhed ingen schade der offuer lider, ti ieg maa giffue saa fuldkomen aarlig giesteri och rendtepenge aff Prestegaardenß bygning ind dog ieg ingen haffuer som dend der haffuer huße och bygning der kand taxeriß paa 500 dr: aff den gaard ieg paabuor maa ieg giffue saa fuldkommen schatter landgiede och andet rettighed som en andenn fatig bunde, huilchet her aldeeliß inttet Considereris men gandtsche wdekucheß indog det schall iche bliffue forgiet, men paa høye stder med wnderdanigste lydighed och ydemyghed bliffue Refererit att en huer daa schall faae att wide huad hanß embede ehr och huad hand schall tage ware paa, thi mand hører neppelig at nogen forufftig mand vdenn kongelig Speciall befalling indvichler sig udi dee sager som hannom aldelliß inttet wedkomer, imod kongelig Prævilegier med mindre hand saadant gjør enten aff en opblest hofferdighed at hand forachter hanß Kongl: Maytz: och selff will gjøre sig till konge, iche betenchendiß at hofferdighed gaar gierne for it fald eller och at det scheer aff en forgiftig had och affuind at hand gierne vill søger sin nesteß Ruin och forderffuelße imod en Christen Kierlighed eller och det kand komme aff en hastig och heftig vildfarelße och wbetenchsomhed att der mueligen en schrue kand verre løß for hannom saa hand iche udi sit fortagende sig well besinder, men følger sin syndige och forkrenchede naturß daarlig affection huilchenn kiødß schrøbelighed hoß mange mannischer findeß, effter deß beschaffenhed formeener ieg mig for saadann Jachob Lauridtzenß vbetencht andsøgning fri att kiendiß, med mindre hanß Kongl: Maytz: Specialle befalling fremwiißer att hand mig med saadan trette och omkostening imod Prævilegierne schall offuer ile, formodendiß att Kongl: Maytz: welbetrode Herridtzfougett sig well foreseer att hand imod høyheden sig iche schall forgrive, gierne begierindeß att dette mit eenfoldig suar imod Hußfougdenß strenge andsøgning for rettenn maa lebiß paaschriffueß udi huiß for rettenn bliffuer affsagt indføriß och mig igien till wiidere forklaring tilstilleß.

Gaffuerslund den 31 Augusti 1668: Raßmuß Jenßenn m:m: Noch i rette lagde Copia wed enn Supplication Hr: Raßmuß for hanß kongelig høyhed haffuer indgiffuen, som saa tilholdte: Høybarne förste Allernaadigste Herre och Arffue Prindtz dend Almegtigste Gud opholde och beuare hanß kongelig høyhed ved lang værindeß lychelig welstand for Christi schyld, Allernaadigste Herre jeg fattige hanß kongelig høyheds vnderdanigste tiener Guds ordß ringe tiener udi Gaffuerslund for aarsageß høylingen udi min høye forfølgelße hanß kongelig høyhed om naade wnderdanigste att andmode med allerydmygeligste andsøgning hanß kongelig høyhed min høybetrengte wilkaar med miskundhedß øyne mildeligenn wille ansee. Vdi forleden haarde feidetid er mine mideller aff fienderne mig frarøffuit, ieg selff hoggen stuchen och yncheligen tractorit før ind ieg Prestegaarden wilde forlade, med høstrue och børn udi elendighed for jagenn, och Prestegaarden ieg paabuode affbrendt som med hanß Kongl: Maytz: egen haannd och andre trowerdige kundshaber klarligen er att beuiße. Daa effterdi ieg ey med fatige høstrue och børnn vnder aaben hiem mell kunde ligge er mig aff Commißarie Welb: Sl: Peder Lange och Welb: Christian Wind paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug beuilget en lidenn Cronegaard udi gaffuerslund, som stod øde, paa huilchenn fandtiß nogle stycher huße, till min ringe bolig i stedenn for Prestegaardenn, som war affbrendt forudenn Welb: Hr: Steen Billeß festebreff jeg derpaa haffuer, huilchenn ruinerede gaard ieg tid effter anden, med biugning haffuer forbedrit, for dend aarsag schyld forfølger Jachob Laurßen Hußfouget mig udi høyhedenß naffn, formedelst ieg haffuer kiøbt huße, tømer och anden materiallia hanß kongelig høyhedß gaard med att forbedre, driftuer mig fra en ret till en anden, med idelig tretter och store penge spilde mig Molesterer och endeligen fra gaardenn will forjage, huilchen ieg med stor omkostning haffuer forbyget och forbedrit och udi en hast will tuinge mig till att opbygge Prestegaardenn, før ind Gud och hanß Kongl: Maytz: nogenn meddell der till vill beuilge, och aldt saadant udi høyhedenß naffn driftuer och mig schammeligenn for retten mit embede och ære till forkrenckelße, wdraabt, v anseet hanß kongelig Maytz: och hanß kongelig høyhed paa Kongl: Maytz: jntrader hoß mig aldeelliß ingen schade lider, thi ieg giffuer saa fuldkomen giesteri,

rendtepenge och andre kongelig paabudene wdgiffter aff Prestegaarden, som den der kand haffue sin Prestgaardß biugning och huße der kand taxeris for 500 dr: och ieg der imod iche haffuer denn ringeste hytte aff den gaard ieg paabuor giffuer ieg saa fuldkomen schatter landgiede och andre Kongelig rettigheder som en and[en] fatig bunde huor for ieg will haffue hanß kongelig høyhed allerwnderdanigst anmodet, att hanß kongelig høyhed aff naade, wille mig for Jachob Laurß: strenge effter trachtelße liberere och min adkombst paa gaardenn naadigst Confirmere huilchenn naade Gud rigeligen igien will belønne, dersom Jachob Lauridtzenn war saa flittig att søger hanß kongelig høyhedß bedste som min ruin, daa mueligt hanß kongelig høyhedß jntrader vare bedre och dee mange øde pladtzer vare bebygdede som for hanß effterladenheds schyld ligger øde, och kongelige rettigheder mistiß. Disligeste will och Jachob Lauridtzenn formeene mig min nødtørfftig ildebrend aff Prestegaardenß schoffue imod ordenantzen huilchenn huerchen mig ey heller min formend for mig aff alderß tid haffuer verit formendt, som med trowerdig windesbyrd er att beuiße, och haffuer Continuerit fast 130 Aar att Presterne haffuer niudet deriß fri ildebrand och fri oldenn till deriß suin, aff Prestegaardennß schoffue, huilchet med kongelig haand och seigell er Ratificerit och offuer gandsche danmarch sedvanlige, iche holder nogenn Prestemand i gandsche Koldinghuß Ambt saadant formeeniß, vden mig, huor aff klarlig kand seeß att saadant scheer aff had, huor for ieg wnderdanigste henflyer till hanß kongelig høyhed, med ydmygeligst begiering att den same naade motte mig naadigst forwndeß som mine andre medbrødre udi ordet, offuer ald dannmarch, huor schouff er till Prestegaardenne at ieg her effter som hid indtill mote niude min fri ildebrand och nødtørfftig brug aff Prestegaardenß schouff wbehindrit saadann mildhed och naade will den barmhertige Gud rigeligen igien belønne vnder huiß tryge beschiermelße hanß kongelig høyhed ydmygeligen och vnderdanigst befaliß hanß kongelig høyhed wnderdanigste tiener *Raßmuß Jenßen m:m*: Hanß kongelig høyhed haffuer naadigst behaget och for got befundenn att denn stridighed imellom Supplicanten och Hußfougden Jachob Lauridtzenn Bech schall opheffuiß och effter denne dag udi alle punchter død och magtesløß forbliffue. *Koldinghuß den 30 Juni 1669 A: Engbierig:* Der hoß fremlagde Hußfougden Jachob Lauridzen en Supplication hand der imod for høyheden haffde indgiffuen huorpaa fandtiß saalediß schreffuen. Hanß kongelig høyhed haffuer naadigst tillat Supplicanten att maa sin egen particuliers sager med loug och rett imod *Hr: Raßmuß i Gaurslund* wdføre. *Kiøbennhaffn den 28 Augusti 1669 A: Engberg:* och for det sidste i rette lagde it tingßuinde her aff tinget wdgiffuen nest affuigte 2 Novemb: som till meening indholdte att forn: Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget daa haffuer tilspurdt meenige Heridtzmend om dennom war beuist eller fornumit at hand haffde forsømbt hanß Maytz: eller kongelig høyheds forretninger, hanß bestilling vdkeffuit att opachte, eller for hanß effterladenhedß schyld nogen øde pladtzer schall findeß som ellerß war bebyged som *Hr: Raßmuß Jenßen* for hanß kongelig høyhed haffuer andgiffuet, dee derpaa wille giffue deriß suar och sandferdig winde, huor till haffuer suaret 24 dannemend, nemblig, Peder Nielsßen i Børchop, Tomiß Ebeßen i Huilsbierig, Christen Nielßenn i Breining, Søffrin Staffenßen i Andkier, Tomiß Jenßen ibid: *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted*, Nielß Søffrinßenn i Piedsted, Nielß Nielßenn i Gorsløff, Hanß Jørgenßen i Breining, Jep Nielßenn i Winding, Laß Jenßen i Andkier, Christen Rod i Smidstrup, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Hanß Thomeßen i Sellerup, Søffrin Jenßenn ibid: Staffen Mortenßen i Mørchholt, Anderß Madtzen i Winding, Hanß Escheßen i Huilsbierig, Søffrin Nielßenn i Damkier, Madtz Nielßenn i Follerup, Jenß Nielßenn i Piedsted, Hanß Olluffßen i Follerup, Søffrin Jenßen i Schierup och Peder Hanßenn Tueßenn ibid: och siden meenig Herridtzmend saa mange daa ting søger och tilstede war, at dee iche enten haffuer seet hørt eller fornumit andet ind Jachob Lauridtzenn jou med ald flittighed och troschab haffuer sin bestilling forestaaet vdenn nogen forsømelße, saa for hanß effterladenhed iche nogen gaarde leger øde, menß mange øde steder i hanß tid andtaget att bebiuge, huilchet alle forschr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i

dennom selffuer wiidere wduiſer. Saa mødte Peder Jenſenn och paa berørte *Hr: Raßmuß* Jenſenß weigne i rette lagde hanß schrifttelig suar saa lydendiß: Efftersom welfornehme mand Jachob Lauritzenn Bech Hußfouget paa Koldinghuß haffuer mig for rettenn andgiffuen at ieg vden nogenn billig føye schall haffue hann: wdgiort baade udi mit indleg paa Holmandtz Herridtzting denn 31 Augusti saauelsom och udi min Supplication for hanß kongelig høyhed hanß erlig rychte och naffnn till Despect foregiffuende att ieg min schænderlig och optenchte beschyldinger bør att beuiſe, eller derfor att lide och stande till rette som vedbør, daa effterdi Jachob Lauritzenn iche Specificerer huor udi ieg hannon paa erlig naffnn och røchte haffuer schaenderit ind dog saadant for rettenn er begiert att motte effterkommis den 2 Novemb: nest affuigte som opsettelleſenn klarligen wduiſer, wide ieg iche her till att kunde suare, før ind saadant effterkommis, och hand klarligen Specificerer huor udi ieg hanß ærlig rychte och naffn haffuer läderit det udi tingbogenn lader indføre, och mig reiktig gienpart och opsettelleſe der aff meddeelliß, daa schall ieg mig nøyachtig der paa erktere, ti ieg kand iche wide dennd dannemandß tancher, meget mindre see huad udi hanß hierte er forborgenn, naar aldting Accurate Considereris schall iche befindes at ieg hannon paa røchte och naffn udi ringeste moder haffuer Defamerit, thi det kand enn huer retsindig well betrachte at det motte falde mig meget for trydeligt att ieg vden nogen fremwiste kongelig Speciall befalling med en hastig proceß imod lougenn offuerileß och med it meget scharp indleg paa ære och welfardt andgribes, udi huilchet ieg tuinde gange dømiß udi hanß Kongl: Maytz: naade och wnaade och burde att straffeß som Kongl: Maytz: Mandaters forachter och offuertreder formedelst ieg hanß Kongl: Maytz: meget Ruinerit och fast øde gaard, huilchen mig paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug aff dee gode Herre Commisarierne till min waaning och huß weye i steden for Prestegaarden som aff fienderne var affbrendt war bewilgett haffuer med huße och biugning effter kongelig Mandat forbedrit och forbyget, kiøbt huße och Materiallia paa andre steder, och paa denß forbygelße med stor omkostning anwendt och udi saa maader søgt hanß Kongl: Maytz: gaffnn och bedste, och der aff aarligen vdgiffuen schatter landgiede och andre kongelig rettigheder, och andre der imod som udi mange Aar haffuer brugt dee øde gaarderß och buoligerß grund och denom sig nøttig och profiterlig giort och dog indnu ingenn bygning, imod derom wdgiffuenn kongelig Mandater haffuer paaført som stederne selff wduiſer, Mayestaten iche till ringe tab och schade, paa sine intrader och rettigheder, side dog som fri herrer och der for iche tiltalleß huor om wiidere paa andre steder om saadant scheer har jnspectorens flittighed schyld eller Control som udi alle occaſioner bør at söge Mayestatenß gaffnn och bedste, och der imod ald schade aff wende, saa wiidt mueligt ehr, forklarer well dee dannemend som derom haffuer testerit jeg tacher Gud och hanß kongelig høyhed som min wschyldighed med mischundhedß øyne haffuer andseet, och mig fra Jachob Lauritzzenß strenge effter trachtelße naadigst libererit och beder gierne att dend dannemand wille lade mig werre wmollesterit med saadann wnødvendig paaført trette och holde hanß kongelig høyhettz respect udi tilbørlig ære, att hand iche schall bringe baade sig selff och mig gandtsche wnødwendig udi stor pengespilde, och mueligt der forudenn udi lande ry, och till folcheniß lodder, thi schall alle andgiffuende fra andfangenn Accurate Examineris daa mueligt der wille findeß mange poster som wille falde hann: heell besuærligt att suare till men effterdi denn dannemand in Synodis offentlig haffuer fragangen det scharpe och mødsommelig indleg Daterit Kolding den 29 Augusti 1668 med Jachob Lauritzzen wnderseignit som mueligt udi prorocolen findeß indført, huilchet iche holder siøniß wrimeligt thi det iche well wille andstaa en fornehme fornufftig mand saadan løß snach for retten att wille fremlege, daa dersom falscheligen der med er omgangenn och nogenn imod hanß willie och befalling noget haffuer Conciperet och sammenschreffuenn eller hanß naffn vden hanß Consens dend wnder teignit och for rettenn fremlagt, haffuer hand saadanne sammensyer att söge, som saadant enten med Prouistenß steffning eller udi andre maader kand haffue begangenn, och iche mig ti jeg haffuer høylig werrit for aarsagett att

suare till det meget strenge indleg dog vden nogenß æriß forklenielße udi alle maader, som bogstaffuerne udi sig selff klarligenn wduißer, huor iche schall findeß nogen att neffniß wed naffnn, till æriß forklenielße thi det stander en huer erlig mand frit for sine egenne ord att forklare, huad wdi min Supplication findeß indfört, schall øyenschinlig Demonstraris, ind och i hanß kongelig høyhedß egenn naadigst præcens om det begieriß den dannemand Jachob Lauridtzenn schall iche med en god sambwittighed kand sige at ieg hannom nogenn aarsag till saadann widtløftig paaførte trette haffuer giffuen ey holder ieg will formode, att hand saadant mod mig schulle andfanget, efftersom vi alle tider haffuer werit gode wenner, och elschet roliged, dersom onde raadgiffuer iche hannom der till haffde jnstiquerit huilche dog dend aldwidende Gud som er en retwiß dommer selff kiender, och som fredß forstyrer och wenigheds stifttere i sin tid retferdelig will dømme, wenlig begierindiß att dette mit Enfoldig suar mod Hußfougdenß andsøgning for rettenn maa leßiß paaschriffuiß udi huiß for rettenn bliffuer affsagt indføriß och mig gienpart der wed meddeelliß, huor till saauelsom och att lade indføre huad for retten kand pascere fuldmegtigeß neruerinde Peder Jenßenn, *Ex Gaffuerslund* den 13 Decembris Anno 1669. *Raßmuß Jenßen m:m:* Med flere ord och talle dennom derom imellomb faldt: Daa effterdi her udi rettelegiß en dennd Geislig Øffrigheids domb paa Landemode Senteret den nest forleden 13 Octob: att denne sag for dend Werslig Rett er henfunden at wdføriß och Welfornehme Mand Jachob Lauridzen Bech Kongl: Maytz: Ridefouget her i Heridtet frembleger sin till hanß kongelig høyhed offuergiffuenne wnderdanigste Supplication der udi hand beklager att Hr: Raßmuß Jenßen wdi sit i retten fremlagde indleg her paa Holmandtz Heridtzting den 31 Augusti 1668 hann: meget paa sit ærlig naffn och rychte haffuer andgrebbet, paa same Supplication findiß schreffuit aff hanß kongelig høyhedß Secreterer at dett tilladeß Jachob Lauridtzenn sin egen particulier sag wed retten imod Hr: Raßmuß Jenßenn att wdføre, och inttet der imod aff hannom slig att hindre fremblegiß, alleniste hanß paa ny giorde indleg huor Wdi hand begier att wide dee poster Jachob Laurßenß protestation imod hannom andgaard, med formening hand sig egenn ord selff bør att forklare, med meere diß indhold. Daa efftersom denne protestation imod Hr: Raßmuß Jenßen er reigst der wd aff att hand iche effterleffuer Kongl: Maytz: wdgiffuenne forordninger huilchet Jachob Lauridtzenn effter sin bestillingß schyldighed, wed retten wille hannom tilholde den første er denne som siger ingen Preste mand maa andenstedß boe ind paa den rette Prestegaardß grund Daterit Kiøbenhaffnn Aar 1664 denn 19 Januari den anden att ingen her i Wildbanen wforuist maa hogge Daterit Aar 1664 d: 21 May: Daa indog saa befindeß som Hr: Raßmuß Jenßen och i sine forsetter sligt selff wedgaard, alligewell siger hand dombdristig derudi att Jachob Lauridzen der for giør sig selff till konge och som om wformufftig menisker sigeß, att der vden tuiffl maa vere en schrue løß for hannom, och saadant baade till Landemode och her i retten imod hann: er fremblagt och effter Jachob Lauridzenß paastaaelße att were giort och schreffuen hann: till Despect och sit ærlig røchte och naffn till forklimering daa kunde ieg iche anderlediß her udi kiende effterdi sagen udi sex wger haffuer werit optagen, ind att Hr: Raßmuß Jenßenn jou bør same dombdristig ord imod berørte Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget Jachob Lauridzen saalediß att forklare saa dee kand werre hannom till billig och tilbørlig erkleringß fornøyelße huiß hand det iche giør eller kand daa sagen for min gundtig Hr: Landtzdomer till deriß paakiendelße att indkomme.

Sluttning till dend domb Setfougden Hanß Hanßen i Schierup affsagde imellom Jost Thomß: Heridtzfouget och Søffrin Mogenßen i Andkier som findeß No: 61: Daa effterdi for mig beuißeß att Søffrin Mogenßen aff forset som och selff personlig haffuer kiort plougen iche effter wenlig begiering wille opholde med att pløye, wdi Jost Tommeßenß Eng Jord, medenß der udi paa lengelße pløyet 8½ gad, huer gad 3 Allenn lang och paa bredelße 47 fod, daa bør hand iche alleniste effter lougen att stande till rette for huer *fur*, medenß ind och fordi att hand

iche bedre haffuer holden dend Jost Tomeßen hannom beuilget fordeell i acht och erkiendelße, effter dend imellom denom oprettet Contragts indhold daa kunde ieg iche anderlediß kiende ind som at følge Jost Tommeßenß i rettesettelße att same Contragts indhold schall were som wgiort huiß derudi findeß omb gaardenß biugning gaardsted tofft Abbildgaard och Homelgaard sampt Stollestader i Kierchenn, det bør Jost Tomeßen och hanß høstrue sampt deriß arffuinger och effterkomere, som same halffuepart Eigendom er tilhørig haffue fri tilgang och adgang att lade deelle och schiffte, och denn halffuepart der aff att haffue naar det enten aff denn: lyster wbehindrit for Søffrin Mogenßen hanß høstrue arffuing och effterkomere i alle maadr:

Sluttning till domen Hußfogden Jacob Laurß: fordrit imod Hanß Lund i Sellerup, och findeß No: 126. Daa effterdi ingenn beuiß fremblegiß att Hanß Lund haffuer opsatt nogenn gierde hand sig och iche til Eigner noget jord widste fougden iche der udi att kiende før ind bedre opliußeing derom fremlegiß:

Sluttning till den domb Hußfougden lod fodre imod Jenß Pederßen i Suinholt som pascerit och findeß No: 129. Daa effterdi Liene Sl: Søffrinn Jacobßenß i Suinholt iche deng klage till ting wedstaar eller derom noget beuißeß widste fougden iche retter at kiende ind att Jenß Pederßen jou bør fri at werre for dend tiltalle indtill bedre beuißning och opliußning derom fremblegiß:

Sluttning till dend domb Hußfougden fodret imod Augustinus Großmand i Welling som findeß No: 101. Daa effterdi iche nøyachtig beuißeß at Augustinus Großmand haffuer slagenn Peder Hanßen det huoll i hanß pande daa wideß iche at til dømme hannom noget der for att lide før ind bedre beuißning derom fremblegiß:

Sluttning till Jenß Rodß domb som findiß No: 131 Tomis Karg i Gorsløff bleff tildømbt att betalle Jenß Rodß datter hindeß tiente løn och Frantz Willomßen i Andkier huiß hand hinde kand plegtig bliffue aff hindeß løn och det inden 15 dage eller derfor were namb wndergiffuenn.

Mandagenn denn 20 Decemb: 1669:
Otte Windißeind

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Jep Nielßenn i Winding, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Hanß Jørgenßenn i Breining, Hanß Nielßen Bunde i Winding, Peder Hanßenn Tueßen i Schierup,
Raßmuß Huid i Børchop, och Nielß Terchelßen i Gaffuerslund.

Peder Snedicher i Welling andgaff en BrendWijnß Kieddell att schatte aff.

Forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde det Peder Jørgenßen och Nielß Raßmußenn i Gorsløff bleffue forligt med huer andre om den Queye Nielß Raßmußenß høstrue Karen Søffrinßdatter haffde kiøbt aff hindeß søster och hindeß hosbonde Peder Jørgenßen och det saalediß att Nielß Raßmußen for rettenn betalte Peder Jørgenßen tou Slđr: till fuorlønn for same Queye, och dermed sig tilforplegtet dend Nielß Raßmußen och hanß høstrue wschad att lauere saa snar dee hiemkomb i dag fra tinget vden nogen wiider betalling eller ophold i nogen maadr: Huor effter Nielß Raßmußenn war thingßwinde begierindiß, och stod Peder Jørgenßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Madz Anderßen i Piedsted paa Leutenant Otte Køcherß weigne fordrit domb effter sin i rettesettelße om **Surkier** i dag otte dage gich i opsettelße, och findeß No: 132: och mødte

ingenn till wedermeelle eller imod sigelße i nogen maader: bleff derpaa sluttet att effterdi **Nielß Christenßenn som buor udi Surkier** møder iche i rette, och iche beuißer den fordrinde landgielde aff Surkiergaard till hoßbonden Obr: Leutenant Jachob Geffuiche er Clarerit kunde fougden iche anderlediß kiende ind **Nielß Christenßen gaarden bebuor** jou det inden 15 dage bør att betalle eller derfor lide indvißening i hanß guodtz eller eigenndomb effter receßen.

Fines